

မိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ
mgyoe.com

Life of the MISSISSIPPI

Mark Twain

မြစ်ကြီးပစ္စည်း

မောင်ထွန်းသူ

မြန်မာပြန်

ဒုတိယအကြိမ်

mgyoe.com

mgyoe.com

မြစ်တစ်မြစ်ပေါ်မှ
အဖြစ်အပျက်တစ်ခု
ခရီးစဉ်တစ်ကြော့ ..

TUN0045
4,500.00 KS

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ၈၅၊ ၁၆၄ လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း

အပြင်အဆင် - အမ်အက်စ်အို

၂၀၁၄၊ ဩဂုတ်လ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀

ရောင်းစျေး ၄၅၀၀ ကျပ်

၀၉၀.၀၃

မြစ်ကြီးမဂ္ဂဇင်း

မောင်ထွန်းသူ - ရန်ကင်း

စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ ၂၀၁၄၊

စာမျက်နှာ ၄၀၆ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

(၁) မြစ်ကြီးမဂ္ဂဇင်း

မြစ်ကြီးမစ္စစ္စပီ
Life of the Mississippi
Mark Twain
မောင်ထွန်းသူ
မြန်မာပြန်

ဒုတိယအကြိမ်

mgyc.com

mgyc.com

(၁)

မြစ်နှင့် မြစ်၏သမိုင်း

မစ္စစ္စပီသည် ဖတ်၍ကောင်းမည့် အကြောင်းအရာတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဤမြစ်သည် သာမန်မြစ်တစ်မြစ် မဟုတ်။ အဘက်ဘက်တွင် ထူးခြားသော အင်္ဂါရပ်များ ရှိနေသည့် မြစ်တစ်မြစ် ဖြစ်၏။ မစ္စစ္စပီ၏ ပင်မမြစ်ဖြစ်သော ‘မစ်ဇူရီမြစ်ကိုပါ ထည့်တွက်ပါက မစ္စစ္စပီသည် မိုင်ပေါင်းလေးထောင့်သုံးရာမျှ ရှိသဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရှည်ဆုံးမြစ်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကွေ့အကောက်အများဆုံး မြစ်လည်း ဖြစ်၏။ လူတို့အသုံးပြုနေသည့် ဤမြစ်၏ မိုင်ပေါင်းတစ်ထောင့် သုံးရာခရီးအနက် ကျီးတစ်ကောင်တည့်တည့်မတ်မတ် တောက်လျှောက် ပျံသန်း နိုင်သည့် ခရီးဟူ၍ မိုင်ပေါင်းခြောက်ရာခန့်ဆယ်သုံးမိုင်မျှသာ ရှိလေသည်။

ဤမြစ်မှ လူတို့အကျိုးအတွက် ထုတ်ပေးနေနိုင်သည့် ရေအင်အားမှာ စိန်လော့ရင့်စ် မြစ်ရေထက် သုံးဆမျှပိုသည်။ ရိုင်းမြစ်ရေထက် နှစ်ဆယ်သုံးဆ မျှ ပို၍ သိမ်းစံမြစ်ထက် အဆပေါင်းသုံးရာ သုံးဆယ့်ရှစ်ဆမျှ ပို၏။ ဤမြစ် လောက် ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော မြစ်ဝှမ်းဒေသမျိုး ပိုင်ဆိုင်သည့်မြစ်ဟူ၍ တစ်မြစ်မှမရှိ။ ဤမြစ်သည် သူ့ကိုပြည်နယ်နှင့် နယ်မြေဒေသပေါင်း နှစ်ဆယ့် ရှစ်ခုမှ ရယူထားခြင်းဖြစ်၏။ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ ကမ်းခြေပေါ်ရှိ ဒီလာဝဲယား ပြည်နယ်အတွင်းမှလည်းကောင်း ယင်းပြည်နယ်နှင့် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ ကမ်းရိုး တန်းဆင်ခြေလျှော အနိမ့်ပိုင်းထဲမှ အိုင်ဒါဟိုပြည်နယ်တို့ကြားရှိ လောင်ဂျီ တွဒ် လေ့ဆယ်သုံးဒီဂရီအထိ ကျယ်ပြန့်သော တောပိုင်းဒေသအားလုံးဆီမှ လည်းကောင်း ရယူထားခြင်းဖြစ်၏။

မစ္စစ္စပီမြစ်မှ လက်ခံရယူပြီး ပင်လယ်ကွေ့ဆီသို့ သယ်ယူသွားသော ရေသည် မီးသင်္ဘောများ ခုတ်မောင်းသွားလာနိုင်သည့် မြစ်ခွဲမြစ်လက်တက် ပေါင်းငါးဆယ့်လေးခုနှင့် သစ်ဖောင်ဝါးဖောင်များ၊ ကုန်တင်လှေကြီးများ ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သော မိုင်ပေါင်းရာနှင့်ချီ၍သာ ရှည်လျားသည့် မြစ်အချို့ မှ ရေများဖြစ်သည်။ မစ္စစ္စပီမြစ်၏ မြစ်ဝှမ်းဒေသ၏ ဧရိယာ အကျယ်အဝန်း သည် အင်္ဂလန်၊ ဝေလ၊ စကော့တလန်၊ အိုင်ယာလန်၊ ပြင်သစ်၊ စပိန်၊ ပေါ်တူဂီ၊ ဂျာမနီ၊ သြစတြေးယား၊ အီတလီနှင့် တူရကီနိုင်ငံများရှိ မြစ်ဝှမ်း ဒေသအားလုံးပေါင်း ဧရိယာအကျယ်အဝန်းနှင့် အတူတူဖြစ်သည်။ ဤမျှ လောက် ကျယ်ဝန်းသော ဒေသတစ်ခုလုံးနီးပါးမျှ မြေဩဇာ အလွန်ကောင်း သည်။ မစ္စစ္စပီတောင်ကြားဒေသသည်ကား ထူးထူးခြားခြား မြေဩဇာကောင်း သည့် ဒေသတစ်ခု ဖြစ်လေသည်။

မစ္စစ္စပီမြစ်၏ နောက်တစ်ခုထူးခြားချက်မှာ မြစ်ပြင်သည် မြစ်ဝဘက် သို့ နီးလာလေ ကျယ်ပြန့်လေ ဖြစ်သွားရမည့်အစား တဖြည်းဖြည်းချင်းပို၍ ပို၍ ကျဉ်းမြောင်းကာ ရေပို၍ နက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ အိုဟိုင်းယိုးမြစ်နှင့် ဆုံတွေ့ရာ မြစ်ဆုံမှနေ၍ ပင်လယ်ပြင်ဆီသို့ စီးဆင်းနေသည့် ခရီးတစ်ဝက် ခန့်အထိတော့ မြစ်ပြင်၏အကျယ်သည် တစ်မိုင်ခန့်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ထိုနေရာမှစ၍ ပင်လယ်ပြင်ဘက်ရောက်သည့်အထိ မြစ်ပြင်၏အကျယ်သည် တဖြည်းဖြည်းချင်း လျော့နည်းကျဉ်းမြောင်းလာခဲ့၏။ မြစ်၏ အထက်ဘက်ရှိ 'တောင်ကြားလမ်းများ' ဆီသို့ ရောက်သည့်အခါတွင်မူ မြစ်အကျယ်သည် မိုင်ဝက်ကျော်ရုံကလေးမျှသာ ရှိတော့၏။ အိုဟိုင်းယိုးမြစ်နှင့် တွေ့ဆုံသည့် မြစ်ဆုံတွင် မစ္စစ္စပီမြစ်၏အနက်သည် ရှစ်ဆယ့်ခုနစ်ပေမျှရှိသည်။ တဖြည်းဖြည်း နှင့်ရေအနက်သည်တိုး၍တိုး၍ သွားခဲ့ရာ မြစ်ဝက်အထက်ဘက်နား ရောက် သည့်အခါ ရေအနက်သည် ပေပေါင်း တစ်ရာနှစ်ဆယ့်ကိုးပေအထိ ရှိသွားခဲ့ လေပြီ။

နယူးအိုလီယင်မြို့မှ ထုတ်ဝေသော 'တိုင်းမ်-ဒီမိုကရက်' သတင်းစာ တွင် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ပါခဲ့ဖူးသည်။ နားလည်ကျွမ်းကျင်သော အင်ဂျင်နီယာ များ၏ အစီရင်ခံစာများအပေါ် အခြေခံ၍ ရေးသားထားသော ထိုဆောင်းပါး က မစ္စစ္စပီမြစ်သည် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ရွှံ့နွံတန်ချိန်ပေါင်း သန်းလေးရာခြောက်

တန်ကို မက္ကဆီကိုပင်လယ်ကွေ့ထဲသို့ ချပေးလျက်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။
ယင်းရွံ့နှံ့များသည် အစိုင်အခဲဖြစ်သွားခဲ့ရာ ထုထည်အားဖြင့် စတုရန်း တစ်မိုင်
ခန့်ရှိပြီး အမြင့်ပေ နှစ်ရာလေးဆယ့်တစ်ပေမြင့်သည့် မြေထုကြီးအဖြစ်သို့
ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားခဲ့၏။ ယင်းရွံ့နှံ့နှစ်များသည် မြေထုကြီးအား ပို၍ပို၍
ကြီးမားကျယ်ပြန့်သွားအောင် တဖြည်းဖြည်းချင်း ဖန်တီးတည်ဆောက်ပေးလျက်
ရှိလေသည်။

မစ္စစ္စပီမြစ်၏ နောက်တစ်ခုထူးခြားချက်မှာ အခြားမဟုတ်။ အချို့
ကျဉ်းမြောင်းသော မြေနေရာများပေါ်မှ ခုန်ကျော်ဖြတ်သန်း၍ စီးဆင်းလေခြင်း
ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာများတွင် မြစ်သည် တည့်မတ်ဖြောင့်တန်းစွာ စီးဆင်းခြင်း
ဖြစ်၏။ ရှည်လျားခြင်းလည်းမရှိဘဲ တစ်နေရာခုန်ကျော် ဖြတ်သန်းလျှင် မိုင်
အရှည်သုံး ဆယ်မျှသာရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့သော ခုန်ကျော်ဖြတ်သန်းမှုများ
ကြောင့် ထူးဆန်းသော အကျိုးသက်ရောက်များသည် ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။
တောပိုင်းခရိုင်နယ်မြေများအတွင်း၌ မြစ်ဆိပ်မြို့များ ပေါ်ထွန်းလာကြပြီး ယင်း
မြို့များ၏ ရှေ့တည့်တည့်တွင် သဲသောင်ကြီးများနှင့် သစ်တောကြီးများ မားမား
မတ်မတ် တည်ရှိလာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်လည်း ယခင်က ဗစ်ဘတ်ဂ်
မြို့၏ အောက်ဘက်သုံးမိုင်ကွာ၌ တည်ရှိခဲ့သော ဒယ်လ်တာမြို့သည် မစ္စစ္စပီမြစ်
၏ ခုန်ကျော်ဖြတ်သန်း စီးဆင်းမှုကြောင့် တည်နေရာသည် လုံးဝပြောင်းလဲသွား
သည်။ ယခုအခါတွင် ဒယ်လ်တာမြို့သည် ဗစ်ဘတ်ဂ်မြို့၏ အထက်ဘက်
နှစ်မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိနေခဲ့လေပြီ။

မစ္စစ္စပီမြစ်၏ ရုတ်တရက်ဖြတ်သန်းစီးဆင်းမှုကြောင့် ဤမြစ်ဆိပ်မြို့
နှစ်မြို့စလုံးသည် တောပိုင်းဘက်သို့ ဆုတ်ခွာသွားကြသည်။ ဤဖြတ်သန်း
စီးဆင်းမှုသည် နယ်နိမိတ်သတ်ထားသည့် နေရာများနှင့် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်
သက်ရောက်မှုများကိုပါ အကြီးအကျယ်ပြောင်းလဲသွားစေခဲ့သည်။ ဥပမာအား
ဖြင့် ယနေ့ မစ္စစ္စပီပြည်နယ်တွင်း၌ နေထိုင်လျက်ရှိသော လူတစ်ယောက်သည်
ထိုည ညဦးပိုင်းတွင် ရုတ်တရက်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖြတ်သန်းစီးဆင်းမှုတည်း
ဟူသော မြစ်ကြောင်းပြောင်းလဲမှုကြောင့် နောက်တစ်နေ့တွင် သူသည် သူ
ကိုယ်တိုင်နှင့် သူမနေ့က နေထိုင်ခဲ့ရာ ကုန်းမြေသည် မြစ်၏အခြားတစ်
ဖက်၌ ရောက်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ သူ့ရော သူ့မြေပါ လူဝီစီးယားနား

ပြည်နယ်အတွင်း၌ ရောက်နေပြီဖြစ်၍ ယင်းပြည်နယ်၏ တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှု နယ်ပယ်အတွင်း၌ ကျရောက်နေသည်ကိုလည်းကောင်း တွေ့နေရ၏။ ရှေးခတ် အခါက ယင်းဖြစ်ရပ်မျိုးများသည် မြစ်အထက်ပိုင်းဒေသများ၌ မကြာခဏ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ မစ်ဇူရီပြည်နယ်မှ ကျွန်တစ်ယောက်သည် မြစ်ကြောင်း ပြောင်းလဲ မှုကြောင့် အီလီနွိုက်စ် ပြည်နယ်တွင်းသို့ ရောက်သွားပြီး လွတ်လပ်သော လူတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်နှင့် ကြုံရတတ်လေသည်။

မစ္စစ္စပီသည် ယင်း၏တည်နေရာကို ရုတ်တရက်တစ်ဖက်သို့ တိုးဝင် ဖြတ်သန်းစီးဆင်းခြင်းတစ်ခုတည်းနှင့်သာ ပြောင်းလဲစေသည် မဟုတ်။ ယင်း၏ မူလ စီးဆင်းနေရာ မြစ်ကြောင်းတစ်ခုလုံးကို ဘေးသို့ ဖြန့်ကြက်စီးဆင်း ခြင်းအားဖြင့်လည်း ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပေါ်အောင် ပြုလုပ်လေ့ရှိ၏။ လူဝီစီးယား နားပြည်နယ် ဟာဒ်တိုင်းမိဒေသတွင် မစ္စစ္စပီသည် ထိုဒေသ၏ အနောက်ဘက် ပိုင်း နှစ်မိုင်ခန့်အကျယ်အထိကို ရယူပိုင်ဆိုင်ထားသည်။ သို့သော်လည်း မူလ စီးဆင်းရာ မြစ်ကြောင်းတစ်ခုလုံး၏ ပြောင်းလဲစီးဆင်းမှုကြောင့် ထိုဒေသ သည် ယခုအခါတွင် လူဝီစီးယားနားပြည်နယ်တွင်း၌ မရှိတော့ပေ။ ဒေသ တစ်ခုလုံး မြစ်၏ အခြားတစ်ဖက်ရှိ မစ္စစ္စပီပြည်နယ်တွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ ရလေ၏။

မစ္စစ္စပီမြစ်၏ ထူးခြားမှုများကို ရှေ့တွင်လည်း ဖတ်ရှုကြရဦးမည်ဖြစ်ရာ ယခုလောလောဆယ်တွင် ဤမျှလောက်သိရပါက လုံလောက်ပြီဟုဆိုရပေလိမ့် မည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မစ္စစ္စပီ၏အသွင်အပြင်နှင့် အနေအထားများကို ခေတ္တမျှ မေ့ထားပြီး မစ္စစ္စပီ၏သမိုင်းကြောင်းကို အနည်းငယ်မျှလေ့လာသိရှိထားရန် လိုအပ်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မစ္စစ္စပီမြစ်ကို စတင်မြင်တွေ့ခဲ့သည့် ပထမဆုံးသောလူဖြူမှာ 'ဒီဆိုတို' ဖြစ်သည်။ သူမြင်တွေ့ခဲ့သည့်နှစ်မှာ ၁၅၄၂ခုဖြစ်၏။ သူမြင်ခဲ့ရသည့် နေဝင်ချိန် အလှကို ဖော်ပြရုံမှတစ်ပါး အခြားသော ထူးခြားချက်များကို ဖော်ပြခြင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့်လည်း နေဝင်ချိန်ဟူသော အချက်ကိုသာ သိရပြီး နေဝင်ချိန်ကို မည်သူမှ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မြင်ကြရသည်မဟုတ်။ ထိုစဉ်က ဒီဆိုတို မြင်တွေ့ ခဲ့ရသော နေဝင်ချိန်ကို ပန်းချီကားတစ်ကား ရေးဆွဲမှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့လျှင် ကောင်းလေစွဟုသာ တောင့်တနေကြရ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မစ္စစ္စဝီမြစ်ကို ဒီဆိုတို စတင်တွေ့ရှိချိန်တွင် ရီမင်ကက်သလစ်ဘာသာကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည့် သူတော်စင် စိန့်အစ်ဂ်နေးရှီးယပ်စ်လိုယိုလာ၏အမည်မှာ မထင်မရှားနှင့် လူသိမများသေးသည့် အချိန်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ရီမင်ကက်သလစ်ဘာသာ၏ သက်တမ်းမှာ တစ်နှစ်ပင် မပြည့်သေး။ မိုက်ကယ်အန်ဂျီလို ရေးဆွဲထားသည့်စစ္စတင်း ဘုရားရှိခိုးကျောင်း နံရံမှ 'နောက်ဆုံးစီရင်ချက်' ပန်းချီကားပေါ်မှ ဆေးများပင် မခြောက်သေး။

ထိုအချိန်ကာလတွင် စကော့လူမျိုးတို့၏ ဘုရင်မမေရီကွင်းကိုလည်း မမွေးသေး။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ ဒုတိယမြောက်ဟင်နရီဘုရင်၏ မိဖုရားအဖြစ် ထင်ရှားလာမည့် ကက်သရင်းဒီမီဒီဆီသည်ကလေးမျှသာရှိသေးသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ အယ်လီဘောက်ဘုရင်မမှာလည်း ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်မျှသာ ရှိသေးသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ ပရိုတက်စတင့်ဘာသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမား ဂျွန်ကယ်လ်ဗင်၊ အီတလီပန်းချီဆရာကြီး ဘင်ဗီနုတိုဆယ်လီနီနှင့် ဟိုးလီရီမင် အင်ပါယာ အရှင်စပိန်ဘုရင် ပဉ္စမမြောက်ချားလ်စ်တို့ နာမည်အကြီးဆုံး အခြေအနေသို့ ရောက်နေချိန်ဖြစ်၏။ သူတို့သုံးဦးသည် တစ်ဦးချင်းစီ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် သမိုင်းတွင်ရစ်အောင် ကြိုးပမ်းနေသူများဖြစ်သည်။

မစ္စစ္စဝီမြစ်ကမ်းပါးထက်သို့ ဒီဆိုတိုဆိုက်ရောက်ချိန်တွင် ဂျာမန်အမျိုးသား ဘာသာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးခေါင်းဆောင် မာတင်လူသာ မကွယ်လွန်သေး၊ ဒီဆိုတိုမစ္စစ္စဝီမြစ်ကမ်းပါးပေါ်ရောက်ပြီး နောက်နှစ်နှစ်ကြာမှ ကွယ်လွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သူရောက်ခဲ့သော အချိန်သည် ဆာဗီတပ်စ်အား မီးရှို့မသတ်မီ ဆယ့်တစ်နှစ်အလိုကဖြစ်၍ စိန့်ဘာသိုလိုမြူးလူသတ်ပွဲကြီး မဖြစ်မီနှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်အလိုက ဖြစ်သည်။ နောင်တစ်ခေတ်တွင် နာမည်ကြီးလာမည့် 'ရာဘီလေ့စ်' စာအုပ်ကိုပင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းမပြုရသေး။ ဤဘက်ခေတ်တွင် နာမည်ကျော်ကြား လူကြိုက်များခဲ့သည့် စပိန်စာရေးဆရာကြီး ဆာဗင်တီးစ်၏ 'ဒွန်ကွိုဆုတ်' ဝတ္ထုကြီးကိုလည်း ရေးပင် မရေးရသေး။ အင်္ဂလိပ်ကဗျာဆရာနှင့် ပြဇာတ်ဆရာကြီး ရှိတ်စပီးယားမှာ မွေးပင်မမွေးသေး။ အင်္ဂလန်သမိုင်းတွင် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ကြီးအဖြစ် ထူးခြားထင်ရှားခဲ့သော အိုလီဗာကရွမ်ဝဲလ်၏ အမည်ကို အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများကြားသိဖို့ နှစ်တစ်ရာနီးပါးမျှလိုသေးသော အချိန်ဖြစ်လေသည်။

မစ္စစ္စပီမြစ်အား တွေ့ရှိခဲ့သည့်အချိန်ကာလကို သတ်မှတ်၍ရသည်မှာ ယုံမှားဖွယ်ရာမရှိပေ။ ယင်းအားတွေ့ရှိမှုကြောင့် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသည် အသစ် အသစ်ဖြစ်သော ပြုပြင်မှုများ၊ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် တိုးတက်မှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည် မှာလည်း သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာမရှိပေ။

ဒီဆိုတိုသည် မစ္စစ္စပီမြစ်ကိုမြင်ရုံမျှ မြင်တွေ့ခဲ့ပြီးနောက် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ လေရာ သူ့ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် စစ်သားများကသူ့အား မြစ်အတွင်း၌ မြှုပ်နှံ သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုခေတ်အခါက စပိန်လူမျိုးတို့ ဓလေ့ထုံးစံအတိုင်း နေရပ် ဌာနေသို့ ပြန်ရောက်သွားကြသည့်အခါ ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် စစ်သားများ သည် မစ္စစ္စပီမြစ်၏အရွယ်ပမာဏနှင့် အခြင်းအရာများကို သူတို့ တွေ့မြင်ရ သည်ထက် ဆယ်ဆမျှ ပို၍ချဲ့ကားပြောဆိုကြပေလိမ့်မည်။

ဤသို့ဖြင့် မစ္စစ္စပီမြစ်အပေါ် စိတ်ဝင်စားလာကြသော လူများထဲမှ စွန့်စားရှာဖွေသူများသည် ချက်ချင်းပင် မြစ်ရှိရာသို့ ခရီးထွက်ကာ နှိုက်နှိုက် ချွတ်ချွတ် လေ့လာစူးစမ်းကြသည်။ သူတို့လူစု ဒေသပြန်ရောက်၍ သူတို့ တွေ့မြင်ခဲ့ရသမျှကို ပြောပြသည့်အခါတွင်မူ စိတ်လှုပ်ရှားလောက်အောင် ထူးခြားဆန်းကြယ်မှုများ မရှိဟု ယူဆလာခဲ့ကြ၏။ ဤတွင်မစ္စစ္စပီမြစ်သည် နှစ်ပေါင်းအတော်ကြီးကြာမျှ လူဖြူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ လာရောက်လည်ပတ် ခြင်းမရှိတော့ဘဲ စွန့်ပစ်ထားခြင်းခံခဲ့ရပြန်သည်။ နောက်ထပ်မစ္စစ္စပီနှင့် အထိ အတွေ့မရှိဘဲ ကုန်လွန်ခဲ့ရသည့် ကြားကာလသည် အချိန်ကာလအားဖြင့် နည်းနည်းနောနောမဟုတ်။ ယင်းအချိန်ကာလကို ဤနည်းဖြင့် တွက်ချက်လျှင် ရနိုင်သည်။

မစ္စစ္စပီမြစ်ကို ဒီဆိုတို မြင်ခဲ့ရပြီးသည့်နောက် နှစ်ပေါင်းအစိတ်မျှ ကုန်လွန်သည့်အခါ ရှိတ်စပီးယားကိုမွေးဖွားသည်။ နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကျော်မျှ အသက်ရှင် နေထိုင်ခဲ့ပြီး ကဗျာများနှင့်ပြဇာတ်များကို ရေးသားပြုစုခဲ့ပြီး ကုန်လွန်သွားခဲ့၏။ သူ့မြေတွင်းထဲရောက်ပြီး နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ကျော်ခန့်အကြာ တွင် ဒုတိယလူဖြူတစ်ဦးသည် မစ္စစ္စပီကို မြင်တွေ့ခဲ့ပြန်သည်။

အမှန်တော့ ကျွန်တော်တို့ခေတ်တွင် ထူးဆန်းသောနေရာတစ်ခုကိုတွေ့ ခဲ့ပါက နောက်ထပ်လေ့လာစူးစမ်းခြင်းမပြုဘဲ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာသုံးဆယ်ကုန် လွန်သည်အထိ ပစ်ထားကြလိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ လူတစ်ယောက် သည် မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းတည်ရာ နယ်မြေတစ်ခုအတွင်း၌ ချောင်းတစ်ချောင်း

တွေ့သည်ဆိုပါစို့။ ဥရောပနှင့်အမေရိကမှ ငွေကြေးအမြောက်အမြား အကုန်အကျခံကာ အဖွဲ့ပေါင်းဆယ့်ငါးဖွဲ့ကို ထိုနေရာသို့လွှတ်၍ လေ့လာခိုင်း ကြလိမ့်မည်ဖြစ်၏။ အကယ်၍အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့က ထိုချောင်းအကြောင်းကို စနစ်တကျ စုံစမ်းလေ့လာသည့်အခါ ကျန်အဖွဲ့ ဆယ့်လေးဖွဲ့ကလည်း သူ့အပိုင်းနှင့် သူဝင်ရောက်၍ လေ့လာကြလိမ့်မည် ဖြစ်ပေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုစဉ်အခါက ကျွန်တော်တို့၏ အတ္ထုလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာကမ်းခြေများထက်၌ လူဖြူများလာရောက်၍ အခြေစိုက်နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်မှာ နှစ်ပေါင်းတစ်ရာငါးဆယ် ကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်၏။ ထိုလူဖြူအားလုံးသည် အင်ဒီးယန်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ထိတွေ့ဆက်ဆံနေကြလေပြီ။ တောင်ပိုင်းဘက်တွင် စပိန်များသည် အင်ဒီးယန်းများအား တိုက်ကြခိုက်ကြသည်။ လူကြယက်ကြသတ်ဖြတ်ကြသည်။ ကျွန်ပြုကြသည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များ အဖြစ်သွတ်သွင်းကြသည်။ ထိုဒေသ၏အထက်ဘက်တွင်မူ အင်္ဂလိပ်တို့သည် ရောင်စုံပုတီးများနှင့် စောင်အမျိုးမျိုးကို အင်ဒီးယန်းတို့အား ရောင်းချနေကြသည်။ ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာအောင် သွေးဆောင်သိမ်းသွင်းရင်း ပစ္စည်းဝယ်တိုင်း လက်ဆောင်အဖြစ် 'ဝီစကီ'ကို ပေးကြသည်။

ကနေဒါနိုင်ငံထဲတွင်မူ ပြင်သစ်တို့သည် အင်ဒီးယန်းများအား အခြေခံပညာ ဗဟုသုတများပေးခြင်း၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ဖြစ်အောင် စည်းရုံးသိမ်းသွင်းခြင်း စသည်များကို ပြုလုပ်နေကြသည်။ လူ့အမြောက်အမြားကို ပထမကွဲဘက်သို့လည်းကောင်း၊ နောင်အခါတွင် မွန်ထရီရယ်သို့လည်းကောင်း လာရောက်၍ သားမွေးများဝယ်ယူကြရန် ဆွဲဆောင်လျက်ရှိကြသည်။

ယင်းလူဖြူများသည် သူတို့နေထိုင်ရာ ဒေသများ၏အနောက်ဘက် အလွန်ဝေးကွာသောဒေသ၌ မြစ်ကြီးတစ်မြစ်ရှိနေကြောင်းကို မုချမသွေကြားကြရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို သူတို့ကြားခဲ့ကြသည်မှာ မရေမရာရှိခဲ့၏။ တိတိကျကျနှင့် မည်မည်ရရလည်းမဟုတ်။ မြစ်၏အချိုးအစားနှင့်ပမာဏကိုလည်းကောင်း တည်ရာဒေသကိုလည်းကောင်း ခန့်မှန်းရခက်ခဲခဲ့ကြဟန်တူ၏။ ယင်းသတင်း၏ လျှို့ဝှက်နက်နဲမှုသည် လူတို့၏ အထူးအဆန်းသိချင်စိတ်ကို နှိုးဆွပေးခဲ့ရုံမျှမက မရောက်ဘူးသေးသောဒေသသို့ သွား၍ တိတိကျကျ စုံစမ်းလေ့လာလိုသည့် ဆန္ဒကိုပါ ပြင်းထန်စေခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း လက်တွေ့ကား ဖြစ်ပေါ်မလာခဲ့ပေ။

သိသာထင်ရှားလျက်ရှိသည့်အချက်မှာ ဤကဲ့သို့သော မြစ်မျိုးကို လိုလားသူတစ်ဦးမှ ရှိဟန်မတူ။ လိုအပ်သည်ဟုလည်း ယူဆဟန်မတူ။ အထူးအဆန်းတစ်ခုဟုလည်း မြင်ကြဟန်မတူ။ ဤသို့ဖြင့် မစ္စစ္စပီမြစ်သည် နောက်ထပ်နှစ်ပေါင်းတစ်ရာငါးဆယ်ကြာမျှ အနှောင့်အယှက် ကင်းမဲ့စွာဖြင့် ဈေးကွက်ပြင်ပ၌ ဆက်လက်တည်ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်၏။ မစ္စစ္စပီမြစ်အား ဒီဆိုတို တွေ့ခဲ့စဉ်က သူသည်မြစ်တစ်ခုကို လိုက်လံရှာဖွေနေခြင်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်လည်း သူသည် မစ္စစ္စပီအား တန်ဖိုးထားခြင်းမရှိ။ အထူးတလည် စိတ်ဝင်စားမှုလည်း မဖော်ပြခဲ့။

သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ပြင်သစ်လူမျိုး ‘လာဆယ်လီ’ ဆိုသူသည် ထိုမြစ်ကို မတွေ့တွေ့အောင်ရှာဖွေပြီး စူးစမ်းလေ့လာလျှင် အကျိုးရှိလိမ့်မည်ဟု စိတ်ကူးရသည်။ လူတစ်ဦးသည် အများက ပစ်ပယ်ထားသည့် အရေးပါအရာရောက်သော စိတ်ကူးတစ်ခုကို ဆုပ်ကိုင်ပြီဟု သိရသည့်အခါ မျိုးတွင် အခြားလူအများကပါ ယင်းစိတ်ကူးနောက်သို့ အပူတပြင်းလိုက်လာတတ်ကြသည်မှာ လူ့လောကနယ်ပယ်တွင် အမြဲတစေပေါ်ပေါက်လာတတ်သည့် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်၏။ ယခုကိစ္စတွင်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

ဤတွင် ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသည့် သဘာဝအတိုင်း သူ့ဘာသာသူ မေးခွန်းတစ်ခု အလိုအလျောက်ထွက်ပေါ်လာသည်။ လူတွေအနေဖြင့် သူတို့အရင်ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် ခေတ်ငါးခေတ်အတွင်းက မည်သူမှစိတ်မဝင်စားခဲ့သောမြစ်အား အခုမှဘာကြောင့်စိတ်ဝင်တစားဖြစ်ကာ လိုလားလာကြပါသနည်း။ ဤမေးခွန်းအတွက် သိသာထင်ရှားသောအချက်မှာ နောက်ပိုင်းခေတ်တွင် လူများသည် ဤမြစ်အားအသုံးပြုရန် နည်းလမ်းတစ်ခုကို သူတို့ရှာဖွေတွေ့ရှိထားပြီဟု တွေးမိကြသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ထို့ပြင်လည်း မစ္စစ္စပီမြစ်သည် ယင်း၏ရေများကို ကယ်လီဖိုးနီးယား ပင်လယ်ကွေ့အတွင်းသို့ သွန်ချပေးနေသည်ဟု ယုံကြည်မှုရှိလာသည်။ ထိုအတိုင်းဆိုပါမူ ကနေဒါနိုင်ငံမှ တရုတ်နိုင်ငံသို့သွားရာ ဖြတ်လမ်းတစ်ခု ရရှိလာနိုင်သည်ဟု တွက်မိခဲ့ကြသည်။ ဟိုအရင်တုန်းကတော့ လူတို့အနေဖြင့် မစ္စစ္စပီမြစ်သည် ယင်း၏ရေများကို အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာသို့မဟုတ် ဗာဂျီးနီးယားပင်လယ်တွင်းသို့ သွန်ချနေသည်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါလား။

(၂)

မြစ်နှင့်မြစ်ကို စွန့်စားရှာဖွေသူများ

လာဆယ်လီသည် သူ့ဆောင်ရွက်မည့် အလုပ်အတွက်အခွင့်အရေးများကို ပြင်သစ် ဘုရင် လူဝီ ၁၄ ထံတင်ပြတောင်းခံခဲ့သည်။ လူဝီ ၁၄ ဘုရင်က လည်း သူတောင်းခံသည့်အတိုင်း အထူးအခွင့်အရေးများကို ပေးခဲ့၏။ ယင်းအခွင့်အရေးများထဲတွင် အဓိကအချက်သည် 'မြစ်အား စွန့်စားရှာဖွေခွင့်' ဖြစ်သည်။ ရှာဖွေရာ၌ နယ်ပယ် ဒေသကိုကန့်သတ်ခြင်းမပြု။ ဝေးချင်သလောက်ဝေး၍ ကျယ်ချင်သလောက် ကျယ်။ ဝင်ထွက်သွားလာ ရှာဖွေခွင့်ရှိသည်။ ခံတပ်များ ဆောက်ခွင့်လည်းပြုသည်။ နယ်မြေများကိုလည်း သတ်မှတ်ပိုင်ခွင့်ရှိ၏။ သို့သော်လည်း မြေများကို ဘုရင်အားလွှဲပြောင်းပေးအပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး စွန့်စားရှာဖွေခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်အားလုံးကို သူ့ဘာသာသူ့ကျခံရမည်ဖြစ်သည်။ အပြန်အလှန်အနေဖြင့် သူ့အားခံစားခွင့်များ ထိုက်ထိုက်တန်တန်ပေးခဲ့ရာ ယင်းတို့အထဲတွင် ကျွဲသားရေအားလုံးကို တစ်ဦးတည်းရယူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးသည်။

လာဆယ်လီသည်နှစ်ပေါင်းများစွာ အကုန်ခံ၍လည်းကောင်း၊ သူပိုင်ဆိုင်သမျှ ငွေအားလုံးကိုပုံအော၍လည်းကောင်း မစွစွပီမြစ်ကို မရမနေရှာဖွေခဲ့သည်။ သူ၏စွန့်စားမှုခရီးသည် နောက်ဆုံးတွင်အောင်မြင်ခဲ့သည်မှာ မှန်သော်လည်း မစွစွပီမြစ်ကို မတွေ့မီသူသည် သူကိုယ်တိုင်သူ့စရိတ်နှင့် သူတည်ဆောက်ထားသည့် အီလီနွိုက်စ် ပြည်နယ်ဘက်မှ ခံတပ်နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံမွန်ထရီရယ်မြို့ကြားတွင်အလွန်ဘေးအန္တရာယ်ထူပြောပြီး အဆမတန်ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသော ခရီးပေါင်း အမြောက်အမြားကိုသွားလာခဲ့ရလေသည်။

လာဆယ်လီ ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေသည့် ကာလအတွင်းတွင်အခြား အဖွဲ့များသည် သူ့ထက်ပို၍ကံကောင်းခြင်းနှင့် ကြုံခဲ့ကြသည်။ ၁၆၇၃ ခုနှစ် တွင် ကုန်သည်ဂျိုလီယက်နှင့် ဘုန်းတော်ကြီးမာကွက်တီတို့သည် နိုင်ငံတွင်းမှ ဖြတ်သန်းအသွား မစွစွပီမြစ်ကမ်းပါးများပေါ်သို့ အမှတ်မထင်ရောက်ရှိခဲ့ကြ သည်။ သူတို့သည် ရေအိုင်ကြီးများဘက်သို့သွားရာ ခရီးလမ်းကိုအသုံးပြုခဲ့ကြ ခြင်းဖြစ်၏။ လှော်လှေ အပေါ့စားကလေးများဖြင့် ဂရင်းပင်လယ်အော်မှထွက် ကာဖော့စ်မြစ်နှင့် ဝစ္စကိုဆင်မြစ်ကြောင်းအတိုင်း လိုက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ရိုမင်ကက်သလစ် ဘာသာဝင်များတွင် သခင်ယေရှု၏ အပျိုစင်မိခင် ‘မယ်တော်မာရီ’အား အကြောင်းပြု၍ ကျင်းပသည့် ‘ကွန်ဆက်ရှင်းပွဲတော်နေ့’ တွင်ဘုန်းတော်ကြီးမာကွက်တီ၏ စိတ်ထဲ၌အစွဲတစ်ခုဝင်လာခဲ့သည်။ အကယ်၍ သာအပျိုစင်မယ်တော်မာရီက သူ့အားမြစ်ကြီးကိုတွေ့အောင် ကူညီစောင့်ရှောက် တော်မူမည်ဆိုပါက သူတွေ့သည့်မြစ်ကိုမယ်တော်မာရီအား ဂုဏ်ပြုသည့်အနေ ဖြင့် ‘ကွန်ဆက်ရှင်မြစ်’ဟု အမည်ပေးရန်စိတ်ထဲမှ ကျိတ်၍ အဓိဋ္ဌာန်ပြုခဲ့၏။ သူသည် သူ့အဓိဋ္ဌာန်အတိုင်းတည်ခဲ့သည်။

ထိုခေတ်က စွန့်စားရှာဖွေသူအားလုံးသည် သူတို့နှင့်အတူ ဘုန်းတော် ကြီးများကိုပါ အပြည့်အစုံခေါ်သွားကြစမြဲဖြစ်၏။ ဒီဆိုတိုသည် သူ့အဖွဲ့တွင် သူနှင့်အတူဘုန်းကြီး နှစ်ဆယ့်လေးပါး ခေါ်သွားခဲ့သည်။ လာဆယ်လီသည် လည်း သူနှင့်အတူဘုန်းကြီးအများအပြား ခေါ်သွားခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ခရီးသွားအဖွဲ့ များသည် သွားရင်းလာရင်း မကြာခဏ အသားငါးပြတ်လပ်သွားတတ်၏။ အဝတ်အထည်လည်း ပါးရှားသွားတတ်၏။ သို့သော်လည်း လမ်းခရီးတွင်ဘုရား ဝတ်တက်ဖို့အတွက် ပရိဘောဂပစ္စည်းများနှင့် အခြားလိုအပ်သည့်ပစ္စည်း အားလုံးပင် ရှိနေတတ်လေသည်။

၁၆၇၃ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဂျိုလီယက်နှင့် မာကွက်တီတို့၏ လှေငယ်များသည် သူတို့၏နောက်လိုက်တပည့်တပန်းများနှင့်အတူ ဝစ္စကို ဆင်မြစ်နှင့် မစွစွပီမြစ်တို့ တွေ့ဆုံရာ ‘မြစ်ဆုံဒေသ’ သို့ဆိုက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ မစွတာ ပတ်ကဲမင်း၏ ပြောပြချက်အရဆိုလျှင် ထိုစဉ်ကသူတို့ရှေ့တွင် အလွန် ကျယ်ပြန့်ပြီး အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာ စီးဆင်းနေသည့်မြစ်ကြီးတစ်ခုရှိနေပြီး ထိုမြစ်ကြီးအား ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ ပေပေါင်းအလွန်လွန်မြင့်မားထူထပ်

သည့် သစ်ပင်ကြီးများတည်ရာ သစ်တောကြီးများက လွမ်းခြုံဖုံးအုပ်ထားသည် ဟု သိရ၏။ မစ္စတာပတ်ကဲမင်းကပင် “သူတို့သည်တောင်စူးစူးသို့ ဦးတည်၍ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း လှေများကိုလှော်ခတ်သွားခဲ့ကြရာ လူရိပ်လူခြည်ဟူ၍ လုံးဝမမြင်မတွေ့ရသည့် တိတ်ဆိတ်မှုကြီးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရသည်” ဟုလည်း ဆက်ပြောခဲ့သည်။

အလွန်ကြီးမားသော ကက်ဖစ်ရှ်ဟုခေါ်သည့် ဧရာမငါးကြီးတစ်ကောင် သည် မာကွက်တီ၏လှေကိုဝင်တိုက်သည်။ မာကွက်တီသည် ထိတ်လန့်အံ့ဩ သွားသည်။ အခုပုံအတိုင်းဆိုပါက အကြောင်းလုံလောက်သည်ဟု ယူဆသည်။ သူ့အား အင်ဒီးယန်းများက အဆင်အခြင် အလွန်ကင်းမဲ့ပြီး မိုက်ရူးရဲဆန်သော ခရီးတစ်ခုကို ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု သတိပေးခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ အခုအတိုင်းဆိုပါက သူတို့စကားသည်မှန်သည်။ သူ့အခုထွက်လာသောခရီးမှာ အသက်ပါ ပျက်စီးဆုံးရှုံးနိုင်စေလောက်သည့် ခရီးတစ်ခုဟုပင် သူထင်သည်။ ဤမြစ်ထဲတွင် “ခရီးအဆေးကြီးမှ ကြားနိုင်နေသည့် အသံဆိုးအသံနက်ကြီးအော် နေသည့် မကောင်းဆိုးဝါးကြီးတစ်ကောင်ရှိနေသည်။ ထိုသတ္တဝါကြီးသည် သူနေထိုင်ရာ အသူတစ်ရာတမျှနက်သော ချောက်ကြီးထဲမှ ဝုန်းခနဲထွက်လာပြီး သူတို့အားဝါးမျိုးပစ်လိမ့်မည်” ဟုသူထင်နေမိ၏။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် မစ္စစ္စပီမြစ်ထဲမှ ကက်ဖစ်ရှ်ခေါ် ငါးကြီး တစ်ကောင်ကို မြင်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ယင်းငါးကြီးသည် အရှည်ခြောက်ပေကျော်မျှ ရှိ၍ အလေးချိန်မှာ ပေါင်နှစ်ရာငါးဆယ်မျှရှိပါသည်။ အကယ်၍မာကွက်တွေ ခဲ့ရသော ငါးသည်ကျွန်တော်မြင်ခဲ့ဖူးသည့် ငါးမျိုးသာဖြစ်ပါက မြစ်ထဲမှဟိန်း ဟောက်နေသော မကောင်းဆိုးဝါးကြီး ပေါ်လာသည်ဟုထင်မြင်ယူဆခြင်းသည် ထင်မြင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

“နောက်ဆုံးတွင် ထိုစဉ်အခါက မြစ်ကမ်းပါးကိုနယ်နိမိတ်သတ်ထား သည့် ပရေးရီးမြက်ခင်းပြင်ကြီးပေါ်၌ အုပ်လိုက်သင်းလိုက် ကျက်စားနေကြ သော ကျွဲများကို မြင်ရသည်။ သူတို့နယ်ပယ်တွင်းသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက် လာကြသူများအား ရှည်လျားရှုပ်ထွေးလွန်းလှသော လည်ဆံမွေးများကြားမှ စူးစူးရဲရဲ ကြည့်နေကြသည့် ကျွဲအိုကြီးများ၏ အကြည့်သည် ကြမ်းတမ်းခက် ထန်လွန်းလှပါသည်” ဟု မာကွက်တီက ဖော်ပြခဲ့သည်။

မြစ်ပြင်ပေါ်မှ ခရီးသည်များသည် သတိကြီးစွာထား၍ လှုပ်ရှားကြရသည်။ ညပိုင်းတွင် လှေများကို ဆိုက်ကပ်ပြီး ကမ်းပေါ်သို့တက်၍ မီးမွှေး၊ ညစာကို ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြသည်။ ထို့နောက် မီးများကို ငြိမ်းသတ်ပြီး လှေများပေါ်ပြန်တက်ကာ ဆက်၍ လှော်သွားကြသည်။ ပြီးတော့ မြစ်လယ်တွင် လှေများကို ရပ်နားထားကြသည်။ လူတစ်ယောက်ကို မနက်မိုးလင်းချိန်အထိ အစောင့်ချထားကြရသည်။

သူတို့သည် ထိုပုံစံအတိုင်း တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် တစ်ညပြီးတစ်ည လုပ်ကိုင်ပြီး သွားလာလှုပ်ရှားခဲ့ကြရ၏။ သီတင်းနှစ်ပတ်မျှ ကုန်ဆုံးသွားချိန်အထိ လူဟူ၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်ပင် မမြင်ရ။ မြစ်သည် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလောင်အောင်ပင် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လျက်ရှိသည်။ သူတို့သည် မြစ်တစ်လျှောက်လုံး ထိုပုံစံအတိုင်းသာ မြင်တွေ့ခဲ့ကြရလေသည်။

သို့သော်လည်း ရက်ပေါင်းဆယ့်လေးရက်မျှအကုန် တစ်ရက်တွင်မူ အနောက်ဘက်မြစ်ကမ်းပေါ်ရှိ ရွံ့ပေါ်၌ လူခြေရာများ တွေ့ကြရ၏။ ရိုဘင်ကရူးဆိုး ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည့် တုန်လှုပ်စရာကောင်းသော အတွေ့အကြုံမျိုးတစ်ခုဖြစ်သည်။ လုံးဝမမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရသည့် ခြေရာများဖြစ်နေသောကြောင့် ပေတည်း။

သူတို့အား စောစောကတည်းက ကြိုတင်၍ သတိပေးထားခြင်းများရှိခဲ့သည်။ မြစ်တစ်ဝိုက်၌ နေထိုင်ကြသော အင်ဒီးယန်းများသည် အလွန်ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်ကြသည်။ သူတို့ပိုင်နက်ထဲ ဝင်လာသမျှ လူအားလုံးကို အသနားအညာတာ ကင်းမဲ့စွာဖြင့် သတ်ဖြတ်ပစ်လေ့ရှိသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော်လည်း ဂျီလီယက်နှင့် မာကွက်တီတို့သည် ခြေရာများနောက်သို့ ခြေရာခံ၍ လိုက်ကြသည်။ သူတို့သည် ခြေရာပိုင်ရှင်များကို မကြာခင် တွေ့ကြရရုံမျှမက ယင်းတို့၏ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ လက်ခံကြိုဆိုခြင်းနှင့် ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်စွာ ပြုစုခြင်းများကိုပင် ရရှိခဲ့ကြသည်။

အင်ဒီးယန်းလူမျိုးစု အကြီးအကဲသည် သူ၏ အင်္ကျီစုတ်ကို ချွတ်ကာ သူ့အဆင့်သူ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် စီမံပြီး ဂျီလီယက်တို့ လူစုအား ကြိုဆိုခဲ့သည်။

ခွေးသားအပါအဝင် သားငါးမျိုးစုံနှင့်ယာဂုများ ကျွေးမွေးသည်။အစား အစာအားလုံးကို အင်ဒီးယန်းများ စားသလိုပင် လက်နှင့်ယူ၍ စားသောက် ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ နောက်တစ်နေ့မနက်တွင် လူမျိုးစု အကြီးအကဲသည် သူ့ နောက်လိုက် လူမျိုးစုခြောက်ရာနှင့်အတူ ပြင်သစ်အမျိုးသားများအား မြစ်ဆိပ်သို့ လိုက်လံပို့ဆောင်ပြီး တရင်းတနှီး နှုတ်ဆတ်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။

ယနေ့ခေတ်အယ်လ်တန်မြို့၏ အထက်ဘက်ရှိ ကျောက်ဆောင်များပေါ် တွင်မူ လက်ရာကြမ်းကြမ်းနှင့် ထူးထူးဆန်းဆန်းပုံများဖြစ်သည့် အင်ဒီးယန်း ပန်းချီလက်ရာများကို တွေ့မြင်ခဲ့ကြရသည်ဟု သူတို့က ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။ ထိုနေရာ၏ အောက်ဘက် မလှမ်းမကမ်းရောက်သည့်အခါ “ရွံ့နွံများဖြင့် နောက်ကျိကာ အဝါရောင်ထနေသော အရှိန်အဟုန်ပြင်းသည့် ရေစီးကြောင်း နှင့် ဆုံမိခဲ့ကြသည်။ ယင်းရေစီးကြောင်းသည် တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ စီးဆင်း နေသော အပြာရောင် မစ္စစ္စပီမြစ်ရေကို ဖြတ်၍ စီးဆင်းနေခြင်းဖြစ်၏။ ယင်း ရေစီးကြောင်းထဲတွင် သစ်လုံးများ သစ်ကိုင်းသစ်ခက်ကြီးများနှင့် အမြစ်မှ ကျွတ်ထွက်လာသည့် သစ်ပင်ကြီးများ မျောပါလာနေကြသည်”။ ယင်းနေရာ ကား ‘ကြမ်းတမ်းသောမြစ်’ဟု အသိအမှတ်ပြုထားကြသည့် မစ်ဇူရီမြစ်ဝပေ တည်း။ ထိုမြစ်သည် “လူသူမသိသေးသော အလွန်ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည့် မြေရိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုမှ အရှိန်ပြင်းစွာဖြင့် ဖြတ်သန်းစီးဆင်းလာခြင်းဖြစ်၍ ယင်း၏ နောက်ကျိလှသော ရေများသည် ညင်သာအေးဆေးစွာ စီးဆင်းလျက် ရှိသော နှမငယ် မစ္စစ္စပီမြစ်၏ ရင်ခွင်တွင်းသို့ တိုးဝင်စီးဆင်းလျက် ရှိပေသည်”

မကြာခင်မှာပင် သူတို့အဖွဲ့သည် အိုဟိုင်းယိုးမြစ်ဝကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ကြ သည်။ ကြိမ်တောကြီးများကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ ခြင်များကို ခုခံတိုက်ခိုက် ကြသည်။ အဆမတန် တိတ်ဆိတ်ပြီး ထီးကျန်ကျန်နိုင်လွန်းလှသော မြစ်ပြင်ပေါ် တွင် တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် လှော်ခတ်လာခဲ့ကြသည်။ လှော်ပေါ်တွင် ယာယီလုပ် ထားသည့် အမိုးကလေးအောက်၌ ခို၍ နေအပူဒဏ်ကို အလူးအလှိုမ့်ခံကာ ငိုက်မျဉ်းလိုက်ပါလာကြသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ယဉ်ကျေးချောင်သော အင်ဒီး ယန်းအုပ်စုတစ်စုနှင့် ဆုံမိခဲ့ကြပြန်၏။ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့သည် (သူတို့လူစု စတင်ခရီးထွက်ခဲ့သည့်ရက်မှ တွက်လျှင် တစ်လနီးပါးခန့်အကြာ) အာကင် ဆတ်စ် မြစ်ဝသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ စစ်ကြွေးကြော်သံများ ဟစ်အော်

ကြွေးကြော်လာကြသည့် အင်ဒီးယန်းလူမျိုးစု အုပ်စုတစ်စုသည် သူတို့အား တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ရန် ရောက်လာကြသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့သည် မယ်တော်မာရီအား အာရုံပြု၍ ဆုတောင်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် တိုက်ပွဲမဖြစ် တော့ဘဲ စားပွဲသောက်ပွဲတစ်ပွဲ ကျင်းပကာ တရင်းတနှီး စကားလက်ဆုံ ကျခဲ့ကြလေ၏။

သူတို့အဖို့တော့ ကျေနပ်အားရစရာကောင်းသည်။ မစ္စစ္စပီမြစ်သည် သူ့ရေများကို ကယ်လီဖိုးနီးယား ပင်လယ်ကွေ့အတွင်းသို့ လည်းကောင်း၊ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းသို့လည်းကောင်း သွန်ချနေခြင်းမဟုတ်ဟု အတိ အကျ သိလာကြပြီဖြစ်၏။ သူတို့အနေဖြင့် မစ္စစ္စပီမြစ်ရေသည် မက္ကဆီကို ပင်လယ်ကွေ့အတွင်းသို့ စီးဆင်းနေခြင်းဖြစ်ရမည်ဟု ယုံကြည်လာကြသည်။ သူတို့သည် လာလမ်းအတိုင်း ပြန်လှည့်ကာ သတင်းမဟာကို ကနေဒါနိုင်ငံ သို့ သယ်ဆောင်လာခဲ့ကြသည်။

သို့သော်လည်း ယုံကြည်မှုဟူသည် ထင်ရှားခိုင်မာသော သက်သေခံ တစ်ခုမဟုတ်ပေ။ သက်သေအထောက်အထား အခိုင်အမာရရှိရေးကို လာဆယ် လီက အပြီးသတ်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် ထားရစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်၏။ လာဆယ်လီသည် အနှောင့်အယှက်များစွာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသဖြင့် ခရီးကြန့် ကြာနှောင့်နှေးခဲ့ရ၏။ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှမှုများနှင့် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကြုံတွေ့နေရခြင်းကြောင့်လည်း သူ့ခရီးသည် ပို၍ပို၍ ကြန့်ကြာခဲ့ရခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ကဲ့သို့လည်း နောက်ဆုံး ၁၆၈၁ ခုနှစ်ကုန်တွင် သူ့ခရီးစဉ်သည် အစဉ်ချော ပာခဲ့သည်။ ထိုနှစ် ဆောင်းအကုန်တွင် သူနှင့် သူ့လက်အောက်မိုလ် ဟင်နရီ ဒီတွန်တီတို့သည် အီလီနွိုက်စ် မြစ်ကြောင်းအတိုင်း စုန်ဆင်းခဲ့ကြသည်။

ဟင်နရီ ဒီတွန်တီမှာ လော်ရင်ဇို တွန်တီ၏ သားဖြစ်၏။ သူတို့နှင့်အတူ နယူးအင်္ဂလန်ပြည်နယ်မှ ခေါ်လာသော အင်ဒီးယန်း ဆယ့်ရှစ်ယောက်နှင့် ပြင်သစ်လူမျိုး နှစ်ဆယ့်သုံးဦး လိုက်ပါလာကြသည်။ သူတို့သည် ရေခဲနေသော မြစ်ပြင်ပေါ်တွင် သူတို့၏လှေများကို ကြိုးများနှင့်ဆွဲ၍ ခြေကျင်ထွက်ခဲ့ကြရ ခြင်း ဖြစ်၏။ လှေများ၏နောက်တွင်မူ စွပ်ဖားများ။

ပီယိုရီယာ ရေအိုင်ကြီးသို့ ရောက်သောအခါ သူတို့သည် လှေများဖြင့် မစ္စစ္စပီဆီသို့ ဦးတည်၍ ခရီးဆက်ကြသည်။ သူတို့၏ လှေဦးများကို တောင်စူး

စူးသို့လှည့်၍ လှော်ခတ်ခဲ့ကြ၏။ ရေထဲတွင် မျောပါလာနေကြသော ရေခဲတုံးကြီးများကြားမှ ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရပြီးနောက် မစ်ရီမြစ်ဝကို ကျော်ဖြတ်နိုင်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် အိုဟိုင်းယိုးမြစ်ဝကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရွံဗွက်ကြီးအတိုင်း လျှောဆင်းလာခဲ့ကြရာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ‘တတိယ ချစ်ကာဆောကမ်းနဖူး’ အနီးရှိ ဆိပ်ကမ်း၌ ဆိုက်ကပ်ခဲ့ကြပြီး ကမ်းပါးထက်သို့ တက်၍ ‘ပရပ်ဟုမ်းခံတပ်’ကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြလေသည်။

‘နောက်ထပ် သူတို့ခရီးဆက်ကြပြန်တယ်’ဟု မစွတာ ပတ်ကမ်းက ပြောသည်။ “သူတို့ရဲ့ စွန့်စားသွားလာမှုခရီးက ရှေ့ကို တိုးသွားလေလေ အင်မတန်မှ အပြောကျယ်လှတဲ့ ကမ္ဘာသစ်ကြီးရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို ပိုပြီး မြင်လာလေ သိလာလေ ဖြစ်လာခဲ့ကြတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ နွေဦးပေါက်ရာသီအတွင်းမှာ နယ်ပယ်ဒေသထဲ တိုးဝင်လာခဲ့ကြတယ်။ နှင်းတွေဝေနေတဲ့ နေရောင်၊ နွေးထွေးတဲ့လေ၊ စိုပြည်စိမ်းလန်းနေတဲ့ သစ်ရွက်တွေ၊ ဖူးပွင့်နေကြတဲ့ ပန်းတွေ။ အဲဒါတွေအားလုံးဟာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အသက်ပြန်ဝင်နေတာကို ဖော်ပြနေကြတယ်”

သူတို့သည် တစ်ရက်ပြီးတစ်ရက် ကမ်းပါးတစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ သိပ်သည်းထူထပ်သော သစ်တောကြီးများအောက်မှ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း အကွေ့အကောက်ကြီးများကို ဖြတ်သန်းခုန်ဆင်းလာခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် အာကင်ဆတ်စ်မြစ်ဝသို့ဆိုက်ရောက်လာခဲ့ကြ၏။ ပထမတွင် ဘုန်းတော်ကြီး မာကွက်တီတို့အဖွဲ့ ကြုံခဲ့ရသလိုပင် ထိုနယ်ပယ်ဒေသအတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားများက စစ်စည်များ ဗုံများတီး၍ လက်နက်များကိုင်ဆောင်၍ လာဆယ်လီတို့အား ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်ကြသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဆေးတံကို တစ်ယောက်တစ်လှည့် သောက်ကြသည်။ လူဖြူခေါင်းဆောင်နှင့် လူနီခေါင်းဆောင်တို့သည် လက်ချင်းပုတ်ကာ မိတ်ဆွေဖွဲ့ကြသည်။ သုံးရက်တိတိ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ အပြန်အလှန် စားပွဲသောက်ပွဲများ ပြုလုပ်ကာ ဧည့်ခံကြသည်။ ထို့နောက် လာဆယ်လီသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ အလံတင်ထားသည့် လက်ဝါးကပ်တိုင်ကြီး တစ်တိုင်ကို ဘာမှမသိနားမလည်မှုကြောင့် တအံ့တဩဖြစ်နေကြသော လူရိုင်းများရှေ့မှောက်တွင် စိုက်ထူလိုက်

သည်။ ထိုနယ်မြေတစ်ခုလုံးကို ပြင်သစ်ဘုရင် အပိုင်အဖြစ် သိမ်းယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

လက်ဝါးကပ်တိုင် စိုက်ထူနေခိုက်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးသည် မိမိတို့ကျား လွန်နေသည့် လုယက်မှုကို အလေးအမြတ်ပြုသည့် အနေဖြင့် ဓမ္မတေးများကို ရွတ်ဖတ်သီဆိုခြင်း ပြုသည်။ ထိုခေတ်အခါက လုပ်နေကျထုံးစံအတိုင်း ကျင့် သုံးလုပ်ဆောင်ကြခြင်းပေတည်း။

ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဤမြေအားလုံးကို သူတို့ပြင်သစ်ဘုရင်ပိုင်ဖြစ်ပြီ ဟူသော အထိမ်းအမှတ်ကို လုပ်ဆောင်ရာ၌ လူရိုင်းများ မရိပ်မိ မသိရှိစေရန် 'လက္ခဏာ အမှတ်အသားများ' ကိုသာ အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်သည်။ ဤနည်း ဖြင့် လောလောဆယ် ဤကမ္ဘာမြေပေါ်၌ သူတို့ ကျားလွန်လိုက်သည့် မြေ လုယက်ခိုးယူမှုဟူသော မကောင်းမှုအတွက် ကင်းလွတ်ခွင့်ရရန်နှင့် ကောင်း ကင်ဘုံတွင် နေရာရနိုင်ရန် အာပတ်ဖြေခြင်းကို ပြုသည်။ လာဆယ်လီက လည်း တောအုပ်ကြီးများ၏ သားသမီးများဖြစ်ကြသော သူတစ်ပါးအပေါ် မလှည့်စားတတ်ကြသည့် လူရိုးလူအ လူရိုင်းများအား လူဝီဘုရင်၏ သစ္စာတော် ခံများအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို လက်ဟန်ခြေဟန်ပြု၍ ကိုယ်အမူအရာ နှုတ်အမူအရာများဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အလွန်ရယ်ချင်စရာကောင်းသည့် ဤ အခမ်းအနားတွင် ရယ်ဖို့မဆိုထားနှင့် ပြုံးမည့်လူပင် တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိ။

ထိုအခမ်းအနားများကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော နေရာသည် နောင် အနာ ဂတ်ကာလတွင် အာကင်ဆတ်ပြည်နယ်တွင်း၌ နပိုလီယံမြို့ တည်ရှိလာမည့် နေရာဖြစ်သည်။ ထိုနေရာတွင် ပထမဆုံးသော နယ်မြေသိမ်းပိုက်မှု အထိမ်း အမှတ် လက်ဝါးကပ်တိုင်ကို မြစ်ကြီး၏ ကမ်းပါးများပေါ်၌ စိုက်ထူခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။ မာကွက်တီနှင့် ဂျီလီယက်တို့၏ စွန့်စားရှာဖွေမှု ခရီးမှာလည်း ဤ နေရာ၌ပင် အဆုံးသတ်ခဲ့ကြ၏။ အနာဂတ်တွင် ပေါ်ထွန်းလာမည့် နပိုလီယံမြို့ နေရာပင် ဖြစ်သည်။

ဒီဆိုတို့ ရောက်ခဲ့စဉ်ကလည်း သူသည် အနာဂတ်တွင် တည်ရှိလာမည့် နပိုလီယံမြို့ နေရာမှနေ၍ မြစ်ကို ရှုမြင်သုံးသပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဤမြစ်ရှာဖွေမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အမှတ်တရ ပြုအပ်သည့် ဖြစ်ရပ်လေးခု ရှိခဲ့ သည့်အနက် ဖြစ်ရပ်သုံးခုသည် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တစ်နေရာတည်း၌ ဖြစ်ခဲ့

ရခြင်း ဖြစ်၏။ အလွန်ကြီးမားသော မြစ်ကြီးအား ရှာဖွေတွေ့ရှိမှုနှင့် စူးစမ်း ရှာဖွေမှုတို့သည် ဤနေရာ တစ်နေရာတည်းမှ အစပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ထိုနေရာသို့ လာ၍ကြည့်ရှုပြီး စဉ်းစားဆင်ခြင် လိုက်မည်ဆိုပါက အလွန်ဆန်းကြယ်သည့် ဝိသေသ ထူးခြားမှုတစ်ခုဟု မတွေး မိဘဲ နေနိုင်မည်မဟုတ်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် အလွန်ကြီးမား ကျယ်ပြန့်လှသော၊ နောင်အခါတွင် နပိုလီယံမြို့ကြီးဖြစ်လာမည့် ထိုနေရာကို ခိုးယူခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း နောင်မကြာခင်မှာပင် နပိုလီယံ ကိုယ်တိုင် က ထိုနယ်မြေကြီးတစ်ခုလုံးကို သူ့နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ခဲ့ရသည်။ ပေးအပ် သည့်အခါတွင်မူ မူလပိုင်ရှင်များလက်သို့ မဟုတ်။ သူတို့အား ဆက်ခံခဲ့ကြသည့် လူဖြူ အမေရိကန်များလက်သို့ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းပေတည်း။

ရှာဖွေစွန့်စား ခရီးသွားများသည် သူတို့၏ ခရီးကို ရှေ့ဆက်သွားကြ သည်။ နောင်အခါတွင် ဖစ်စ်ဘတ်စ်နှင့် ဂရင်းဂတ်ပ်ဟု ထင်ရှားလာမည့် နေရာများကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ တီချီနိုင်ငံအတွင်းမှ အင်ဒီးယန်းဘုရင်ထံ ဝင်ရောက်လည်ပတ်ကြသည်။ ထိုခေတ်အခါက ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ဘုရင် တစ်ပါးဖြစ်၏။ နိုင်ငံ၏ မြို့တော်သည် တခမ်းတနားရှိသည်။ အိမ်များကို နေလှန်းအုတ်များနှင့် ကောက်ရိုးများရော၍ တည်ဆောက်ထားကြသဖြင့် ယခု ခေတ် ထိုနေရာ၌ တည်ရှိနေကြသည့် အိမ်များထက် အဆပေါင်းများစွာ ပို၍ကောင်းမွန်ကြလေသည်။

ဘုရင့်အိမ်တော်တွင် စတုရန်းပေ လေးဆယ်ရှိ ဧည့်ခန်းမကြီးတစ်ခန်း ရှိရာ တွန်တီအား ဘုရင်က ထိုခန်းမကြီးထဲ၌ နိုင်ငံ၏ ဧည့်သည်တော်အဖြစ် တွေ့ဆုံဧည့်ခံသည်။ ထိုပွဲတွင် အဖြူရောင်ဝတ်လုံကြီးများ ဝတ်ဆင်ထားသည့် အဘိုးအို ခြောက်ဆယ်က ဘုရင်အား ဝိုင်း၍ထိုင်ကြသည်။ မြို့ထဲတွင် နတ် ကွန်းတစ်ခုရှိရာ ယင်းနတ်ကွန်း၏ ရွံ့နံ့ရများတွင် နေကို ယဇ်ပူဇော်ထားသည့် ရန်သူဦးခေါင်းများ ချိတ်ဆွဲကာ တန်ဆာဆင်ထားလေသည်။

ခရီးသည်များသည် ယခုခေတ်တွင် နက်ချက်ဖိမြို့ဟု အမည်တွင်နေ သော နေရာအနီးရှိ နက်ချက်ဖိအင်ဒီးယန်းထံသို့လည်း အလည်ဝင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနေရာတွင် သူတို့သည် ‘ဘာသာရေးနှင့် နိုင်ငံရေး သက်ဦးဆံပိုင်ဝါဒ၊ နေမင်းမှ ဆင်းသက်လာသော မျိုးနွယ်ဝင် အခွင့်ထူးခံလူတန်းစား၊ နတ်ကွန်းကြီး

တစ်ခုနှင့် အထွတ်အမြတ်ပြု၍ ကိုးကွယ်ရာ မီးပုံကြီးတစ်ပုံ' စသည်တို့ကို တွေ့ခဲ့ကြရသည်။

နောက်ထပ် ရက်အနည်းငယ်မျှ ကုန်လွန်သွားပြီးနောက်တွင်မူ လာဆယ် လီသည် နယ်မြေသိမ်းပိုက်ခြင်း အထိမ်းအမှတ် လက်ဝါးကပ်တိုင်၏ အရိပ်ထဲ တွင် ရပ်နေသည်။ ထိုနေရာသည် ဒီလာဝဲယား အိတ်တစ်စကားနှင့် ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာ အပေါ်ဘက်၌ နီးကပ်စွာ တည်ရှိနေသော တောင်စဉ်တောင်တန်း ကြီးများဆီမှ စီးဆင်းလာသည့် ရေများနှင့် မက္ကဆီကို ပင်လယ်ကွေ့အတွင်းမှ ရေများတွေ့ဆုံရာ နေရာဖြစ်သည်။ လာဆယ်လီ၏ တာဝန်သည် ပြီးဆုံးသွားခဲ့ လေပြီ။ သူ့ရည်မှန်းချက်သည် ပြီးမြောက်အောင်မြင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်၏။ မစ္စတာ ပတ်ကဲမင်းက သူ၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသော စာအုပ်တွင် ဤသို့ ရေး သားခဲ့သည်။

“ထိုနေ့တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံပိုင် နယ်ပယ်သည် အံ့ဩစဖွယ်ကောင်း လောက်အောင် နယ်ပယ်ကောင်းများ တိုးတက်ရရှိလာခဲ့သည်။ မြေ ဩဇာအလွန်ကောင်းသော တက္ကဆက်လွင်ပြင်။ အပြောကျယ်လှသော မစ္စစ္စပီ မြစ်ဝှမ်းဒေသကြီးများ တိုးပွားလာသည်။ မြစ်ဝှမ်းဒေသသည် ရေခဲနေသော မြောက်ပိုင်းဒေသရှိ မြစ်များမှသည် မက္ကဆီကို ပင်လယ် ကွေ့၏ ပူအိုက်လေငြိမ်သော နယ်နိမိတ်ဒေသများအထိ ကျယ်ပြန့် သည်။ သစ်တောကြီးများ ထူထပ်ရာ အယ်လီဂနီနီ တောင်တန်းကြီး များမှသည် ရော့ကီးတောင်ကုန်းထိပ်များအထိ ကျယ်ဝန်းသည်။ ယင်း နယ်မြေထဲတွင် ဆေးနားမြက်ခင်းများ၊ သစ်တောကြီးများ နေအလွန် ပူပြင်းသော သဲကန္တာရများနှင့် ပရေးရီးမြက်ခင်းပြင်ကြီးများ ပါဝင် သည်။ မြစ်ပေါင်းတစ်ထောင်မှ ရေရရှိ၍ စစ်တိုက်ဝါသနာကြီးသော အင်ဒီးယန်းလူမျိုးစုပေါင်း ထောင်နှင့်ချီ၍ ဝိုင်းရံနေသော နယ်မြေကြီး ဖြစ်ပေသည်”

(၃)

အတိတ်မှ ရုပ်ပုံလွှာများ

ယခုအခါတွင် မြစ်သည် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သွားရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီဟု ထင်မြင်ယူဆဖွယ်ရှိ၏။ သို့သော်လည်း မြစ်ကမ်းပါးများ တစ်လျှောက်တွင် လူသူနေထိုင်မှု အခြေအနေသည် များစွာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်း မရှိသေး။ မြစ်ကို ရှာဖွေစူးစမ်းနေစဉ်ကလိုပင် အချိန်များစွာ ယူလျက်ရှိ၏။ လူဦးရေ တိုးတက်မှုသည် သဘာဝအတိုင်း ဖြည်းဖြည်းချင်းပင် ဖြစ်ပေါ်လာလျက်ရှိလေ သည်။

မြစ်ကို စူးစမ်းလေ့လာပြီးသည့်နောက် မြစ်ကမ်းပါးတစ်ဖက်တစ်ချက် တွင် လူဖြူများ အမြောက်အမြား အခြေစိုက်လာဖို့အတွက် နောက်ထပ်နှစ် ပေါင်း ခုနစ်ဆယ်မျှ ကုန်လွန်သည်အထိ စောင့်စားခဲ့ကြ၏။ ထို့ပြင်လည်း မြစ်ကို ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်းအတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုလာကြဖို့ နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်နီးပါးမျှ အချိန်ကုန်အောင် စောင့်ခဲ့ကြရပြန် သည်။

မစ္စစ္စပီမြစ်ကို လာဆယ်လီက ရှာဖွေပြီး လမ်းဖွင့်ပေးခဲ့ပြီးသည့်နောက် မြစ်ပေါ်တွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများ အခြေတကျ လုပ်ကိုင်လာ နိုင်ရန် မျှော်လင့်စောင့်စား ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေရသည့် အချိန်ကာလအတွင်း အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ မင်းပေါင်း ခုနစ်ဆက်မျှ တက်ခဲ့သည်။ အမေရိကသည် လွတ်လပ်သော အမျိုးသားတစ်ရပ်အဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာခဲ့သည်။ ပြင်သစ်ဘုရင် လူဝီ ၁၄ နှင့် လူဝီ ၁၅ တို့သည် ပျက်စီးမှုများနှင့် တွေ့ကြုံကာ နတ်ရွာစံ

ခဲ့ကြသည်။ ပြင်သစ်တို့၏ ဘုရင်စနစ်သည် တော်လှန်ရေးမုန်တိုင်း အတွင်းသို့ ကျရောက်ကာ နစ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်။ နပိုလီယံဟူသော နာမည် သည် လူတိုင်း၏ ပါးစပ်ဖျားတွင် ရေပန်းစားလာခဲ့သည်။

မြစ်၏ အစောဆုံးသော ကုန်သွယ်မှုသည် အလွန်ကြီးမားသော ဖောင် ကြီးများဖြင့် အစပြုခဲ့သည်။ ဖောင်ကြီးများသည် မြစ်အထက်ဘက်မှနေ၍ မျှောချကာ နယူအိုလီယွန်မြို့သို့ စုန်ဆင်းသည်။ ထိုမြို့တွင် ကုန်တင်ကုန်ချပြု လုပ်ပြီး ပင်ပန်းကြီးစွာ ကြိုးနှင့်ဆွဲချသည်။ ထိုးဝါးကြီးများကို အသုံးပြု၍ ဖောင်များကို လိုရာခရီးသို့ရောက်အောင် ခရီးဆက်ရသည်။ ထိုကဲ့သို့ သွားကြ ရသော အစုအဆန်ခရီးသည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကိုးလတိတိမျှ ကြာလေသည်။

ဤကုန်စည် သယ်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းသည် အချိန်နှင့်အမျှ တိုးတက် လာခဲ့သည်ဖြစ်ရာ နောက်ဆုံးတွင် လူကြမ်းလူရမ်း အလုပ်ကြမ်းသမားများ အတွက် အလုပ်ရလာခဲ့ကြသည်။ ထိုအုပ်စုဝင်များသည် ရိုင်းစိုင်းကြမ်းတမ်း ကြသည်။ ပညာမဲ့ကြသည်။ ရဲရင့်ကြသည်။ ကြောက်မတ်ဖွယ်ကောင်းသည့် အခက်အခဲပေါင်းများစွာကို ခံစားလာခဲ့ရသူများဖြစ်၍ သဘောသားများကဲ့သို့ ပင် ဘာကိုမှ သံယောဇဉ်မရှိ။ ဘာကိုမှ အလေးအနက်မထား၊ မည်သည့်အရာ ကိုမဆို ဥပေက္ခာပြုနိုင်သူများဖြစ်သည်။

ဤလူစုသည် အရက်ကို အလွန်အကျွံ သောက်ကြသည်။ အကအချန် တွင် ဝါသနာကြီးသည်။ ကိုယ်ကျင့်တရား ရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် ဆိုးညစ်သူများ ဖြစ်၏။ ရန်ဖြစ်ဖို့လည်း ဦးမလေး။ ရန်ဖြစ်ပြီဟေ့ဆိုလျှင် အသေအကြေ လုပ်တတ်ကြသည်။ လောကကြီးကို လုံးဝ ထိမထင်သူများ ဖြစ်၏။ ပျော်စရာ ရှာပြီး စည်းလွတ်ဝါးလွတ် မီးကုန်ယမ်းကုန် ပျော်တတ်သူများဖြစ်သည်။ ယုတ်မာဆိုးညစ်သော သဘောရှိကြသည်။ အသုံးအစွဲကလည်း ကြီးသည်။ ခရီးတစ်ခေါက် သွားပြီးလျှင် လက်ထဲ၌ ငွေတစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မကျန်အောင် သုံးသူများဖြစ်၏။ အဝတ်အစားကျတော့လည်း အရိုင်းဆန်ဆန် အဆင်အသွေး နှင့် အရောင်အဆင်းများကို အလွန်သဘောကျသည်။ သစ်လွင်တောက်ပသော အဝတ်အစားများကို ဝတ်ကာ ကြွားဝါနေချင်သူများဖြစ်၏။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အလုပ်နှင့်ကျတော့ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ကြသည်။ ယုံကြည်စိတ်ချရသည်။ ပေး ထားသည့် တာဝန်နှင့် ကတိကို အပျက်မခံ။ ကတိတည်သည်။ တာဝန်ကျေ

သည်။ မကြာခဏ ဆိုသလို သူတို့၏ စိတ်သဘောထား ကြီးမားရင့်ကျက် မှုများကို မြင်တွေ့ရတတ်သည်။

နောက်များမကြာမီမှာပင် မြစ်ပြင်ပေါ်သို့ ရေနွေးငွေ့အားဖြင့် သွားသော မီးသင်္ဘောများ ဝင်ရောက်လာသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ဆယ့်ငါးနှစ်၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်နီးပါးအထိ လူကြမ်းလူရမ်းကြီးများသည် သူတို့၏ ဖောင်ကြီးများ နှင့် လှေကြီးများကို မြစ်ကြောင်းခရီးတွင် အသုံးပြုနေဆဲဖြစ်၏။ သူတို့သည် ဖောင်များနှင့် လှေများကို ရေစုန်ခရီးတွင် အသုံးများကြသည်။ မီးသင်္ဘောများ ကတော့ အဆန်ခရီးအတွက် အသုံးများကြသည်။ ထိုအချိန်ထိ နယူးအိုလီယွန် မြို့ပေါ်ရှိ လှေအရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းသည် အရှိန်ပျက်မသွားသေး။ မီးသင်္ဘော များနှင့် အိမ်ပြန်ကြသည့် သင်္ဘောစီးခရီးသည်များ အရေအတွက်သည်လည်း တိုးတက်များပြားလာလျက် ရှိလေပြီ။

ထို့နောက်တွင်မူ မီးသင်္ဘောများ အရေအတွက်သည် တိုးတက်များပြား လာသည်။ ခုတ်မောင်းသည့်နှုန်းကလည်း ယခင်ကထက် အဆများစွာ တိုး၍ မြန်ဆန်လာသည်ဖြစ်ရာ မြစ်ကြောင်းခရီးသွား လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံ ဝါးမျှပစ်နိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့၏။ ထိုအခါ လှေနှင့်ဖောင် များကို အသုံးပြုနေသော ရေကြောင်းခရီးသွားလုပ်ငန်းသည် သေဆုံးသွားခဲ့ သည်။ ဖောင်သမား၊ လှေသမားများသည်လည်း မီးသင်္ဘောများပေါ်တွင် ကုန်းပတ်အလုပ်သမား၊ ရေကြောင်းပြ မာလိန်မှူး စသည့်အလုပ်များကို ရလာ ကြသည်။ အကယ်၍ သူတို့အတွက် သင်္ဘောပေါ်၌ နေရာမရှိခဲ့ပါမူကား ထို လူသည် ပစ္စဘတ်ကျောက်မီးသွေးဖောင် သို့မဟုတ် ထင်းရှူးသစ်ဖောင်များ ပေါ်သို့ ကူးပြောင်းရောက်ရှိသွားသည်။

မီးသင်္ဘော ခရီးသွားလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနေသော အချိန်က မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် ကျောက်မီးသွေးဖောင်လှေကြီးများနှင့် သစ်သား ဖောင်ကြီးများသည် တန်းစီနေကြသည်။ လက်ဖြင့် လှော်ခတ်၍ ထိုး၍သွားလာ လှုပ်ရှားရသော ရေကြောင်းသွား ယာဉ်များဖြစ်၍ လူကြမ်းလူရမ်း အလုပ် သမားများအတွက် အသင့်တော်ဆုံးသော အလုပ်များကို ရရှိစေခဲ့သည်။

ကျွန်တော် ငယ်ငယ် ကလေးသူငယ်ဘဝက ဤဖောင်လှေကြီးများ ရှေ့နောက်တန်းစီ၍ မြစ်ကြောင်းအတိုင်း သွားလာနေကြသည်ကို မြင်ခဲ့ဖူးပါ

သည်။ ဖောင်လှေတစ်စီးလျှင် အကျယ်တစ်ကေခန့်ရှိ၍ ဖောင်ပေါ်တွင် ဖောင်သမား နှစ်ဒါဇင်ကျော်ကျော်ခန့် လိုက်ပါလာတတ်သည်။ အလွန်ကြီးမားကျယ်ဝန်းသော ဖောင်လှေပေါ်တွင် အင်ဒီးယန်းတို့၏ လူရိုင်းတဲပုံစံ ဆောက်လုပ်ထားသော တဲမျိုးသုံးလေးလုံး ပါတတ်သည်။ ယင်းတဲများသည် မုန်တိုင်းကျသည့်အခါ ခိုလှုံရန် ဆောက်ထားသည့် တဲများပေတည်း။

ကျွန်တော် မှတ်မိပါသေးသည်။ ဖောင်သမားများ၏ အနေအထိုင်နှင့် အပြုအမူများသည် အလွန်ရိုင်းစိုင်း ကြမ်းတမ်းကြပါသည်။ စကားပြောကြသည့် အခါတွင်လည်း ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာခြင်းမရှိ။ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းလှပါသည်။ ရှေးခေတ်လှေသမား ဖောင်သမားကြီးများ၏ အမွေခံများ ပီသကြသည်ကို အံ့ဩစဖွယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့သည် ကမ်းနှင့် နှစ်ဖာလုံ သုံးဖာလုံခန့် ကွာဝေးသော ဖောင်လှေကြီးများဆီသို့ ရေကူး၍သွားကာ ဖောင်ပေါ်သို့တက်၍ စီးနင်းလိုက်ပါသွားလေ့ရှိသဖြင့် သူတို့၏ သဘောသဘာဝများကို အနီးကပ် မြင်တွေ့ခဲ့ကြရသည် မဟုတ်ပါလား။

ဖောင်လှေသမားတို့၏ စကားပြောပုံဆိုပုံ လေယူလေသိမ်းနှင့် အသုံးအနှုန်းများကို လည်းကောင်း၊ သူတို့၏ အပြုအမူနှင့် အနေအထိုင်များကို လည်းကောင်း ယနေ့ခေတ်လူများ သိမြင်နားလည်သွားအောင် ဖော်ပြနိုင်ရန်မှာ ခက်ခဲလှပါသည်။ ယခုအချိန်တွင် ထိုခေတ်က ဖောင်သမားတို့၏ ဘဝကို ပြန်လည်မှတ်မိရန်မှာ မလွယ်ကူလှပါ။

ဤနေရာတွင် ကျွန်တော်ရေးနေဆဲဖြစ်သော စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှ အခန်းတစ်ခန်းကို ဖော်ပြလိုပါသည်။ ထိုစာအုပ်သည် ကျွန်တော့်ခေတ်က အနောက်ပိုင်းဒေသရှိ အရက်သမားတစ်ယောက်၏သား ‘ဟပ်ခဲဖင်း’ အမည်ရှိ အသိဉာဏ် ဗဟုသုတ အလွန်ကင်းမဲ့သော တောသားသူငယ်လေးတစ်ယောက်၏ ဘဝဇာတ်လမ်းကို ရေးဖွဲ့ထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ သူငယ်သည် ရက်ရက်စက်စက် ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်နေသော ဖခင်ထံမှ လည်းကောင်း၊ သူ့အား မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောဆိုမှုပြုတတ်သည့် လူကောင်းကလေးတစ်ယောက် ဖြစ်လာအောင် အမြဲတစေ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ကာ ဆုံးမနှိပ်ကွပ်နေသော မုဆိုးမကြီးတစ်ယောက်ထံမှ လည်းကောင်း ထွက်ပြေးလာခဲ့သူဖြစ်၏။ သူနှင့်အတူ မုဆိုးမကြီးပိုင်ဆိုင်သော ကျွန်တစ်ယောက်ပါ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။

သူတို့သည် သစ်ဖောင်တစ်ခုမှ ပဲ့ထွက်လာသည့် အပိုင်းတစ်ပိုင်းကို တွေ့ကြသည်။ ထိုအခါ ယင်းဖောင်ငယ်ကို စီး၍ ညပိုင်းတွင် မြစ်ကြောင်း အတိုင်း စုန်ဆင်းခဲ့ကြသည်။ နေ့ခင်းဘက်ကျတော့ မိုးမခပင်များကြားတွင် ပုန်းအောင်းသည်။ သူတို့သည် ကေရိုမြို့ဆီသို့ ဦးတည်၍ စုန်ဆင်းနေကြခြင်း ဖြစ်၏။ ဟပ်ခဲဖင်းနှင့် ပါလာသော နီဂရိုးသည် လွတ်လပ်သော ပြည်နယ်များ အတွင်းသို့ ရောက်လျှင် ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်မည်ကို သိနေသဖြင့် သူ့ လွတ်လပ်မှုကို ရှာရန် ရည်ရွယ်လျက် ရှိနေသည်။

သို့တစေလည်း မြစ်ပြင်ပေါ်၌ မြူများဆိုင်နေသဖြင့် သူတို့၏ ဖောင် ကေရိုမြို့အား ကျော်လွန်ဖြတ်သန်းလာသည်ကို မသိ။ မကြာမီ သူတို့၏ အခြေအနေမှန်ကို သံသယဝင်လာကြသည်။ ဤတွင် ဟပ်ခဲဖင်းအား သူတို့ မြင်နေရသည့် သူတို့ရှေ့တည့်တည့် အတော်ဝေးဝေးမှ သစ်ဖောင်ကြီး တစ်ဖောင် ဆီသို့ ကူးသွားပြီး သတင်းစနည်းနာရန် သူ့အဖော်က ခိုင်းသည်။ ဟပ်ခဲဖင်း အနေဖြင့် မြစ်ပြင်ပေါ်ရှိ အမှောင်ထုကြားမှ ရေကူးသွားကာ ဖောင်ပေါ်မှ လူများ၏ စကားပြောသံများကို ချောင်းနားထောင်လျှင် သတင်းများ ရနိုင် လိမ့်မည်ဟု သူ့အဖော်ကဆိုသည်။

သို့သော်လည်း လူငယ်ဆိုသည်မှာ မိမိသိလိုသော အရာတစ်ခုကို စိတ်ရှည်လက်ရှည်ဖြင့် သည်းခံ၍ စောင့်ချင်တတ်ကြသည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် လည်း ကျွန်တော်တို့သည် ထိုကိစ္စကို ဆွေးနွေးပြောဆိုမိကြသည်။ ကျွန်တော့် အဖော်ဂျင်က အခုလောက် မှောင်မိုက်နေသည့် ညမျိုးတွင် ရေကူးပြီး ဖောင်ကြီး တစ်ဖောင်ဆီသို့သွားကာ အပေါ်သို့ တွယ်ဖက်တက်၍ ချောင်းနားထောင်ရမည့် အလုပ်မှာ သိပ်ပြီး စွန့်စားရသည့် အလုပ်တစ်ခုမဟုတ်ဟု ပြောသည်။

ဘယ်နည်းနှင့်မဆို ဖောင်ပေါ်မှလူများသည် ကေရိုမြို့အကြောင်း ပြော ကြဆိုကြမည်မှာ မလွဲ။ ဘာကြောင့်နည်း။ ဖောင်သမားများအနေဖြင့် ကမ်းပေါ် တက်ပြီး ပျော်ကြပါးကြဖို့ စိတ်ကူးကြမည်မှာ သေချာသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ကမ်းခြေသို့ လှေဖြင့်သွား၍ ဝီစကီ၊ အသားငါးနှင့် လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများ ဝယ်ချင်လည်း ဝယ်ကြလိမ့်မည် စသည်ဖြင့် ဂျင်က ထင်မြင်ချက်ပေးသည်။ လူမည်းတစ်ယောက်ဖြစ်သော ဂျင်တွင် ကျွန်တော်တို့နှင့် အဆင်တူသည့် ခေါင်းမျိုးရှိသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် အံ့သြမိပါသည်။ အရေးကြီးလာသည့်အခါ

တိုင်း သူ့ခေါင်းထဲမှ အမြဲတစေ အကြံဉာဏ်ကောင်းများ ထွက်လာတတ်သည် ကို ကျွန်တော် သိနေရသည် မဟုတ်ပါလား။

ကျွန်တော်သည် မတ်တတ်ရပ်လိုက်ပြီး စုတ်ပြတ်နေသော အဝတ်များ ကို ချွတ်၍ ရေထဲသို့ ခုန်ဆင်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် ဖောင်ကြီးဆီသို့ အသာ အယာ ကူးခပ်လာခဲ့ပါသည်။ မကြာခင်မှာပင် ဖောင်နားသို့ ရောက်သွားသည်။ ကိုယ်ကို အစွမ်းကုန်ဖော့ကာ သတိကြီးစွာထား၍ ဖောင်အနားသို့ ကပ်လာခဲ့၏။ အားလုံး အဆင်ပြေလျက်ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် ရောက်သွားသည့်နေရာတွင် လူတစ်ယောက်မျှ မရှိပါ။ ကျွန်တော်သည် ဖောင်၏ဘေးအတိုင်း ကူးခပ်လာခဲ့ ရာ ဖောင်အလယ်တည့်တည့်၌ ဖိုထားသည့် မီးဖိုနှင့် တစ်ပြေးတည်းဖြစ်နေသော နေရာသို့ ရောက်လာခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဖောင်ပေါ်သို့ တွယ်၍ တက်ခဲ့ပြီး မီးဖိုအား ကွယ်ထား သည့် သစ်သားပုံကြီးကြားသို့ တိုးဝင်ခဲ့သည်။ ဖောင်ပေါ်တွင် လူအားလုံး ဆယ့်သုံးယောက်မျှရှိသည်။ အစောင့်ချထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ သူတို့ အလယ်တွင် ကရားကြီးတစ်လုံးရှိပြီး သံခွက်များ ချထားသည်ကိုလည်း မြင် ရသည်။ ကရားကြီးသည် လူတစ်ယောက်လက်မှ တစ်ယောက်လက်သို့ ကူး ပြောင်းသွားလျက်ရှိပါသည်။ သူတို့ထဲမှ တစ်ယောက်သည် သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို သံကုန်ဟစ်၍ သီဆိုနေသည်။ ထိုလူ၏ သီချင်းဆုံးသွားသည့်အခါ သူတို့အား လုံး အင်ဒီးယန်း စစ်တေးသီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ဆိုကြပြန်သည်။ ထို့နောက် တစ်ယောက်က သီချင်းတစ်ပုဒ် ဆိုပြန်သည်။

“ငါတို့မြို့မှာကွယ်...

မိန်းမတစ်ယောက် ရှိပါတယ်

ငါတို့နေတဲ့ မြို့ကပါကွယ်။

သူကလေ သူ့လင်ကို သိပ်ချစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့...ကွယ်

တခြားကောင်တစ်ကောင်က

သူနဲ့လာအိပ်နေပါတယ်”

သီချင်းမှာ အရှည်ကြီးဖြစ်သည်။ အောက်တန်းခပ်ကျကျ သီချင်းဖြစ်၏။

သူ နောက်တစ်ပုဒ်ကို စဆိုသည့်အခါ တစ်ဦးက အသံက ဆိုးလွန်း၍ ကြားရ

သူတွေ အသက်ထွက်ကုန်လိမ့်မည်ဟု ပြောသည်။ နောက်တစ်ဦးကလည်း “နားအေးပါးအေး နေပါရစေ၊ တော်ပါတော့” ဟု တားသည်။ နောက်တစ်ဦးကလည်း သူတို့ဝိုင်းမှ ထွက်သွားလျှင် ကောင်းမည်ဟု ပြောသည်။ အားလုံးက သီချင်းဆိုသူအား မခံမရပ်နိုင်လောက်အောင် ဝိုင်း၍စကြသည်။ သီချင်းဆိုသူသည် သူ့ကို စနေသူများအား ယုတ်ယုတ်မာမာ ဆဲရေးတိုင်းထွာသည်။ လူစုလူဝေးထဲမှ ဘယ်ကောင်နှင့်မဆို ချရဲသည်ဟုပြောကာ စိန်ခေါ်သည်။

ဤတွင် ထိုင်နေသူအားလုံး လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်လာသည်။ ထိုအခိုက်မှာပင် သူတို့ထဲမှ ထွားထွားကျိုင်းကျိုင်း လူကြီးတစ်ယောက်သည် ဝုန်းခနဲ ခုန်ထလိုက်သည်။

“ဒီမယ်...ဟေ့၊ ငါ ဘာကောင်လဲဆိုတာ မင်းတို့ သိရစေမယ်၊ ဒီကောင်ကို ငါ ကိုင်ပြမယ်၊ ဒီကောင်လောက်တော့ ငါက အမဲပဲ”

ပြောပြောဆိုဆို လူကြီးသည် သူ့ကိုယ်ပေါ်မှ သမင်ရေ ကုတ်အင်္ကျီနှင့် ခေါင်းမှ ဦးထုပ်များကို ချွတ်၍ လွင့်ပစ်လိုက်သည်။ လေထဲသို့ မြောက်တက်သွားအောင် သုံးကြိမ်တိတိ ခုန်လိုက်သည်။ ခေါင်းကိုမော့၍ ရင်ကိုကော့ကာ သူ့ရင်ဘတ်ကို လက်သီးနှင့် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ထုသည်။

ထိုအခါ ရန်ပွဲပေါ်အောင် စခဲ့သူသည် ထိုင်ရာမှ ခုန်ထလာပြီး လူထွားကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်သည်။ ခါးများကို ကုန်း၍ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ချောင်းကာ ချာလပတ်လှည့်နေကြသည်။ လစ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက် လက်သီးနှင့် ထိုးကြသည်။ ဘေးမှ လူအားလုံးက အော်ဟစ်ပြီး အားပေးကြသည်။ ကျန်လူစုက ‘ဘော့’ ဟု ခေါ်နေသော လူထွားကြီး၏ လက်သီးချက်ကြောင့် ‘ချိုင်း’ ဟု အခေါ်ခံနေရသူ၏ ခေါင်းပေါ်မှ ဦးထုပ်သည် လွင့်ထွက်သွားသည်။ ချိုင်းက သူ့ဦးထုပ်ကို ပြန်ကောက်ပြီး စောစောက ပစ်ချထားသည့် ဘော့၏ ဦးထုပ်ကို ခြေထောက်နှင့် ပြေးကန်လိုက်သည်။

ဤသို့ဖြင့် လက်သီးထိုးပွဲသည် တိုး၍ ပြင်းထန်လာသည်။ နှစ်ဦးစလုံး၏မျက်နှာများတွင် သွေးများဖြင့် ရဲနေသည်။ မျက်လုံးများတွင်လည်း ညိုမည်းဖူးရောင်လာကြသည်။ ယခုအချိန်ထိ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် အလျှော့

မပေးကြသေး။ ချာလပတ်လှည့်၍ ချောင်းကာ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် စောင့်၍လစ်လျှင် လစ်သလို ထိုးသတ်နေကြဆဲ။

ထိုအခိုက်တွင် နှုတ်ခမ်းမွှေး မှတ်ဆိတ်မွှေး မည်းမည်းထူထူ လူကြီးတစ်ယောက် ထလာသည်။ “ဟေ့ကောင်တွေ၊ နှစ်ကောင်စလုံး တော်ကြတော့” ဟု ပြောသည်။ “နင်တို့နှစ်ကောင်စလုံးကို ငါကိုယ်တိုင် ကြိမ်နဲ့ရိုက်ပြီး ဆုံးမရ လိမ့်မယ်”

သူသည် ပြောပြောဆိုဆို ရန်ဖြစ်သူနှစ်ဦး၏ ရင်ဘတ်များကို တအား ဆောင့်တွန်းကာ လူချင်းခွဲပစ်လိုက်သည်။ သူတွန်းလိုက်သည့်အရှိန်ကြောင့် ရန်ဖြစ်သူ နှစ်ဦးစလုံး ခြေပစ်လက်ပစ် လဲကျကုန်သည်။ လဲနေသူနှစ်ဦးသည် ပြန်ထရန် အားထုတ်ကြ၏။ သို့သော်လည်း လူကြီးက လက်သီးနှင့်ထိုးလိုက် ခြေထောက်နှင့် ကန်လိုက် လုပ်နေသဖြင့် ပြန်၍ပြန်၍ လဲကျနေကြသည်။ လူနှစ်ယောက်သည် လူကြီးအား ဘာမှပြန်မလုပ်ကြဘဲ ထိုးသမျှကန်သမျှကို လက်များနှင့်ကာ၍ ခံနေကြသည်။ သခင်၏ အရိုက်အနှက်ကို ခံနေရသည့် ခွေးများနှင့် တူနေပါသည်။ သူတို့သည် ပါးစပ်မှ တတွတ်တွတ် တောင်းပန် စကားပြောနေကြသည်။ ဘေးမှလူများသည် သူတို့အဖြစ်ကိုကြည့်ကာ လက်ခုပ် လက်ဝါးတီး၍ တဝါးဝါးတဟားဟား ရယ်မောနေကြပါသည်။

တစ်ခဏမျှသာ ကြာခဲ့သည့် လက်သီးထိုးပွဲသည် အတော်ကြည့် ကောင်းသည့် ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ပါသည်။ ဘော့နှင့် ချိုင်းတို့ နှစ်ယောက်စလုံး နှာ ခေါင်းများမှ သွေးများယိုစီးနေကြသည်။ မျက်လုံးများလည်း ညိုမည်းဖူးရောင် နေကြပြီ။ သူတို့အား ထိုးကြိတ်ကန်ကြောက်ခဲ့သည့် ‘လစ်တစ်လံဒေးဗီး’ ဟု ခေါ်သော လူကြီးက ဘော့နှင့် ချိုင်းတို့အား သူခိုးတွေ၊ လူကြောက်တွေ ဟု ခေါ်သည်။ ခွေးနဲ့တောင် အတူတူတွဲပြီး အစာမစားသင့်တဲ့ကောင်တွေ၊ နီဂရိုးတစ်ကောင်နဲ့တောင် အရက်အတူတူတွဲပြီး မသောက်သင့်တဲ့ကောင်တွေဟု ပြောကာ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းသည်။

ဘော့နှင့်ချိုင်းသည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက် ကြသည်။ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် လေးစားပါသည်ဟု အပြန်အလှန် ပြောကြသည်။ ဖြစ်ပြီးခဲ့သမျှ အားလုံးကို မေ့ပစ်ကြမည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ထို့နောက် မြစ်ရေနှင့် မျက်နှာသစ်ကြသည်။ ထို့နောက် ချက်ချင်းပင် မြစ်ကွေ့

ဖြတ်ကူးရန်အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန် အမိန့်ပေးသံ ထွက်ပေါ်လာသည်။ လူအုပ်ထဲမှ တချို့သည် အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် ထသွားကြပါသည်။

ကျွန်တော်သည် နောက်ထပ်ဆယ့်ငါးမိနစ်ကြာမျှ စောင့်၍ နားစွင့်နေသည်။ သူတို့အားလုံး ထိုင်၍ အရက်သောက်ကြပြန်သည်။ သီချင်းဆိုသူက ဆိုကြပြန်သည်။ ထို့နောက် သူတို့သည် တယောအိုကြီးတစ်လက်ကို ထုတ်ယူလာပြီး တစ်ယောက်ကထိုးသည်။ မကြာခင် တစ်ယောက်တစ်ပေါက် စကားပြောလာကြသည်။ သူတို့ပြောနေကြသည့် အကြောင်းအရာများမှာ မျိုးစုံဖြစ်သည်။ ကိုယ်ဝါသနာပါရာ၊ ကိုယ်အားသန်ရာကို အကျယ်ချဲ့၍ အာကျယ်ပါကျယ်နှင့် ပြောဆိုနေကြခြင်း ဖြစ်၏။

ပထမတော့ သူတို့သည် မိန်းမတွေအကြောင်း ပြောကြသည်။ မိန်းမတွေ၏ ထူးခြားသော သဘာဝနှင့် မတူသော အကျင့်စရိုက်များကို ပြောကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မီးလောင်နေသော အိမ်များကို ဘယ်လိုငြိမ်းသတ်ရမည်၊ အင်ဒီးယန်းတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ရမည်၊ ဘုရင်အနေဖြင့် ဘာလုပ်သင့်သည်၊ မြစ်ပြင်ထက်ရှိ ရေကြည်နှင့် ရေနောက်တို့၏ ခြားနားမှုစသည်များ ပါသည်။

မြစ်ရေအကြောင်း ပြောလာကြသည့်အခါတွင်မူ အများက ‘အက်ဒ်’ ဟု ခေါ်နေသော သူက ရွံ့များဖြင့် နောက်ကျိနေသော မစ့စ့ပီမြစ်ရေသည် ကြည်လင်နေသော အိုဟိုင်းယိုးမြစ်ရေထက် ပို၍ကောင်းသည်ဟု ပြောသည်။ မစ့စ့ပီမြစ်ရေ တစ်ပိုင်သောက်လျှင် ရွံ့ကတော့ အထိုက်အလျောက် ပါသွားပြီး ဗိုက်ထဲတွင် အနည်ထိုင်နေလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်လည်း အိုဟိုင်းယိုးမြစ်ရေထက် သာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။

သူ့စကားကို ချိုင်းဆိုသူက ထောက်ခံသည်။ ရွံ့ထဲတွင် အာဟာရဓာတ်များစွာ ပါဝင်လျက်ရှိသဖြင့် မစ့စ့ပီမြစ်ရေကို သောက်သူတစ်ဦးသည် သူ့ဆန္ဒရှိပါက သူ့ဗိုက်ထဲတွင် ဂျုံကိုပင် စိုက်လို့ရသည်ဟု ပြောသည်။ သူ့စကားမှန်ကြောင်း သက်သေထူသည့်အနေဖြင့် “မင်းတို့ သံချိုင်းမြေတွေကို ကြည့်ကြလေကွာ၊ သံချိုင်းမြေတွေက သက်သေခံနေတာ တွေ့ရလိမ့်မယ်” ဟု ပြောသည်။ “ဆင်ဆင်နတီမြို့က သံချိုင်းမြေပေါ်မှာဆိုရင် သစ်ပင်တွေ သိပ်မသန်ဘူးကွ၊ သိလား၊ စိန်လူးဝစွမြို့က သံချိုင်းမြေပေါ်ကျတော့ သစ်ပင်ကြီးတွေက

အကြီးကြီးတွေ။ ပေရှစ်ရာတောင် မြင့်တယ်။ အဲဒါ တခြားကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ မြေမြှုပ်ထားတဲ့ အလောင်းတွေ မသေခင်က သောက်ခဲ့တဲ့ ရေကြောင့်ကွ။ ဆင်ဆင်နုတီ သင်္ချိုင်းမြေထဲက အလောင်းကောင်ဟာ မြေကြီးကို မြေဩဇာ ကောင်းအောင် လုပ်မပေးနိုင်ဘူး။ သူ မသေခင် သောက်ခဲ့တဲ့ ရေက အိုဟိုင်း ယိုးမြစ်ရေမို့ အဲသလိုဖြစ်တာ”

ထို့နောက်တော့ သူတို့သည် သရဲအကြောင်း ပြောပြနေသည်။ အားလုံး လိုလိုပင် သူတို့တွေ့မြင်ခဲ့ဖူးသည့် သရဲများအကြောင်းမဟုတ်။ သူများမြင်ဖူးခဲ့ သည့် သရဲများအကြောင်းချည်း ဖြစ်နေသည်။ ထိုအခါ အက်စ်ဆိုသူက သူကိုယ်တိုင် မြင်ဖူးခဲ့သည့် သရဲအကြောင်း ပြောပြသည်။

လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်ခန့်က သူသည် အခုလောက်ကြီးသည့် ဖောင်လှေ ကြီးတစ်စီးနှင့် လိုက်ခဲ့ဖူးကြောင်း ထိုစဉ်က ညတစ်ည လသာသာတွင် ဒစ်စ် အော်လ်ဘရိုက်ဆိုသူနှင့် ညစောင့်တာဝန်ကျခဲ့ကြောင်း၊ ထိုညက သူတို့ ဖောင် လှေနှင့် အလွန်ဝေးသော နေရာတစ်နေရာရှိ မြစ်ရေပြင်ပေါ်၌ တလှုပ်လှုပ်မျော သွားနေသည့် အရာဝတ္ထု တစ်ခုကို မြင်တွေ့ခဲ့ရကြောင်း၊ ထိုအရာကို ဒစ်စ် အော်လ်ဘရိုက်ကပါ လှမ်းကြည့်နေသည်ကို သူ သတိထားမိခဲ့ကြောင်း စသဖြင့် အစချီကာ သူကြုံခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်ကို ဆက်ပြောသည်။

“သူ လှမ်းကြည့်နေတာ မြင်တော့ ငါက အဲဒါ ဘာကြီးလဲကွလို့ မေးမိတာပေါ့”

“ဘာမှ မဟုတ်ပါဘူးကွာ စည်ပိုင်းအလွတ် တစ်လုံးပါ”

“ဘာကွ၊ စည်ပိုင်းလွတ် ဟုတ်လားလို့ ငါက ပြန်မေးတယ်၊ ဘာ ကြောင့် မင်းက အတိအကျ ပြောနိုင်တာလဲ၊ အခုလိုညကြီးမှာ မှန်ဘီလူးနဲ့ ကြည့်လို့တောင် သဲသဲကွဲကွဲ မြင်ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ မင်းက ဘယ်လိုနည်းနဲ့ စည်ပိုင်းလွတ်လို့ ပြောနိုင်တာလဲ”

“ငါလည်း မသိပါဘူး။ အထင်ပြောတာပါကွာ၊ စည်ပိုင်းလွတ် ဖြစ်နိုင် တယ် ထင်လို့ပါ”

“အေး...မင်းပြောသလိုလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ တခြားဟာတစ်ခုလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဒီလောက်ဝေးတဲ့နေရာက ပစ္စည်းကို ဘယ်ကောင်မှ အတိအကျ တော့ မသိနိုင်ဘူးလို့ ငါက ပြန်ပြောတယ်”

“အေးပါကွာ၊ ငါတို့မှာ တခြားလုပ်စရာဆိုလို့ ဘာမှရှိတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ အဲဒါ ဘာလဲဆိုတာ သိရအောင် ဆက်ကြည့်နေကြတာပေါ့”

“ဟေ့ ဒစ်စ်၊ ကြည့်စမ်း အဲဒါကြီး တို့ဘက်ကို လာနေသလိုပဲကွ လို့ ငါကပြန်ပြောပေမဲ့ သူက ဘာမှမပြောဘူး၊ မြင်နေရတဲ့ဟာကလည်း တို့ ဘက်ကို မျောလာနေတယ်၊ ပထမတော့ ငါက ရေကူးရင်းနဲ့ လက်ဖန်းကျတဲ့ ခွေးတစ်ကောင်လို့ ထင်လိုက်မိသေးတယ်၊ နောက်တော့ မျောလာတဲ့ပစ္စည်းက လရောင်အောက်လည်းရောက်ရော စည်ပိုင်းတစ်လုံးဆိုတာ ငါ သိရတာပဲ”

“ငါ့စိတ်ထဲမှာ အံ့ဩသလိုဖြစ်မိတာနဲ့ ‘ဟေ့ကောင် ဒစ်စ်၊ မင်းက ဘာဖြစ်လို့ စည်ပိုင်းလွတ်လို့ ပြောနိုင်ရတာလဲ၊ မိုင်ဝက်လောက်ဝေးတဲ့ နေရာက ပစ္စည်းကို မင်းက ဘယ်လိုနည်းနဲ့ သိတာလဲ’ လို့ ငါက မေးမိပြန်တယ်”

“ငါလည်း အသေအချာ မသိပါဘူးကွာ ဒါပေမဲ့ ငါပြောတာက...”

“အေးပါ၊ ငါ့ကိုတော့ ပြောပြကွာ”

“အဲဒီပစ္စည်းဟာ စည်ပိုင်းလွတ်ဆိုတာ ငါ အစကတည်းကသိတယ်ကွ၊ အရင်ကတည်းက မြင်ဖူးထားတာ၊ ခဏ ခဏ မြင်ဖူးခဲ့တာ၊ သူတို့ကပြော တော့ သရဲစည်ပိုင်းတဲ့၊ လူတွေကို ခြောက်နေတာတဲ့”

“အဲဒီစကားကြားတော့ ငါက ကျန်တဲ့လူတွေကိုပါ ခေါ်ပြီးပြတာပေါ့၊ သူတို့ကလည်း လာပြီးကြည့်ကြတယ်၊ ငါကလည်း ဒစ်စ်ပြောပြထားတဲ့အတိုင်း ပြန်ပြောပြတယ်၊ စည်ပိုင်းကတော့ ဆက်ပြီးမျောလာနေတယ်၊ ငါတို့ဖောင်လှေ နဲ့ ပေနစ်ဆယ်လောက်အကွာကိုတောင် ရောက်လာပြီ။ တချို့ကောင်တွေက ဆင်းပြီး ဆယ်ချင်ပေမဲ့ တချို့က သဘောမတူဘူး။ ဒစ်စ်ကတော့ အဲဒီစည်ပိုင်း ကို သွားဆယ်ရင် ဘေးအန္တရာယ်ဆိုးနဲ့ တွေ့ရတတ်တယ်လို့ ပြောနေတယ်၊ တို့ကပွတိန်က ဒစ်စ်ရဲ့စကားကို သူ မယုံဘူးလို့ ပြောတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မဆယ်နဲ့ လို့ တားတာနဲ့ တို့လည်း မဆယ်ကြတော့ဘူး။

“ငါတို့လည်း စကားတွေပြောလိုက် သီချင်းတွေဆိုလိုက်လုပ်ပြီး စည် ပိုင်းကို စောင့်ကြည့်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ကွာ မင်းတို့လည်း သိကြမှာပါ။ ကြာလာ တော့လည်း တစ်မျိုးဖြစ်လာတယ်၊ စကားလည်း မပြောနိုင်ကြတော့ဘူး၊ သီချင်း လည်း မဆိုနိုင်ကြတော့ဘူး၊ ရယ်စရာပြောလို့လည်း မရယ်နိုင်ကြတော့ဘူး၊ စည်ပိုင်းကလည်း ဆက်ပြီး မျောမလာတော့ဘူး၊ တစ်နေရာမှာ ရပ်နေသလိုပဲ။

“မကြာခင်မှာပဲ လျှပ်စီးတွေလက်လိုက် မိုးခြိမ်းလိုက်ဖြစ်လာတယ်။ မုန်တိုင်းလည်းကျလာတယ်။ ဖောင်ပေါ်မှာ လုပ်စရာရှိတာတွေကို အပြေးအလွှားလုပ်ရင်းနဲ့ တို့ထဲက ကောင်တစ်ကောင် ချော်လဲပြီး ခြေထောက်ကို ခိုက်မိသွားတယ်။ ငါတို့ကတော့ စည်ပိုင်းကို မကြာမကြာ လှမ်းကြည့်တယ်။ အရက်တက်ခါနီးလောက်ကျတော့ စည်ပိုင်းကို မမြင်ရတော့ဘူး။ မိုးလင်းတော့ လုံးဝမရှိတော့ဘူး။ တစ်နေ့လုံးလည်း စည်ပိုင်းကို မမြင်ရတော့ဘူး။

“ဒါပေမဲ့ နောက်ည ကိုးနာရီလောက်မှာ စည်ပိုင်းကို မြင်ရပြန်တယ်။ အားလုံး စကားတောင် မပြောနိုင်ကြတော့ဘူး။ စည်ပိုင်းကိုပဲ ပိုင်းကြည့်နေကြတယ်။ ညလယ်လောက်ကျတော့ ကောင်းကင်မှာ တိမ်တွေဖုံးလာပြီး တစ်ညလုံး မုန်တိုင်းကျပြန်တာပဲ။ တို့ထဲက လူတစ်ယောက်လည်း လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းနဲ့ ခြေထောက်ကို ခိုက်မိပြန်တယ်။ မိုးလင်းခါနီးတော့ စည်ပိုင်းကို မမြင်ရတော့ဘူး။ ပျောက်သွားပြန်ရော။

“လူတိုင်းဟာ တစ်နေ့ကုန်တဲ့အထိ စိတ်မကြည်တော့ဘူး။ အားလုံး နှုတ်ဆိတ်ပြီး ငြိမ်နေကြတယ်။ အရက်လည်း ခါတိုင်းထက်ပိုပြီး သောက်လာကြတယ်။ အရင်ရက်တွေကလို စုပြီးလည်း မသောက်ကြဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ်တစ်ယောက်ချင်းစီ သောက်ကြတယ်။

“ညမိုးချုပ်တော့ ပိုဆိုးတာပေါ့ကွာ။ သီချင်းလည်း မဆို စကားလည်း မပြောနဲ့ အားလုံး တိတ်နေကြတယ်။ လူတိုင်းဟာ တစ်နေရာတည်းကိုသာ အာရုံစိုက်နေကြတယ်။ ငါတို့ထင်တဲ့အတိုင်းပဲဟေ့ အချိန်တန်တော့ စည်ပိုင်းဟာ ပေါ်လာပြန်ရော။ အရင်နေရာက ပေါ်လာတာပဲ။ တစ်ညလုံး မြင်နေရတာဆိုတော့ လူတွေအားလုံး စိတ်လှုပ်ရှားရတာပေါ့ကွာ။ အဲသလိုနဲ့ပဲ ညသန်းခေါင်ကျော်တော့ မုန်တိုင်းကျပြန်ပါလေရော။

“မြစ်ပြင်ပေါ်မှာလည်း မှောင်မည်းနေတာပဲ။ မိုးကလည်း တအားရွာနေတယ်။ မိုးကြိုးတွေကလည်းပစ်။ မိုးခြိမ်းသံတွေလည်း တဂိုဏ်းဂိုဏ်းနဲ့ လေကလည်း တိုက်လိုက်တာ တအားကုန်ပဲ။ လျှပ်စီးတွေကလည်း ခဏခဏ လက်နေတော့ မြစ်ပြင်ပေါ်မှာ မျောနေတဲ့ စည်ပိုင်းကို မြင်နေရတယ်။ အဲဒီညက မိုးကြိုးပစ်လို့ လူနှစ်ယောက် သေတယ်။ လူနှစ်ယောက်ကတော့ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းနဲ့ ခိုက်မိလို့ ခြေကျိုးကုန်ကြရတယ်။

“အရက်တက်ခါနီးတော့ ထုံးစံအတိုင်းပဲ စည်ပိုင်းကို မတွေ့ရတော့ပြန်ဘူး၊ လူတွေကတော့ စိတ်မရွှင်ကြတော့ဘူးပေါ့၊ စုစုဝေးဝေးလည်း မနေကြတော့ဘူး၊ နှစ်ယောက်တစ်တွဲ သုံးယောက်တစ်တွဲ စုပြီး စကားတိုးတိုး တိုးတိုး ပြောနေကြတာက များတယ်။ ဟိုအကောင် ဒစ်စ်နားကိုလည်း ဘယ်သူမှ မကပ်ကြဘူး၊ ညပိုင်းက သေတဲ့လူနှစ်ယောက် အလောင်းတွေကို ကမ်းပေါ်သွားမြှုပ်ဖို့ပြောတော့လည်း ကပ္ပတိန်က ခွင့်မပြုဘူး၊ လွတ်လိုက်ရင် ဘယ်သူမှ ပြန်လာမှာ မဟုတ်တဲ့အတွက် ဒီကိစ္စကို သူက ခွင့်မပြုတာကွ၊ သူတွေ့တာလည်း မမှားဘူးလေကွာ။

“လူတွေကလည်း ညကျရင် စည်ပိုင်းကို မြင်ရဦးမှာပဲ၊ စည်ပိုင်းပေါ်လာရင် ဒုက္ခတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရဦးတော့မှာပဲလို့ ပြောနေကြတယ်၊ အများစုက ဒစ်စ်ကို သတ်ပစ်ရင် ကောင်းမယ်လို့ ထင်နေကြတယ်၊ တချို့ကလည်း ဒစ်စ်ကို ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုမှာ ချထားခဲ့ရင် ကောင်းမယ်လို့ ပြောကြတယ်။ တချို့ကတော့ ဒီည စည်ပိုင်းပြန်လာရင် အားလုံး ကမ်းပေါ် တက်နေကြမှ ကောင်းမယ်လို့ ဆိုကြတယ်။

“တီးတိုးစကားတွေကတော့ ပြောနေကြတာပေါ့ကွာ၊ ဒါပေမဲ့ ညရောက်လာတော့လည်း ထုံးစံအတိုင်း စည်ပိုင်းပေါ်လာမလားလို့ ဂရုစိုက်ပြီး ကြည့်မိကြပြန်တာပဲ၊ စည်ပိုင်းကလည်း အချိန်မှန်မှန် ရောက်လာတာပဲ၊ သူလာနေကျလမ်းအတိုင်း ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်ပဲ မျောလာနေတာ မြင်ကြရတယ်၊ အဲဒီတော့ ကပ္ပတိန် ရောက်လာပြီး ပြောတယ်။

“ဟေ့ကောင်တွေ၊ မင်းတို့အားလုံး ကလေးပေါက်စ သူငယ်နှစ်စားလေးတွေလို လုပ်မနေကြနဲ့၊ အရူးတွေလိုထိုင်ပြီး ပေါက်ကရတွေ ပြောမနေကြနဲ့။ ငါတို့ နယူးအိုလီယွန် ရောက်တဲ့အထိ ဒီစည်ပိုင်း လိုက်လာနေတာကို ငါမကြည့်ချင်ဘူး၊ မင်းတို့လည်း ငါ့လိုပဲ နေကြမှာပဲ၊ အဲဒီတော့ အကောင်းဆုံးနည်းက ဒီစည်ပိုင်း လိုက်မလာနိုင်အောင် လုပ်ဖို့ပဲ၊ ငါတို့မှာ လုပ်ဖို့ကလည်း တစ်လမ်းပဲ ရှိတော့တယ်၊ သူ့ကို ဆယ်ပြီး မီးရှို့ပစ်ဖို့ပဲတဲ့။ သူ့စကားလည်း ဆုံးရော ကပ္ပတိန်ဟာ ရေထဲခုန်ဆင်းသွားတာပဲ။

“သူဟာ စည်ပိုင်းဆီ ကူးသွားပြီး ဖောင်ဘက်ကို တွန်းယူလာတယ်၊ လူတွေက စည်ပိုင်းကို ဆီးယူပြီး ဖောင်ပေါ်ဆွဲတင်ပေးကြတယ်၊ အဘိုးကြီး

တစ်ယောက်က စည်ပိုင်းကို ရိုက်ဖွင့်လိုက်တော့ လား...လား...ကွာ၊ အထဲမှာ နို့စို့ကလေးလေးတစ်ယောက်မျှ၊ ကလေးမှာ ဘာအဝတ်မှလည်း မရှိဘူး၊ ကိုယ် လုံးတီးလေး၊ ကလေးက ဒစ်ခဲအောင်ဘရိုက်ရဲ့ ကလေးတဲ့၊ သူ့ကိုယ်တိုင်က ဖွင့်ပြောတယ်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ငါ့သားကလေးပါ’ လို့ သူကပြောတယ်၊ ‘ငါ သားလေး ချားလ်ဝီလျံအောင်ရိုက်ဆိုတာ သူပါပဲ၊ တစ်ညမှာ သူ သိပ်ငိုနေလို့ ငါက အသံထွက်နိုင်အောင် လုပ်မိတယ်၊ သတ်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက် မရှိပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ကလေးက အသက်ရှူကျပ်ပြီး သေသွားတာပါ၊ အဲဒါနဲ့ ငါလည်း ကြောက်လန့်ပြီး ငါ့မိန်းမ အိမ်ပြန်မလာခင် ဒီစည်ပိုင်းထဲထည့်ပြီး မြစ်ထဲချ လိုက်မိတာပါ၊ နောက်ပိုင်းမှာ ငါလည်း ဖောင်လှေပေါ်မှာ အလုပ်ဝင်လုပ် ခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ဒီစည်ပိုင်းဟာ ငါသွားရာနောက် တကောက် ကောက် လိုက်နေတာ၊ အခုဆိုရင် သုံးနှစ်ထဲဝင်လာပြီ၊ ဒီစည်ပိုင်း လိုက်လာရင် ကံဆိုးတာတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်တတ်တယ်၊ လူလေးယောက် သေပြီးမှပဲ စည်ပိုင်း ဟာ ပျောက်သွားတတ်တယ်” တဲ့။

“ပြီးတော့ သူကပြောတယ်၊ ‘ဒီတစ်ညတော့ ဖောင်ပေါ်မှာ နေပါရ စေဦး’ တဲ့။ ငါတို့လူတွေကလည်း ဒီဒုက္ခကို မခံနိုင်ကြတော့ဘူးကွ၊ ဒါနဲ့ ငါတို့ လူတွေက လှေတစ်စီးနဲ့ သူ့ကို ကမ်းခြေခေါ်သွားပြီး သတ်ပစ်ဖို့စီစဉ် ကြတယ်။ အဲကွာ...စီစဉ်နေတုန်းမှာပဲ သူဟာ ကလေးအလောင်းကို ဖျက်ခနဲ ကောက်ယူပြီး သူ့ရင်ခွင်မှာ အပ်လိုက်တယ်၊ ပြီးတော့ ငိုယိုပြီး မြစ်ထဲကို ခုန်ချသွားတာ ပေါ်မလာတော့ဘူး။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး ငါတို့လည်း သူ့ကို နောက်ထပ် မတွေ့ရတော့ဘူး၊ သနားစရာတော့ ကောင်းပါတယ်ကွာ”

“ဘယ်သူက ငိုတာလဲ” ဟု ဘော့ဆိုသူက မေးသည်။ “ဒစ်ခဲကငို တာလား၊ သူ့ကလေးက ငိုတာလား”

“မင်းမေးတာက ကြောင်လှချည်ကလား၊ ငိုတာ ဘယ်သူဖြစ်မလဲ၊ ဒစ်ခဲအောင်ဘရိုက်ပေါ့ကွာ၊ ကလေးက သေတာ သုံးနှစ်တောင်ရှိပြီလို့ ငါ ပြောခဲ့တာပဲ၊ ကလေးက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ငိုနိုင်မှာလဲ”

“အေး ကောင်းပြီ၊ သူ ဘယ်လိုငိုနိုင်မလဲဆိုတာ အသာထားလိုက်၊ သုံးနှစ်လုံးလုံး မပုပ်ဘဲ စည်ပိုင်းထဲမှာ ဘယ်လိုနေမလဲ” ဟု ဒေးဗီးဆိုသူက မေးသည်။

“အဲဒါတော့ ကျုပ်လည်း မသိဘူး၊ ကလေးကတော့ ဒီအတိုင်းပဲ” ဟု အက်ဒ်ကဖြေသည်။

“စည်ပိုင်းကိုတော့ ဖောင်းသမားတွေ ဘယ်လိုလုပ်ပစ်ကြသလဲ” ဟု ချိုင်းဆိုသူက ဝင်ထောက်ပြန်သည်။

“ရေထဲတွန်းချလိုက်ကြတယ်၊ ခဲလုံကြီးတစ်လုံး မြုပ်သလို ရေထဲမြုပ် သွားတာပဲ”

ထို့နောက်တွင်မူ အားလုံးက တစ်ယောက်တစ်ခွန်းဝိုင်း၍ မေးခွန်းထုတ် ကြသည်။ အက်ဒ်၏စကားကို မယုံကြည်သည့် သဘောမျိုးနှင့် ဝိုင်းအုံပြီးမေး နေကြခြင်းဖြစ်၍ အက်ဒ်သည် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်လာသည်။ သူသည် ထိုင်ရာမှ ဝုန်းခနဲထကာ သူ့ကိုယ်သူ ကျိန်ဆဲပြီး လူအားလုံးနှင့် ဝေးရာသို့ ထွက်သွား သည်။ ကျန်လူစုသည် တဝါးဝါးတဟားဟား ရယ်မောပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ တချို့က နောက်မှနေ၍ အော်ဟစ်ပြီး ပြောင်လှောင်နေကြပါသည်။ သူတို့၏ ရယ်သံများမှာ ကျယ်လောင်လွန်းလှသည်ဖြစ်ရာ တစ်မိုင်ခရီးကပင် ကြားနိုင် လောက်ပါ၏။

“သူငယ်ချင်းတို့ရေ...ငါတို့ ဖရဲသီးတစ်လုံးတော့ ခွဲကြမှဖြစ်မယ်” ဟု ချိုင်းဆိုသူက ပြောကာ ကျွန်တော် ပုန်းနေသည့် ပျဉ်ချပ်ပုံဆီသို့ စမ်းတဝါးဝါး ဖြင့် လျှောက်လာသည်။ လက်တစ်ဖက်ဖြင့် မှောင်ထဲတွင် စမ်း၍ ရှာသည်။ သူ့လက်သည် ကျွန်တော့်ခေါင်းကို ကိုင်မိသွားပါသည်။ သူသည် ‘အမယ်လေး ဗျ’ ဟု အော်ကာ နောက်သို့ခုန်၍ ဆုတ်သွားသည်။

“ဟေ့...မီးအိမ်ဖြစ်ဖြစ် မီးတောက်နေတဲ့ ထင်းတုံးတစ်တုံးဖြစ်ဖြစ် ယူလာခဲ့ကြစမ်း၊ ဟော့ဒီနေရာမှာ နွားမတစ်ကောင်လောက်ကြီးတဲ့ မြွေတစ် ကောင်ရောက်နေတယ်”

ဤတွင် ကျန်လူစုသည် မှန်အိမ်တစ်လုံးဆွဲကာ အပြေးအလွှား ရောက် လာကြပြီး ကျွန်တော့်အား ဝိုင်းအုံ၍ကြည့်နေကြပါသည်။

“ဟေ့ကောင် သူတောင်းစားလေး အပြင်ကို ထွက်ခဲ့စမ်း” ဟု တစ် ယောက်က လှမ်းပြောသည်။

“မင်း ဘယ်သူလဲ” ဟု နောက်တစ်ဦးက မေးသည်။

“မင်း ဒီကို ဘာလာလုပ်တာလဲ၊ မြန်မြန်ပြော၊ မပြောရင် ရေထဲကန်ချလိုက်မယ်”

“ဟေ့ကောင်တွေ၊ သူ့ကို ဆွဲထုတ်ခဲ့ကြစမ်း”

ကျွန်တော်က တောင်းပန်စကားပြောကာ တုန်တုန်ယင်ယင်နှင့် အပြင်သို့ ထွက်လာခဲ့ပါသည်။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်အား ဝိုင်းကြည့်နေကြသည်။ ချိုင်းဆိုသူက “သူခိုးလေးနဲ့ တူတယ်ကွ၊ ဝိုင်းမပြီး ရေထဲပစ်ချလိုက်ကြစို့” ဟု ပြောသည်။

“အဲသလို မလုပ်နဲ့ကွာ” ဟု ဘော့ဆိုသူက ပြောသည်။ “ဆေးပုံးသွားယူချည်၊ သူ့တစ်ကိုယ်လုံးကို ခေါင်းကခြေဖျားအထိ ဆေးပြာရောင်သုတ်ပေးပြီးမှ ရေထဲပစ်ချကြမယ်”

“အေး...အဲဒါက ပိုကောင်းတယ်၊ ဟေ့ ဂျင်မီ ဆေးပုံးသွားယူချည်”

ဆေးပုံးရောက်လာသောအခါ ဘော့က စုတ်တံကိုယူ၍ သုတ်ရန်ပြင်ဆင်သည်။ ကျန်လူစုက ဝိုင်းဟားနေကြသည်။ ကျွန်တော် ငိုမိပါသည်။ ထိုအခါ ဒေးဗီးက ဝင်တားသည်။

“မလုပ်ကြနဲ့၊ ကောင်ပေါက်စလေးကို အဲသလိုလုပ်ဖို့ မတော်ဘူး၊ သူ့ကို ဆေးသုတ်တဲ့ကောင်ကို ငါ့ကိုယ်တိုင် သင်ခန်းစာပေးတဲ့အနေနဲ့ ဆေးပြန်သုတ်မယ်”

ကျွန်တော် ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်ကြည့်မိပါသည်။ တချို့က ဒေးဗီး၏ စကားကို ကျေနပ်ကြပုံမရပါ။ ဘော့သည် လက်ထဲမှ ဆေးပုံးကို ချထားလိုက်သည်။

“ဟေ့ ချာတိတ်၊ မီးဖိုနားလာစမ်း၊ မင်း ဘာလာလုပ်တယ်ဆိုတာ မေးရဦးမယ်” ဟု ဒေးဗီးကပြောသည်။ “ကဲ လာ ဒီမှာထိုင်၊ မင်းအကြောင်းကို ပြောပြစမ်း၊ မင်း ဒီဖောင်ပေါ်ရောက်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ”

“ဆယ့်ငါးမိနစ်လောက်ပဲ ရှိပါသေးတယ်ခင်ဗျာ” ဟု ကျွန်တော်က

ဖြေသည်။

“ဒါပေမဲ့ ရေခြောက်တာ မြန်လှပါကလား၊ ဘယ်လိုဖြစ်ပြီး ချက်ချင်းခြောက်ကုန်တာလဲ”

“ကျွန်တော် မသိဘူးခင်ဗျ၊ ကျွန်တော်က အမြဲတမ်း ဒီလိုပဲ၊ ရေစိုရင် ခြောက်လွယ်တယ်”

“ဟုတ်လား၊ မင်းနာမည်က ဘယ်သူလဲ”

ကျွန်တော့်အနေဖြင့် နာမည်ကို မပြောချင်ပါ။ ဘယ်လိုပြန်ပြောရမှန်း လည်း မသိပါ။ ထို့ကြောင့် ‘ချားလ်စ်ဝီလျံအောင်ဘရိုက်ပါ ခင်ဗျာ’ ဟု ဖြေလိုက်မိ၏။

ဘေးမှလူများက ဝါးခနဲ ရယ်ကြပါသည်။ အခုလို ဖြေလိုက်မိသည့် အတွက် ကျွန်တော် ဝမ်းသာသွားမိသည်။ သူတို့လူစုအနေဖြင့် ကျွန်တော့် အဖြေကို သဘောကျ၍ ရယ်မောကြခြင်းဖြစ်ရာ ရယ်မောခြင်းသည် စိတ် ကောင်းဝင်စေတတ်သည်ဟု ထင်ရသည် မဟုတ်ပါလား။

သူ့လူများ အရယ်ရပ်သွားသည့်အခါ ဒေးဗီးက “ဒါတော့ မဖြစ်နိုင် ဘူး၊ ချားလ်စ်ဝီလျံ၊ ငါးနှစ်လောက်အတွင်းမှာ မင်း ဒီလောက်ကြီးမလာနိုင် ဘူးကွ၊ မင်း စည်ထဲက ထွက်လာတုန်းက နို့စို့ကလေးအရွယ်ပဲ ရှိသေးတယ်၊ ပြီးတော့ သေနေပြီ၊ အဲဒီတော့ မှန်မှန်ပဲပြောကွာ၊ မင်းကို ဘယ်သူကမှ မရိုက်စေရဘူး ကဲ မင်းနာမည် ဘယ်သူလဲ” ဟု မေးသည်။

“အလက်ခ် ဟော့ပ်ကင်းပါခင်ဗျာ၊ အလက်ခ်ဂျိမ်းဟော့ပ်ကင်းလို့ ခေါ်ပါတယ်”

“အေး ဟုတ်ပြီ၊ အလက်ခ်၊ မင်း ဒီကို ဘယ်ကလာတာလဲ”

“ကုန်တင်လှေကြီးတစ်စီးဆီက လာခဲ့တာပါ၊ လှေကြီးက ဟိုးဘက်က ကွေ့မှာ ရပ်ထားပါတယ်၊ ကျွန်တော့်ကို အဲဒီပေါ်မှာ မွေးတာပါ၊ အဖေက လှေကြီးနဲ့ အစုန်အဆန်သွားနေတာပါ၊ သူက ကျွန်တော့်ကို ရေကူးပြီး ဒီဖောင် လှေဆီသွားလို့ ခိုင်းပါတယ်၊ သူက ဒီဖောင်ပေါ်ကလူတွေ ကေရိုကိုရောက်ရင် ကေရိုက မစွတာဂျီနာတားနားဆိုတဲ့လူကို စကားတစ်ခွန်း ပြောပေးဖို့...”

“ဟာ...မင်းဟာ မဟုတ်သေးပါဘူး”

“ကျွန်တော် အမှန်အတိုင်း ပြောတာတာပါဗျာ၊ အဖေ မှာလိုက်တာ က...”

“အိုကွာ မှာတဲ့လူက မင်းရဲ့အဘွား ဖြစ်မှာပါ”

အားလုံးက ဝိုင်းရယ်ကြပြန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က စကားထပ်ပြောရန် ကြိုးစားသည့်အခါ သူတို့က ဝိုင်းတားထားကြသည်။

“ဒီမှာ ချာတိတ်”ဟု ဒေးဗီးက ပြောသည်။ “မင်းကြည့်ရတာ ကြောက်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် လိမ်ပြောနေတာ၊ ကဲ မှန်မှန်သာပြော၊ မင်းကုန်တင်လှေကြီးပေါ်မှာ နေတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလား။”

“ဟုတ်ပါတယ် ခင်ဗျာ၊ လှေကြီးက ဟိုး အထက်ဘက်က မြစ်အကွေ့မှာ ရပ်ထားပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်ကို အဲဒီလှေပေါ်မှာ မွေးတယ်ဆိုတာကတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အခုခရီးဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပထမဆုံးခရီးပါ။”

“ဒါဆိုရင် မင်း အပေါ်တက်လာတာ ဘာလုပ်မလို့လဲ၊ ခိုးမလို့လား။”

“မဟုတ်ပါဘူးခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော် မခိုးပါဘူး၊ ဖောင်စီးချင်လို့ တက်လာတာပါ၊ ကျွန်တော်တို့ ကလေးတွေဟာ ဒီလိုပဲ လုပ်တတ်ကြပါတယ်။”

“အင်း အဲဒါတော့ ငါသိပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ မင်း ဘာဖြစ်လို့ ပုန်းနေတာလဲ။”

“တစ်ခါတလေကျရင် ဖောင်သားတွေက မောင်းချတတ်ကြလို့ပါ။”

“မောင်းချတာက ခိုးမှာကြောက်လို့ကွ၊ ကဲ...ကဲ မင်းကို ဒီတစ်ခါ ဘာမှ မလုပ်ဘဲ လွှတ်လိုက်မယ်၊ နောက်ကို ဒီလိုအလုပ်မျိုး မလုပ်တော့ပါဘူးလို့ ကတိပေး။”

“ကျွန်တော် နောက်မလုပ်ပါဘူး၊ ယုံပါခင်ဗျာ။”

“ကောင်းပြီ၊ ဒီလိုဆိုရင် ကမ်းခြေနဲ့လည်း သိပ်မဝေးသေးဘူး၊ မင်းသွားတော့၊ နောက်တစ်ခါ ဒါမျိုးထပ်မလုပ်နဲ့၊ တချို့ဖောင်သားတွေက မင်းလိုဟာမျိုးမိရင် အရေကွာအောင် ရိုက်လိမ့်မယ်၊ နားလည်လား။”

ကျွန်တော် သူ့ကို နှုတ်ဆက်ဖို့ပင် သတိမရပါ။ ဖောင်ပေါ်မှ ခုန်ဆင်းပြီး ကမ်းဘက်သို့ ကူးလာခဲ့ပါသည်။ ဂျင့်ထံပြန်ရောက်၍ မျှော်ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ဖောင်လှေကြီးသည် ကျွန်တော်တို့ မျက်စိအောက်မှ ဖြည်းဖြည်းချင်း ဝေးကာ ပျောက်ကွယ်သွားပါသည်။

ထိုစဉ်က ဟပ်ခဲဖင်းဆိုသော သူငယ်သည် သူလိုချင်သော သတင်းကို မရခဲ့ပေ။ သို့သော်လည်း သူ့စွန့်စားမှုကြောင့် ထိုခေတ်အခါက ဖောင်သမားလှေသမားများ၏ ဘဝနှင့် အကျင့်စရိုက်များကို တစေ့တစောင်း မြင်ခဲ့ရ၏။

ကျွန်တော် ဤနေရာတွင် ဖော်ပြလိုသည့် ဆန္ဒကို သူ့အတွေ့အကြုံက ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုရပါလိမ့်မည်။

ယခုအခါတွင်မူ ကျွန်တော်သည် ရေနွေးငွေ့အားဖြင့် ခုတ်မောင်းသော မီးသင်္ဘောများ တစ်ခေတ်ဆန်းချိန်က မစ္စစ္စဝီမြစ်၏ ဘဝအခန်းကဏ္ဍတစ်ရပ်ကို ဖော်ပြရပါတော့မည်။ ကျွန်တော့်အဖို့တော့ ထိုအခန်းကဏ္ဍသည် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ရေကြောင်းပြသိပုံပညာရပ်၏ ထူးခြားမှုများကို မြင်တွေ့ခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါ၏။

(၄)

သူငယ်များ၏ ဆန္ဒ

ကျွန်တော် သူငယ်ဘဝက မစွစွပီမြစ်၏ အနောက်ဘက် ကမ်းပေါ်ရှိ ကျွန်တော် တို့၏ မစ်ဇူရီပြည်နယ် ဟန်နီဘော်မြို့ထဲမှ ကျွန်တော့် အပေါင်းအသင်း သူငယ် ချင်းများတွင် ခိုင်မာသော ဆန္ဒတစ်ခုရှိသည်။ ယင်းမှာ အခြားမဟုတ်၊ မီး သင်္ဘောပေါ်တွင် သင်္ဘောသားဖြစ်လိုသော ဆန္ဒဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ တွင် တဒဂံမျှသာ တည်မြဲသည့် အခြားသော ဆန္ဒများလည်း ရှိတတ်ကြပါ သည်။ သို့သော်လည်း တကယ့်တစ်ခဏမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ရွာသို့ ဆပ်ကပ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရောက်လာသည့်အခါ ကျွန် တော်တို့လူစုသည် ဆပ်ကပ်လူပြန်ဖြစ်လိုသော ဆန္ဒပြင်းပြကြသည်။ နီဂရီး တေးဂီတ သီချင်းသည်များအဖွဲ့ ရောက်လာပြီး ပြန်သွားသည့်အခါတွင်မူ ကျွန်တော်တို့သည် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ လှည့်လည်သွားလာပြီး သီချင်း ဆိုနေရသော သူတို့ဘဝကို အားကျကာ သူတို့လို ဖြစ်ချင်မိကြပြန်၏။ ဤကြား ထဲမှပင် ကျွန်တော်တို့အား ဘုရားသခင်က ပင်လယ်ဓားပြများ ဖြစ်ခွင့်ကို ပေးလိမ့်မည်ဟုလည်း မျှော်လင့်သည့်အခါ မျှော်လင့်မိကြသည်။ တကယ်တော့ ထိုဆန္ဒများသည် တဖြည်းဖြည်းချင်း ပျက်ပြယ်သွားတတ်သော်လည်း မီးသင်္ဘော တစ်စီးပေါ်၌ အလုပ်လုပ်ချင်သည့် ဆန္ဒကတော့ အမြဲတစေ ကျန်နေတတ်ပါ သည်။

တစ်နေ့လျှင် တစ်ကြိမ် စိန်လူးဝစွမြို့မှ အဆန်မီးသင်္ဘောငယ်တစ်စီး နှင့် ကီအိုကပ်မြို့မှ အစုန်မီးသင်္ဘောငယ်တစ်စီးသည် ကျွန်တော်တို့ရွာသို့

ရောက်လာစမြဲဖြစ်သည်။ ဤသဘောငယ်များ ဆိုက်ရောက်မလာမီ တစ်နေ့ တာကာလသည် မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် ပြည့်လျှမ်းကာ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးစရာ ကောင်းလှ၏။ သဘောများဆိုက်ပြီးသည့် နောက်ပိုင်းတွင်မူ ထိုနေ့သည် အသက်ကင်းမဲ့သွားကာ ရင်ထဲတွင် ‘ဟာ’ ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုခံစားမှု သည် ကလေးသူငယ်များ၌ သာမက တစ်ရွာလုံးရှိ လူကြီးများပါ ခံစားရ သော ခံစားမှုတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ထိုနှစ်များအတွင်းက ကြုံတွေ့ခဲ့ရသမျှကို ယခုအချိန်တွင် ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်ပြန်၍ ဖော်ပြနိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ ထိုစဉ်က လူဖြူမြို့ကလေး တစ်မြို့ရှိ လူများသည် နွေရာသီ နံနက်ခင်း၏ နေရောင်ခြည်အောက်တွင် ငိုက်မျဉ်း မှေးမှိတ်နေကြသည်က များ၏။ လမ်းများပေါ်တွင်လည်း လူသွားလူလာ မရှိ။ ရှိပြန်လျှင်လည်း တစ်ဦးစ နှစ်ဦးစသာ မြင်ရသည်။ ဝပ်တားလမ်းပေါ်ရှိ စတိုးဆိုင်များမှ စာရေးတစ်ယောက် နှစ်ယောက်သည် ဦးထုပ်ကို မျက်နှာ တွင်အုပ်၍ မေးစေ့ကို ရင်ဘတ်၌အပ်ကာ အိပ်ပျော်နေကြသည်။ လမ်းဘေး တစ်လျှောက်တွင် ဝက်မတစ်ကောင်နှင့် ဝက်သားသမီးငယ်များသည်။ ဖရဲသီး ခွံများကို အလုပ်အယက် စားသောက်လျက်ရှိကြသည်။ သဘောဆိပ် တံတား၏ ဆင်ခြေလျှော ကျောက်လမ်းမပေါ်တွင်မူ သဘောလာလျှင် တင်ပေးရမည့် ကုန်ပစ္စည်းများ အစုလိုက်အပုံလိုက် ချထားသည်။ အရက်မူးသမားတစ်ဦးစ နှစ်ဦးစသည် ထိုကုန်ပစ္စည်းပုံများ၏ အရိပ်ကိုခို၍ အိပ်မောကျနေကြပါသည်။

သဘောဆိပ်ခံ တံတား၏ထိပ်တွင် သစ်သားပြား နှစ်ပုံသုံးပုံခန့် ရှိသည်။ အနီးအနားတွင် လှိုင်းသံကို နားထောင်မည့်သူ တစ်ဦးမျှမရှိ။ မစ္စစ္စပီမြစ်ရေက တော့ နေရောင်အောက်တွင် တဝင်းဝင်းတလက်လက် တောက်ပကာ တသွင် သွင် စီးဆင်းလျက်ရှိ၏။ တစ်ဖက်သော ကမ်းပေါ်တွင်မူ ထူထပ်သော တော အုပ်။

မြို့၏ အထက်ဘက်ရှိ အစွန်းနှင့် အောက်ဘက်ရှိ အစွန်းများကြား တွင် မြစ်ရေသည် ညင်သာစွာ စီးဆင်းလျက်ရှိသည်။ နေရောင်တွင် တဖိတ် ဖိတ်တောက်ပလျက်ရှိ၏။ အစွန်းနှစ်စွန်းကြားရှိ မြစ်ရေပြင်သည် တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်ကာ အထီးကျန်နိုင်လျက်ရှိ၏။ မကြာခင်မှာပင် အလွန်အလှမ်းဝေး ကွာလှသော နေရာတစ်နေရာမှ မီးခိုးလုံးများ တလိပ်လိပ်တက်လာသည်။

ချက်ချင်းပင် မျက်စိရှင်ခြင်းနှင့် အသံအောင်ခြင်းတို့ကြောင့် နာမည်ကျော် ကြား ထင်ရှားနေသော နီဂရိုး ကုန်တင်ကုန်ချ အလုပ်သမားသည် 'မီး...သ... ဘော်...လာ...နေ...ပြီ' ဟု သံကုန်ဟစ်၍ အော်သည်။ ထိုအခါ မြင်ကွင်းတစ် ခုလုံး ချက်ချင်းပင် ပြောင်းလွဲသွားသည်။

မြို့တွင်းမှ အမူးသမားများသည် ခေါင်းထောင်လာကြသည်။ အိပ်ပျော် နေသော စာရေးများလည်း လန့်နိုးလာကြသည်။ ကုန်တင်တွန်းလှည်းသံများ၏ ဆူဆူညံညံ အသံများကြားလာရသည်။ အိမ်တိုင်း ဆိုင်တိုင်းမှ လူများအပြင် သို့ ထွက်လာကြသည်။ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေသော မြို့သည် အသက်ဝင် လှုပ်ရှားလာသည်။ ကုန်တင်ကုန်ချ အလုပ်သမားများ ကုန်တင်လက်တွန်းလှည်း များ၊ လူများနှင့် ကလေးသူငယ်များ အားလုံးသည် သဘောဆိပ်ခံ တံတားဆီ သို့ အပြေးအလွှား သွားကြသည်။

လူအားလုံးသည် တံတားပေါ်၌ စု၍ရပ်ကာ ဆိပ်ကမ်းဆီသို့ လာနေ သော မီးသဘောအား အခုမှ ပထမဆုံးအကြိမ် မြင်ဖူးသည့်နှယ် မျှော်ကြည့် နေကြသည်။ တကယ်တော့လည်း သဘောဆိပ်ခံမောင်းလာနေသည့် မြင်ကွင်း သည် ခုံညားလှပသည်မှာ အမှန်။ သဘောသည် အလျားရှည်၍ လျင်မြန် သည်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ်နှင့် လှပသည်။ ခေါင်းတိုင်ကြီးနှစ်ခုသည် ထည်ဝါ ခုံညားသည်။ ခေါင်းတိုင်နှစ်ခုကြား အောက်ဘက်တွင် ရေကြောင်းပြအရာရှိ သို့မဟုတ် ကပ္ပတိန်၏အခန်း။ ပတ်ပတ်လည်တွင် မှန်များကာထားသည်။ ထိုအခန်း၏ နောက်ဘက်တွင်မူ ကုန်းပတ်၊ ထို့နောက်ဘက်တွင်မူ ဘွိုင်လာကုန်း ပတ်၊ တက်မခန်း စသည်များ၊ တက်မခန်း၏ အပေါ်ဘက်တွင် သဘော၏ နာမည်စာတမ်းသည် သစ်လွင်တောက်ပနေသည်။ သဘော၏ တိုင်ထိပ်တွင် အလံသည် လေထဲတွင် လှပစွာ တပျတ်ပျက် လွင့်လျက် ရှိလေသည်။

ဘွိုင်လာမီးဖိုခန်းကြီး၏ တံခါးများကို ဖွင့်ထားသဖြင့် အတွင်းမှ တထိန် ထိန် တညီးညီးဖြစ်နေသော မီးတောက်မီးလျှံကြီးများကို မြင်နေရသည်။ အထက် ကုန်းပတ်ပေါ်တွင် ခရီးသည်များဖြင့် မဲမဲလှုပ်နေသည်။ ကပ္ပတိန် သည် ခေါင်းလောင်းကြီးအနီး၌ တည်ငြိမ်ထည်ဝါစွာ ရပ်နေသည်။ ခေါင်းတိုင် ကြီးများဆီမှ မည်းနက်ထူထပ်သော မီးခိုးလုံးကြီးများသည် အလိပ်လိုက် အခဲလိုက် ထိုးတက်နေကြသည်။

သင်္ဘောသားများသည် သင်္ဘောဦးပိုင်းတွင် တန်းစီ၍ ရပ်နေကြသည်။ ဦးပိုင်းတစ်နေရာတွင်မူ တစ်ယောက်တည်းခွဲ၍ ရပ်နေသည့် သင်္ဘောသား တစ်ဦး။ သူသည် ကြိုးခွေတစ်ခွေမှ ကြိုးစကို ကိုင်၍ ရပ်နေသည်။ သင်္ဘော ဥဩသံသည် ကျယ်လောင်စူးရှစွာ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ကပ္ပတိန်၏ လက် သည် အပေါ်သို့ မြောက်သွားသည်။ ထိုအခါ ခေါင်းလောင်းတီးသံများ ထွက် ပေါ်လာပြီး သင်္ဘောစက်သံသည် ရပ်သွားသည်။ မကြာမတင်မှာပင် သင်္ဘော ပေါ်မှ ခရီးသည်များ ဆင်းကြသည်။ ပါလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ ချကြသည်။ ကမ်းပေါ်မှ တင်စရာရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို တင်ကြသည်။ တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်၍ သင်္ဘောဆိပ်ကမ်းတွင် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဆူဆူညံညံ ဖြစ်လျက် ရှိလေသည်။

နောက်ပိုင်း ဆယ်မိနစ်ခန့်ကြာသောအခါ သင်္ဘောသည် ခရီးဆက်ထွက် ရန် အသင့်ဖြစ်သွားသည်။ ခေါင်းတိုင်များဆီမှ မည်းနက်သော မီးခိုးလုံးများ လည်း ထွက်မလာ တိုင်ထိပ်တွင် အလံလည်း မထူတော့ဘဲ ဖြည်းဖြည်းသာသာ ထွက်ခွာသွားသည်။ နောက် ဆယ်မိနစ်ခန့်အကြာတွင် မြို့ကလေးသည် ပြန် လည်၍ အသက်ကင်းမဲ့သွားသည်။ မြို့ထဲမှ အမူးသမားအားလုံး စောစောက အတိုင်းပင် ပြန်လည်အိပ်မောကျသွားကြပြန်သည်။

ကျွန်တော့်အဖေသည် တရားသူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်သည့်အားလျော် စွာ လူအားလုံး၏ သေရေးနှင့် ရှင်ရေးကိစ္စများ၌ပါ ဩဇာအာဏာရှိနေသည် ဟု ကျွန်တော်နားလည်ထားသည်။ သူ့အား ဆန့်ကျင်လာသူ မည်သူ့ကိုမဆို ကြိုးပေးသတ်နိုင်ခွင့်ရှိနေသည်ဟုလည်း ကျွန်တော် ယူဆထားပါသည်။ တ ကယ်တော့ ထိုအချက်သည် ကျွန်တော့်အတွက် ထူးခြားချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ကျွန်တော့်အဖေလိုပင် တရားသူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လို စိတ်ရှိမည်ဆိုပါမူ သဘာဝအလွန်ကျသည်။ သို့တစေလည်း သင်္ဘောပေါ်၌ သင်္ဘောသားဖြစ်လိုသော ဆန္ဒသည် ကျွန်တော့်စိတ်တွင်းသို့ ချင်းနင်းဝင်ရောက် ကာ လွှမ်းမိုးလျက်ရှိပါသည်။

ကျွန်တော့်ဆန္ဒမှာ ပထမဆုံး သင်္ဘောပေါ်တွင် သင်္ဘောအရာရှိများ နှင့် အထက်တန်းစီး ခရီးသည်များအတွက် လက်တိုလက်တောင်း လုပ်ပေး ရသည့် အစေအပါးတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်သည်။ အဖြူရောင် ခါးစည်းဝတ်ကို

စည်း၍ သင်္ဘောလက်ရန်းသို့ထွက်ကာ စားပွဲခင်းများကို ခါနေသော ကျွန်တော့်အား ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းများ မြင်စေချင်သည်။ နောက်ပိုင်းကျတော့လည်း သင်္ဘောဦးပိုင်း၌ ရပ်၍ ကြိုးခွေကိုင်ထားသော ကုန်းပတ်လုပ်သား၏ အလုပ်သည် အထူးခြားဆုံးနှင့် အထင်ရှားဆုံး အလုပ်တစ်ခုဟု ကျွန်တော် တွေးမိပြန်သည်။ ထိုအခါ ကုန်းပတ်လုပ်သားဖြစ်ချင်သော ဆန္ဒသည် ကြီးမားလာပြန်ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ တကယ်တမ်းကျတော့ ထိုဆန္ဒများသည် စိတ်ကူးနှင့် ရူးနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏။ လက်တွေ့ဖြစ်လာနိုင်မည့် အလားအလာများကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားလိုက်သည့်အခါ အလွန်အလွမ်းဝေးလှပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ အပေါင်းအသင်းများထဲမှ သူငယ်တစ်ယောက်သည် အိမ်မှ ထွက်ပြေးသွားသည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာပင် သူ့သတင်းကို မကြားရဘဲနေပြီးခါမှ တစ်နေ့တွင် မြို့သို့ သူပြန်ရောက်လာသည်။ သူသည် မီးသင်္ဘောတစ်စီးပေါ်တွင် ‘အလုပ်သင် အင်ဂျင်နီယာ’ ဖြစ်နေပြီဟု သိရ၏။

ထိုကိစ္စသည် ကျွန်တော် တက်ရောက်သင်ကြားနေသည့် ‘တနင်္ဂနွေကျောင်းပညာသင်ကြားမှု’ ကို များစွာ အနှောင့်အယှက် ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုသူငယ်သည် ကျွန်တော်တို့ မြို့ပေါ်တွင် လူပေလူတေကလေးအဖြစ် နာမည်ဆိုးခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူနှင့် ကျွန်တော်သည် အကျင့်စရိုက်တွင် တောင်နှင့်မြောက်ပမာ ခြားနာသူဖြစ်၏။ သို့ပါလျက်နှင့် ယခုအခါတွင် သူသည် ထူးခြားထင်ရှားသူ တစ်ဦးဘဝသို့ ရောက်နေပြီး ကျွန်တော်ကတော့ သာမညလူစားအဖြစ် မထင်မရှား ဖြစ်နေရ၏။ တကယ်တော့ ဤငဲ့သည် ဤမျှလောက်အထိ ကြီးကျယ်ထင်ရှားသွားစရာ အကြောင်းမရှိပါ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့မြို့တွင် သူ့သင်္ဘော ခရီးတစ်ထောက် ဝင်နားသည့်အခါတိုင်း သင်္ဘောအတွင်းခန်း တစ်နေရာ၌ထိုင်၍ သံချေးတက်နေသော အရာဝတ္ထုများကို တိုက်ချွတ်နေသည့်သူအား ကျွန်တော်တို့အားလုံး မြင်တွေ့ကြရပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော်တို့စိတ်ထဲတွင် သူ့အပေါ် မနာလိုဝန်တို့ဖြစ်ကာ ရွံရှာစက်ဆုပ်ခြင်း ဖြစ်မိကြပါသည်။

ထို့ပြင်လည်း သူသည် သူ့သင်္ဘော ရပ်နားသည့်အခါများ၌ မြို့သို့ပြန်လာတတ်သည်။ ကြေးညှော်များကပ်ငြိကာ စက်ဆီတွေပေနေသည့် အင်္ကျီ

ဘောင်းဘီများကို ဝတ်၍ မြို့ထဲလျှောက်သွားနေလေ့ရှိပါသည်။ သူ့ကို တွေ့လိုက် မြင်လိုက်တိုင်း သူဟာ သင်္ဘောသားပါကလားဟူသော အသိသည် မဝင်လာဘဲမနေပါ။ သူကလည်း သာမန်အရပ်သားတွေ နားလည်ဖို့မလွယ်သော သင်္ဘောသားသုံး စကားများနှင့် ဝေါဟာရများကို များများပြောလေ့ရှိပါသည်။ သူ့အနေဖြင့် သူ့စကားများကို သာမန်လူတွေ နားမလည်နိုင်ဟူသော အချက်ကိုပင် သတိရဟန် မတူပါ။

သူသည် ‘စိန့်လူးအီ’ (စိန့်လူးဝစ္စမြို့အား သင်္ဘောသားများက ခေါ်သည့်နာမည်) အကြောင်းအမြဲတမ်း ပြောလေ့ရှိသည်။ သူပြောပုံဆိုပုံမှာ တကယ့်စိန့်လူးအီမြို့သားကြီးတစ်ယောက်သဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့စကားကို ဝိုင်း၍ နားထောင်နေကြသည့် ကျွန်တော်တို့အုပ်စုထဲမှ နှစ်ဦးသုံးဦးသည် စိန့်လူးဝစ္စမြို့သို့ တစ်ခေါက်တစ်ကျင်း ရောက်ဖူးသူများဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူတို့ခမျာ သူတို့မရောက်ဘူးသည့် မြို့တစ်မြို့ အကြောင်းကြားနေရသည့်နှယ်ပါး စပ်အဟောင်းသားဖြင့် တအံ့တဩ နားထောင်နေကြရရှာပါသည်။

ဤနေ့တွင် ငွေလည်းရှိ၍ ခေါင်းလိမ်းဆီလည်း ရှိ၏။ ငွေအိတ်ဆောင် နာရီနှင့် သစ်လွင်တောက်ပသော ကြေးဝါနာရီကြိုးတစ်ချောင်းလည်းရှိသည်။ သားရေးခါးပတ်ကို အမြဲတစေ ပတ်ထားသော်လည်း အတွင်းခံဘောင်းဘီ ကျတော့ မဝတ်ပါ။ အကယ်၍သာ အပေါင်းအသင်းများက အားအကျဆုံးနှင့် အမြင်အကတ်ဆုံး လူတစ်ယောက်ကို ညွှန်ပြပါဟုဆိုလာပါမူ ထိုအချိန်က ဤနေ့ကိုပင် ပြရလိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူ၏ ခွဲအောင်ဖမ်းစားမှုများကို ကြုံကြုံခံနိုင်သည့် မိန်းကလေးဟူ၍ တစ်ယောက်မှ မရှိပါ။ သူသည် မြို့ထဲရှိ လူငယ်အားလုံးကို ‘ကျော်ဖြတ်’လျက် ရှိပါသည်။

နောက်ဆုံးတွင် သူ့သင်္ဘော ပေါက်ကွဲသွားကြောင်း ကြားသိရသည့်အခါ ကျွန်တော်တို့အားလုံး များစွာစိတ်အေးနားအေး ဖြစ်သွားကြပါသည်။ သို့သော်လည်း အသက်ရှင်လျက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ နောက်သီတင်းပတ်ထဲတွင် အိမ်ပြန်ရောက်လာသည်။ သူ ဘုရားရှိခိုးကျောင်း လာတက်ချိန်တွင် သူ့ကိုမြင်တွေ့ကြရပါသည်။ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ဒဏ်ရာရထားသဖြင့် ပတ်တီးတွေစည်းထားရသည်။ ဤအခါကျပြန်တော့လည်း သေရွာပြန် သူရဲကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ် နာမည်ကြီးလျက် ရှိပြန်ပါသည်။ လူတိုင်းက သူ့အား

ဝိုင်းအုံ၍ ကြည့်ကာ ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩလျက် ရှိနေကြပြန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ လူစုကတော့ ဘုရားသခင်က မရသင့် မရထိုက်သူတစ်ဦးအား မထိုက်တန်သော အရာတစ်ခုကို မျက်နှာလိုက်ပြီး ပေးခဲ့သည့်အတွက် အခုလို ဖြစ်ရသည်ဟု ယူဆကြပါသည်။

ဤသတ္တဝါ၏ အသက်မွေးမှုသည် နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်တစ်ခုကိုတော့ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လူငယ်တွေ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် မြစ်ပြင်ပေါ်ရောက်အောင် ကြိုးစားကြသည်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး၏ သားသည် သင်္ဘောအင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်သွားသည်။ ဆရာဝန်တစ်ဦး၏ သားနှင့် စာတိုက်မှူးတစ်ဦး၏ သားသည် သင်္ဘောစာရေးများ ဖြစ်သွားသည်။ အရက်လက္ကားရောင်းသူတစ်ဦး၏ သားသည် သင်္ဘောတစ်စီးပေါ်၌ အရက်ကောင်တာကြီးကြပ်သူ ဖြစ်သွားသည်။ ကုန်သည်ကြီးတစ်ယောက်၏ သားလေး ယောက်နှင့် ခရိုင်တရားသူကြီး၏ သားနှစ်ယောက်တို့သည် မာလိန်မှူးခေါ် ရေကြောင်းပြအရာရှိများ ဖြစ်သွားကြပါသည်။

ရေကြောင်းပြအရာရှိရာထူးသည် သင်္ဘောအလုပ်အကိုင်များထဲတွင် အဆင့်အမြင့်ဆုံးဖြစ်၏။ ထိုခေတ်အခါက ပေးထားသည့် လစာနည်းသော်လည်း သူ့ခေတ်နှင့်သူ အလွန်မြင့်မားသည့် လစာဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က နေထိုင်စရိတ် အခမဲ့ပေးပြီး တစ်လလျှင် ဒေါ်လာတစ်ရာငါးဆယ်မှ နှစ်ရာငါးဆယ်အထိ ပေးထားသည်ဖြစ်ရာ အလွန်ရရန် ခက်ခဲသည့် လစာမျိုး ဖြစ်၏။ ရေကြောင်းပြ အရာရှိတစ်ဦး၏ လစာ နှစ်လစာသည် ဓမ္မဆရာတစ်ဦး၏ တစ်နှစ်စာလစာနှင့် ညီမျှနေသည် မဟုတ်ပါလား။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့အုပ်စုထဲမှ တချို့သည် ဖြေဆည်၍ မရနိုင်လောက်အောင်ပင် ဆွေးတမြေ့မြေ့ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ တခြားကြောင့်မဟုတ်။ မြစ်ပြင်ပေါ်ရောက်လိုပါလျက်နှင့် ရောက်ခွင့်မရကြ၍ ဖြစ်သည်။ အမှန်တော့ ကျွန်တော်တို့ မိဘများကလည်း ကျွန်တော်တို့အား ကျွန်တော်တို့ဖြစ်လိုသည့် ဆန္ဒအတိုင်း လုပ်ခွင့် ပြုကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် အိမ်မှထွက်ပြေးခဲ့၏။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ရေကြောင်းပြအရာရှိ တစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး အထက်တန်းကျကျာဝသို့ မရောက်မချင်း အိမ်ကိုပြန်လာမည် မဟုတ်ဟုလည်း ပြောခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း

ကျွန်တော်သည် ထိုအလုပ်ကို ရရှိအောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်သည် စိန်လူးဝစွ ဆိပ်ကမ်းတစ်လျှောက်၌ ငါးသေတ္တာဘူးထဲ ထည့်ထားသည့် ငါးများ သဖွယ် ပြတ်သိပ်၍ ရပ်ထားသော သင်္ဘောများပေါ်သို့ တစ်စီးပြီးတစ်စီးတက်ကာ အလွန်ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာဖြင့် ရေကြောင်းပြ အလုပ်အကြောင်း စုံစမ်းမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း သင်္ဘောသားများနှင့် စာရေးများသည် ပခုံးတွန့်ပြရုံမျှ တွန့်ပြသူက ပြ၍ မသိဘူးဟူသော အဖြေတိုတို ပြတ်ပြတ်ကို ပေးသူက ပေးကြပါသည်။

ကျွန်တော့်အဖို့တော့ လောလောဆယ်အချိန်တွင် သူတို့လူစု၏ ယင်းကဲ့သို့သော မဖွယ်မရာ ဆက်ဆံမှုများကိုပင် အကောင်းဆုံး အခွင့်အလမ်းအဖြစ် သတ်မှတ်ထားရပါသည်။ သို့တစေလည်း စိတ်ထဲမှာကတော့ အလွန်ကြီးကျယ်ထင်ရှားပြီး ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်မားသည့် ရေကြောင်းပြအရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်လာမည့် အနာဂတ်ဘဝကို စိတ်ကူးယဉ် အိပ်မက်မက်နေဆဲ။ ထို့ပြင်လည်း ကျွန်တော် ရေကြောင်းပြအရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်လာသည့်အခါ လက်ထဲတွင် ငွေအမြောက်အမြားကိုင်၍ ကျွန်တော့်အပေါ် မဖွယ်မရာ ဆက်ဆံခဲ့ကြသည့် သင်္ဘောသားအချို့နှင့် စာရေးအချို့အား သတ်ပစ်လိုက သတ်ပစ်နိုင်သည်ဟု တွေးကာ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် ဖြေသိမ့်နေခဲ့ရပါ၏။

(၅)

ကျွန်တော်မာလိန်မှူးပေါက်စ ဖြစ်ချင်တယ်

အိမ်မှထွက်ပြေးခဲ့ပြီးနောက် လပေါင်းများစွာ ကုန်လွန်သွားခဲ့ပြီးသည့် အခါ တွင်မူ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ၌ ရှိခဲ့သော မျှော်လင့်ချက်သည် ရှင်သန်ခြင်း မရှိတော့ဘဲ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် ရည်မှန်းချက်ဟူ၍ ဘာတစ်ခုမှ မရှိတော့သည့် လူတစ်ယောက်အဖြစ်သို့ ရောက်သွားခဲ့ရလေပြီ။ အိမ်ပြန်ရမည် ကိုလည်း ရှက်နေမိ၏။ ယခုအခါတွင် ကျွန်တော်သည် ဆင်ဆင်နတီမြို့၌ ရောက်နေသည်ဖြစ်ရာ ထိုမြို့၌ နေထိုင်စဉ်အတွင်းမှာပင် ကျွန်တော့်အနာဂတ် ဘဝခရီးအတွက် အစီအစဉ်သစ်တစ်ခု ချမှတ်နိုင်ရန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း ပြုပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မကြာသေးမီကမှ အမေဇန်မြစ်ဘက်သို့ သွား၍ စူးစမ်း လေ့လာရှာဖွေခဲ့ကြသော နယ်သစ်ပယ်သစ် ရှာဖွေရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အကြောင်း ကို သတင်းစာထဲ၌ ဖတ်ခဲ့ရသည်။ ထိုအဖွဲ့မှာ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရက ငွေကြေး အကုန်အကျခံ၍ စေလွှတ်ခဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ်၏။ သတင်းအရဆိုလျှင် ထိုအဖွဲ့သည် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြောင့် အမေဇန်မြစ်တွင်းသို့ စီးဝင်သော မြစ်လက်တက်များနှင့် မြစ်ဖျားတည်ရာ အတွင်းပိုင်းဒေသများဆီသို့ ဝင်ရောက် လေ့လာခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ဟု သိရပါသည်။ ထိုအတွင်းပိုင်းဒေသသည် အမေဇန် မြစ်ဝနှင့် မိုင်လေးထောင်မျှ ကွာဝေးသည်ဟုလည်း ဆိုပါသည်။

ကျွန်တော်ရောက်နေသည့် ဆင်ဆင်နတီမြို့နှင့် နယူးအိုလီယင်မြို့သည် မိုင်တစ်ထောင့်ငါးရာမျှသာ ဝေးသည်ဖြစ်၍ ဤခရီးအတွက်ကတော့ ကျွန်တော်

သည် ရရာကြုံရာ သဘောတစ်စီးနှင့် သွားလို့ရနိုင်သည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိပါ။ ကျွန်တော့်လက်ထဲတွင်လည်း ဒေါ်လာသုံးဆယ်မျှ ရှိနေသေးသဖြင့် ကျွန်တော်သည် ဆင်ဆင်နုတီမှ ခရီးဆက်ထွက်ပြီး အမေဇုန်မြစ် စူးစမ်းလေ့လာ ရေးလုပ်ငန်းကို အပြီးသတ်အောင် ဆောင်ရွက်ရလျှင် ကောင်းလိမ့်မည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ ကျွန်တော်၏ အနာဂတ်ဘဝလမ်းခရီးအတွက် ကျွန်တော် စဉ်းစားမိသည်မှာ ဤမျှသာ ဖြစ်၏။ ထို့ထက်ပို၍ အလေးအနက်ထားကာ အသေးစိတ် စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း မပြုခဲ့မိပါ။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် အိမ်မှပါလာသည့် ပစ္စည်းများကို ခရီးဆောင် လက်ဆွဲသေတ္တာထဲ စုထည့်ကာ ‘ပေါလ်ဂျုံးစ်’ အမည်ရှိ ခပ်အိုအို သဘော တစ်စီးနှင့် နယူးအိုလီယင်မြို့သို့ ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ခရီးစရိတ်ငွေ ဆယ့်ခြောက် ဒေါ်လာမျှ အကုန်ခံခဲ့သဖြင့် သဘောတစ်စီးလုံး၏ အကောင်းဆုံးအခန်းတွင် စီးနင်းလိုက်ပါခွင့်ရခဲ့သည်။ အကောင်းဆုံးအခန်းဟု ဆိုသော်လည်း အခန်းနံ ရံများမှာ ပေရေညစ်ပတ်လျက်ရှိပြီး သုတ်ထားသည့် ဆေးများမှာလည်း အရောင်အဆင်း မှေးမှိန်ပျက်ပြယ်ကာ ကြည့်ရမြင်ရ ဆိုးလျက်ရှိပါသည်။ အမှန်တော့ ပေါလ်ဂျုံးစ်သည် လိမ်မာပါးနပ်ပြီး အမြော်အမြင်ရှိသော ခရီးသည် များအတွက် မျက်စိကျစေနိုင်လောက်အောင် ဆွဲဆောင်မှုရှိသည့် သဘော မဟုတ်ပါ။

မကြာခင်မှာပင် သဘောသည် ဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်လာခဲ့ပြီး ကျယ်ဝန်း ပြန့်ပြူးသော အိုဟိုင်းယိုး မြစ်ပင်တစ်လျှောက် ခုတ်မောင်းလာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ကျမှပင် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် လူသစ်တစ်ယောက်ဖြစ် နေပြီဟူသော အထင်ဝင်လာသည်။ အမှန်ကတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ‘ငါဟာ သဘောစီးခရီးသည်တစ်ယောက် ဖြစ်နေပါပေါ့လား’ဟု တွေးမိပြီး မိမိကိုယ်မိမိ အံ့ဩချီးမွမ်းခြင်းဖြစ်မိရာမှစ၍ ထိုအထင်ဝင်လာခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ ခရီးသည်တစ်ယောက်ဟူသော စကားလုံးကို ပြောနေရသည်မှာ ခါတိုင်းနှင့် မတူ။ ပါးစပ်ထဲတွင် အလွန် ‘အာ’တွေ့ကာ အရသာထူးလျက် ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်သည် လူသူမသိသေးသော နယ်မြေဒေသတစ်ခုအတွင်းသို့ စွန့်စား ဝင်ရောက်ရမည့်အရေးကို တွေးကာ အကြီးအကျယ် ရွင်လန်းမြူးထူးလျက် ရှိသည်။ ကျွန်တော်လုပ်ရမည့် အလုပ်သည် ဂုဏ်သိက္ခာမြင့်မားသော အလုပ်

တစ်ခုဖြစ်သဖြင့် အောက်တန်းကျသည့် အတွေးအခေါ် အယူအဆမျိုး ဝင်ရောက်လာခြင်းမရှိပါ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျေးရွာဆိပ်ကမ်းများ၌ သင်္ဘောခဏတစ်ဖြုတ် ဝင်ဆိုက်သည့်အခါများတွင်မူ ကုန်းပတ်လက်ရန်းများကို မှီ၍ ရပ်နေသော ကျွန်တော်သည် လမ်းပေါ်မှ မျှော်ကြည့်နေကြသည့် တောသားလူငယ်များအား သတိမပြုမိဘဲ မနေနိုင်ပါ။ လူတို့တစ်တွေသည် ကျွန်တော့်အားကြည့်ပြီး အားကျစိတ်နှင့် မနာလိုဝန်တိုစိတ် ဖြစ်ကြလိမ့်မည်ဟုလည်း မတွေးဘဲမနေနိုင်ပါ။ ထို့ပြင်လည်း ကျွန်တော့်အား သူတို့မမြင်ဟု ထင်မိသည့်အခါ ချောင်းဆိုး၍ သော်လည်းကောင်း နှာချေ၍သော်လည်းကောင်း အသံပေးပြီး ကျွန်တော့်အပေါ် အာရုံစိုက်လာအောင် မလုပ်ဘဲ မနေနိုင်ပါ။ အကယ်၍ သူတို့က ကျွန်တော့်ကို မြင်သွားပြီဟု သိလိုက်ရသည့်အခါတွင်မူ လက်များကို ဆန့်တန်းပြီး ပါးစပ်ကိုဟ၍ သမ်းပြလိုက်ပါသည်။ သင်္ဘောစီးလာရသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၍ ညောင်းလှပျင်းလှပြီဟူသော အရိပ်လက္ခဏာများကို တမင်တကာ ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

သင်္ဘောစီးလာနေရသည့် ခရီးတစ်လျှောက်လုံး ကျွန်တော်သည် ဦးထုပ်ကို အမြဲချွတ်ထားသည်။ နေပူပူ လေထန်ထန် နေရာများ၌သာ ရွေး၍နေသည်။ အသားအရေ ကြေးနီရောင်ပေါက်ကာ တကယ့် သင်္ဘောစီးခရီးသည်ကြီး တစ်ယောက်နှင့် တူလာအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယနေ့ နေ့တစ်ဝက် မကုန်မီမှာပင် ကျွန်တော်သည် အလိုဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်လာသဖြင့် များစွာ ပျော်မြူးခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော့်အရေပြားပေါ်၌ နေလောင်ဒဏ်ကြောင့် အဖုအပိမ့်တွေထွက်ကာ ပေါက်ပြဲလာနေကြပြီဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် မျက်နှာနှင့်လည်ပင်းမှ အရေပြားများသည် ကွာကျလျက်ရှိပြီ မဟုတ်ပါလား။ ကျွန်တော်၏ လက်ရှိအဖြစ်ကို ကျွန်တော်တို့မြို့မှ ကောင်လေးတွေနှင့် ကောင်မလေးတွေ သာ မြင်လိုက်ရလျှင် မည်မျှကောင်းပါမည်နည်းဟုပင် တမ်းတမိပါ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် လူးဝစ္စဗီးလ်မြို့သို့ သတ်မှတ်ချိန်အတိုင်း ဆိုက်ကပ်ခဲ့သည်။ သင်္ဘောသည် မြစ်လယ်ရှိ ကျောက်ဆောင်များတွင်ကပ်၍ ကျောက်ချကာ လေးရက်ကြာမျှ ရပ်နားသည်။ ယခုအခါတွင် ကျွန်တော်သည် သင်္ဘောမိသားစု၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်လာပြီဟု ခံစားနေရပါသည်။ ကပ္ပတိန်

အဖို့တော့ ကျွန်တော်သည် သူ့သားငယ် နို့စို့ရွယ်ကလေးဖြစ်နေသည်။ အခြား အရာရှိများအဖို့တော့ ကျွန်တော်သည် ညီအငယ်ဆုံး။

ဤလူစုနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးရသည့်အတွက် ကျွန်တော်သည် ဂုဏ်ယူ၍ မဆုံးဖြစ်နေသည်။ သူတို့အား ခင်မင်တွယ်တာသော စိတ်ကလည်း တစ်နေ့ တခြား ကြီးမားလာလျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော့်လို သာမန်လူစားတစ်ယောက် အနေဖြင့် သင်္ဘောသားအပေါ် မည်မျှလောက်အထိ အထင်အမြင်ကြီးနေသည် ကို သူ့သာသိသွားပါက မည်မျှလောက်အထိ အထင်အမြင်သေးမည်ကိုမူ ကျွန်တော် မခန့်မှန်းနိုင်ပါ။

ကျွန်တော်သည် မာလိန်မှူးက ကျွန်တော့်အား သတိပြုမိပါစေဟု အမြဲတစေ တောင့်တလျက်ရှိသည်။ ဤတောင့်တမှုကြောင့်လည်း သူ့အတွက် အလုပ်တစ်ခုခု လုပ်ပေးနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း အမြဲသတိထား၍ စောင့်မျှော် နေမိသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုအခွင့်အလမ်းသည် ပေါ်လာခဲ့၏ တစ်ရက်တွင် သင်္ဘောဦးပိုင်းဘက်၌ ရွက်တိုင်တစ်တိုင်ထူနေကြပါသည်။ ကျွန်တော်သည် သူတို့ လုပ်ကိုင်နေကြသည့် နေရာသို့သွားကာ မနီးမဝေးမှ ရပ်ကြည့်နေသည်။ ထိုအခိုက်တွင် မာလိန်မှူးထံမှ ‘ကက်စတန်ဘားတစ်ချောင်း’ ယူခဲ့ရန် အော် ဟစ်အမိန့်ပေးသံ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော်သည် သူ့အနီးသို့ ပြေးသွား ပြီး “ဘယ်နေရာမှာ ရှိသလဲ၊ ကျွန်တော့်ကို ပြောပါ၊ ကျွန်တော် သွားယူပေး မယ်” ဟု ပြောသည်။

မာလိန်မှူးသည် ကျွန်တော့်အားကြည့်ကာ အကြီးအကျယ် အံ့အားသင့် လျက်ရှိ၏။ လမ်းဘေးတွင် ခွက်စုတ်ပလုံးစုတ်နှင့် အဝတ်စုတ် ကောက်နေသူ တစ်ဦးက ရုရှားအင်ပါယာဘုရင် ဧကရာဇ်အား တစ်စုံတစ်ခု လုပ်ပေးပါရစေ ဟု ပြောငြားအံ့၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် များစွာအံ့အားသင့်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော် လည်း ထိုဘုရင်မင်းမြတ်၏ အံ့အားသင့်မှုသည် မာလိန်မှူး၏ အံ့အားသင့်မှုကို မီနိုင်မည် မထင်ပါ။

သူသည် ပါးစပ်မှ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းနေခြင်းကိုပင် ရပ်ကာ ကျွန်တော့် အား ပါးစပ်ကြီးအဟောင်းသားဖြင့် မျက်လုံးကြီးပြူး၍ ကြည့်နေပါသည်။ ဆယ်စက္ကန့်ထက်မနည်း ကြာလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော့် စိတ်ကို များစွာထိခိုက်စေနိုင်လောက်သည့် ရိုင်းစိုင်းကြမ်းတမ်းသော စကား

တစ်ခွန်းကို ရေရွတ်ကာ ပြန်လှည့်သွားပြီး သူ့အလုပ်သူ ဆက်လုပ်နေသည်။ သူ့အမူအရာနှင့် မျက်နှာထားသည် အလွန်နားလည်ရခက်ပြီး ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်သည့် ပြဿနာတစ်ခုနှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့လိုက်ရသည့် ပုံစံမျိုးဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သူတို့အနားမှ ခပ်ကုပ်ကုပ်လုပ်၍ ထွက်လာခဲ့သည်။ တစ်နေ့လုံး ဘယ်သူနှင့်မှ မရောဘဲ တစ်ယောက်တည်းနေသည်။ ညနေစာကိုပင် သွားမစားပါ။ ညလယ်စာကိုမူ လူအားလုံး စားသောက်ပြီးခါမှ သွား၍စားပါသည်။ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် သင်္ဘောမိသားစုဝင် တစ်ယောက်ဟု စွဲနေသော အထင်လည်း ပျောက်သွားပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောမြစ်ကြောင်းအတိုင်း ဆက်လက် စုန်ဆင်းသွားသည့်အခါတွင်မူ ကျွန်တော့်စိတ်ဓာတ်သည် တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြန်တက်လာသည်။ ကျွန်တော် မာလိန်မှူးအား ရွံရှာမုန်းတီးမိသည့် အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရပါသည်။ အမှန်တော့ လူငယ်တစ်ယောက်၏ သဘာဝအရ သူ့ကိုကြည့်ပြီး အားကျဖို့သာ ရှိပါသည်။ သူသည် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် တုတ်ခိုင်ကြီးမားပြီး အလွန်ထွားကျိုင်းသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ မုတ်ဆိတ်မွေးနှင့် ပါးမြိုင်းမွေးများရှိသည်။ သူ၏ ညာဘက်လက်မောင်းတွင် ဆေးနီနှင့် ထိုးထားသော မိန်းမရုပ်တစ်ရုပ်နှင့် ဆေးပြာနှင့်ထိုးထားသော မိန်းမရုပ်တစ်ရုပ်ရှိသည်။ ထိုအရုပ်များ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင်မူ ကျောက်ဆူးပုံများရှိသည်။

ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုခု၌ သင်္ဘောဆိုက်ကပ်သည့်အခါများတွင် သူသည် သင်္ဘောပေါ်မှ ဆင်း၍ ကုန်တင်ကုန်ချ လုပ်ငန်းကို ကြီးကြပ်လေ့ရှိသည်။ ထိုအချိန်မျိုးတွင် ကျွန်တော်သည် သူ့အား မြင်နိုင်သည့်နေရာနှင့် သူ့အသံကို ကြားနိုင်သည့်နေရာ၌သာ နေလေ့ရှိသည်။ သူ့လုပ်ကိုင်နေပုံနှင့် အမိန့်ပေးနေပုံများမှာ ထူးခြားလှပါသည်။ အားအပြည့် မာန်အပြည့်နှင့်ဖြစ်၍ အားရစဖွယ်လည်း ကောင်းလှပါသည်။ အကယ်၍ သင်္ဘောကုန်းပေါင် ပျဉ်ပြားကို ချခိုင်းသည့်အခါ ကုန်းပေါ်မှ လူသာဆိုပါက “ဟေ့...ဂျိမ်းစ်တို့ ဝီလျံတို့ မင်းတို့ တစ်ယောက်ယောက် ကုန်းပေါင်ပျဉ်ပြားကို ရှေ့နားနည်းနည်း တိုးလိုက်ကြပါကွာ” ဟု လှမ်းပြောလိမ့်မည် ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သူ့နေရာတွင် မာလိန်မှူးသာ ဆိုပါမူကား ယင်းကဲ့သို့ အေးအေးသာသာ ပြောလိမ့်မည် မဟုတ်။

“ဟေ့...ဟေ့...ကုန်းပေါင်ပြားကို ရှေ့တိုးလိုက်ကြစမ်း၊ မြန်မြန် လုပ်လကွာ၊ ဟိုအကောင် မင်းက ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ တွန်းလကွာ၊ တွန်း... တွန်းချ။ ငါပြောနေတာ မကြားဘူးလား၊ မြန်မြန်ဆန်ဆန် လုပ်ကြလေကွာ။ ဟေ့ကောင်တွေ မင်းတို့ အိပ်ပျော်နေကြသလား ဟေ့...ဟိုအကောင်က အဲဒီ စည်ပိုင်းကို ဘယ်ယူသွားမလို့လဲ၊ ခွေးမသား နာရင်းအုပ်ခံချင်တယ် ထင်တယ်၊ ဟာ...ဒီကောင်တွေ ဘယ်လိုလုပ်နေကြတာလဲ။ ငါလေ တယ်” စသည်ဖြင့် မရပ်မနား သံကုန်ဟစ်၍ အော်ဟစ်ပြောဆိုနေလိမ့်မည် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်ကတော့ သူပြောနေသလို ပြောတတ်ချင်သော ဆန္ဒဖြစ်မိပါ သည်။

မာလိန်မှူးအပေါ် နာကြည်းစိတ် ပျောက်ကင်းသွားသည့်အခါ ကျွန် တော်သည် သင်္ဘောမိသားစုထဲမှ နောက်တစ်ဦးနှင့် ခင်မင်အောင် အားထုတ် ပြန်သည်။ အားလုံးထဲတွင် အနှိမ့်ချဆုံး လူတစ်ယောက်ဟု ယူဆရသည့် ညစောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမချဉ်းကပ်စမှာတော့ သူသည် ကျွန်တော့်အား သိပ်ပြီး အရောတဝင် လုပ်လိုဟန်မပြပါ။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်က အရဲ စွန့်၍ တရောတနှောလုပ်ကာ ဆေးတံတစ်ချောင်း လက်ဆောင်ပေးလိုက်သည့် အခါ သူ့ဘက်မှ ပျော့ပျောင်းသွားသည်။

ဤသို့ဖြင့် သူသည် ကျွန်တော့်အား အပေါ်ကုန်းပတ်ထက်ရှိ ခေါင်း လောင်းကြီးဘေးနား၌ သူနှင့်အတူ ထိုင်ခွင့်ပြုသည်။ အတန်ကြာမျှ ထိုင်မိသော အခါ သူသည် စကားမပြောဘဲ မနေနိုင်ဖြစ်လာပြီး စကားစပြောလာသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ဘက်က ကျွန်တော့်အား အသိအမှတ်ပြုလာသည့် အတွက် များစွာ ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်သည့် လက္ခဏာများကို ဖော်ပြပါသည်။ ထိုအခါသူသည် စောစောကထက်ပို၍ တရင်းတနှီး စကားပြောလာပါသည်။ သူသည် မြစ်ပြင်ပေါ်ရှိ မှုန်ဝါးဝါး မြင်တွေ့နေရသော အငူများနှင့် ကျွန်းများ ၏ အမည်များကို ပြောပြသည်။ ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်းနှင့် သူ့အကြောင်း ကို ပြောလာသည်။

တစ်ပတ်လျှင် ခြောက်ဒေါ်လာမျှရ၍ အသက်အားဖြင့် ကျွန်တော့်ထက် များစွာကြီးသော အလုပ်သမား လူကြီးတစ်ယောက်အနေဖြင့် များစွာ စိတ် ထိခိုက် လွယ်လွန်းသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်

သည် သူပြောပြနေသမျှအားလုံးကို အငမ်းမရ နားထောင်သည်။ အကယ်၍ သာ သူပြောပြနေသည့် စကားအားလုံးကို တစ်လုံးမကျန် နားလည်သဘော ပေါက်မည်ဆိုပါက တောင်တန်းကြီးများပင်လျှင် စိတ်ထိခိုက်ကာ လှုပ်ရှား လာဖွယ် ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော် ကြားနေရသည့်အတိုင်းဆို လျှင် သူ့စကားများမှာ သဒ္ဒါနည်းကလည်းမကျ၊ ဝါကျဖွဲ့ပုံများကလည်း မမှန်။ အသုံးအနှုန်းများကလည်း ညစ်ညမ်းဆိုးဝါးလွန်းလှသဖြင့် သူ့စကား များသည် အသက်မဝင် ခွန်အားမရှိသလို ဖြစ်လျက်ရှိပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခပေါင်းများစွာနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ သူ တစ်ဦးဖြစ်သဖြင့် ဤတစ်ချက်တည်းနှင့်ပင် ကျွန်တော်သူ့ကို သနားမိ သည်။ သူ့ဇာတ်ကြောင်းကို ပြောပြနေခိုက်တွင် သူ့မျက်လုံးအစုံမှ မျက်ရည် များသည် သူ့ရင်ခွင်ထဲ၌ ချထားသော မှန်အိမ်ပေါ်သို့ တစ်ပေါက်ပေါက် ကျဆင်းလျက် ရှိကြပါသည်။ သူ့အဖြစ်ကိုကြည့်ကာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင် လျှင် ငိုကြွေးမိခဲ့ပါ၏။

သူပြောပြသည့်အတိုင်းဆိုပါက သူ့အဖြစ်သည် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ သူသည် အင်္ဂလိပ် မှူးမတ်ကြီးတစ်ယောက်၏ သားဖြစ် ၏။ သူ့အဖေသည် သာမန်မှူးမတ်လား၊ မြို့စားကြီးလားဆိုသည်ကိုတော့ သူ့အသေအချာ မမှတ်မိ။ သို့သော်လည်း သူကတော့ သူ့အဖေသည် မြို့စား နွယ်ဝင် မှူးမတ်ကြီးတစ်ယောက်ဟု ထင်သည်။

သူ့အဖေမြို့စားကြီးသည် သူ့ကို အလွန်ချစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့အမေကတော့ သူ့အား ပုခက်တွင်း အရွယ်ကတည်းက မုန်းသည်။ ဤသို့ ဖြင့် သူ့အား ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် ကောလိပ်ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ ကျောင်း အိပ်ကျောင်းစားအဖြစ် ပို့ပစ်သည်။ ကောလိပ်ကျောင်း နာမည်ကိုတော့ သူ မမှတ်မိ။ နောက်ဆုံးတွင် သူ့အဖေ သေဆုံးသွားခဲ့ရာ သူ့အမေက ပစ္စည်းအား လုံးကို သိမ်းပိုက်ပြီး သူ့အား ‘ခါ’ထုတ်လိုက်သည်။

သူ့အမေက ခါထုတ်လိုက်ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် သူနှင့်ရင်းနှီးခင်မင် ခဲ့ဖူးသော မှူးမတ်တစ်ချို့က သူတို့၏ ဩဇာအာဏာကို အသုံးပြုကာ သူ့အား သင်္ဘောပေါ်၌ အလုပ်ကြမ်းလုပ်ရသည့် အလုပ်သမားတစ်ယောက် အဖြစ် အလုပ်ရရှိအောင် ကူညီလိုက်ကြသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျွန်တော်၏ လူ

‘ညစောင့်ကြီး’ သည် မယုံကြည်နိုင်လောက်အောင် ထူးဆန်းသည့် စွန့်စားခန်း အမြောက်အမြားနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ သွေးမြေကျတိုက်ပွဲများ၊ ရင်တမမ ဖြစ်စေနိုင်လောက်သည့် ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်မှုများ၊ လူဆိုးလူယုတ် ဘဝဖြင့် သူ ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ယုတ်မာမှုများ၊ သူ့ဇာတ်လမ်းများကို နားထောင်လျက် ရှိသော ကျွန်တော်သည် စကားပင် မပြောနိုင်ပါ။ အံ့ဩခြင်း တုန်လှုပ်ခြင်း၊ အားကျခြင်း စသည်များကို အပြည့်အဝခံစားကာ သာယာနှစ်မျောလျက် ရှိပါသည်။

ထို့နောက်တွင်မူ ကျွန်တော့်လူ ညစောင့်သည် အလွန်အောက်တန်းကျ သော လူရှုပ်လူပွေ လူတေလူညစ်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း၊ အသိဉာဏ် ဗဟုသုတဟူ၍ လုံးဝမရှိကြောင်း၊ ရူးကြောင်ကြောင် လူတစ်ယောက်ဖြစ်၍ အမြဲတစေ စိတ်ကူးနှင့်ရူးနေသူဖြစ်ကြောင်း၊ ဘယ်အရပ် ဘယ်ဒေသကိုမှ ခရီးမသွားဘူးသည့် လူတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း၊ အိလီန္နိုက်စ်ပြည်နယ်တွင်းရှိ အလွန်ကြမ်းတမ်း ရိုင်းစိုင်းသူများ နေထိုင်ရာ တောတွင်းဒေသမှ ရောက်လာ သူဖြစ်ကြောင်းနှင့် စာမတောက်တခေါက် ဖတ်တတ်သဖြင့် ယုတ်မာညစ် ညမ်းသော စာအုပ်များကို ဖတ်၍ စိတ်ကူးယဉ်နေသူဖြစ်ကြောင်း စသည်များ ကို ကျွန်တော်သိလာရပါသည်။

တကယ်တော့ သူသည် သူ့အတွေ့အကြုံနှင့်သူ ဖတ်ဖူးခဲ့သည့် စာများ ကို သူ့စိတ်ကူးဖြင့် ရောမွှေကာ ဇာတ်လမ်းတစ်ခုပြုလုပ်၍ ကျွန်တော့်လို အတောင်အလက်ပေါက်စ မနူးမနပ်အရွယ် ကောင်ငယ်လေးများအား ပြော ပြခြင်းအားဖြင့် သူကိုယ်တိုင်ကပင် သူ့ဇာတ်လမ်းသူ တကယ့်ဇာတ်လမ်းအဖြစ် ယုံကြည်လက်ခံနေခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

(၆)

မာလိန်မှူး ပေါက်စတစ်ယောက်၏ အတွေ့အကြုံ

လူးဝစ္စဗီးလ်မြို့ ဆိပ်ကမ်း၏ မြစ်လယ်ရှိ ကျောက်ဆောင်များအနီး၌ လေးရက် ကြာမျှ ဆိုက်ကပ်ရပ်နားခဲ့ခြင်းနှင့် အခြားသော အကြောင်းများကြောင့် နှောင့်နှေးခဲ့ရသည်များအတွက် ကျွန်တော်စီးလာသော 'ပေါလ်ဂျူးစ်သဘော အိုကြီး' သည် ဆင်ဆင်နုတီမှ နယူးအိုလီယင်ခရီးကို သီတင်းနှစ်ပတ်မျှ ကြာခဲ့ပါသည်။ ဤမျှလောက်ကြာခဲ့သည့်အတွက် ကျွန်တော်သည် သဘောမာလိန်မှူး တစ်ဦးနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးခွင့်ကို ရခဲ့၏။ သူသည် ကျွန်တော့်အား ပဲ့ဘယ်လိုထိန်းရမည်ကို လက်တွေ့သင်ကြားပြသပေးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် မြစ်သည် ကျွန်တော့်အား သူ့ဘဝအပေါ်၌ ပိုမို၍ စိတ်ဝင်စားလာအောင် ညှို့ယူဖမ်းစားခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင်လည်း ကျွန်တော်သည် ရိုးရိုးကုန်းပတ်သွား ခရီးသည် လူငယ်တစ်ဦးနှင့်ပါ ခင်မင်ရင်းနှီးခွင့်ရခဲ့၏။ သူ့ကိုမူ ကျွန်တော့်ဘက်မှ သနားကြင်နာခြင်းဟူသော စေတနာကိုပါ ဖော်ပြခဲ့ရပါသည်။ အကြောင်းမှာ သူက ကျွန်တော့်ထံမှ ငွေခြောက်ဒေါ်လာ ချေးခဲ့ရာ ကျွန်တော်ကလည်း ရှော့ရှော့ရှူရှူပင် ထုတ်ပေးခဲ့မိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။ သူငွေချေးစဉ်က သဘောဆိုက်သည့်အခါ ကျွန်တော့်ထံပြန်လာပြီး ချေးငွေကို ပြန်ဆပ်ပါမည်ဟု ကတိပေးခဲ့၏။ သို့သော်လည်း သဘောဆိုက်၍ ကုန်းပေါ်တက်သွားပြီးသည့်နောက်တွင် သေသွား၍လား သို့မဟုတ် မေ့သွား၍လားမသိ။ လုံးဝ မပေါ်မလာတော့ပါ။ သူက ကျွန်တော့်အား ပြောပြသွားသည့် စကားအရဆိုလျှင် သူ့မိဘများသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများဖြစ်သည်။ သူ့အနေဖြင့် အထက်တန်းအခန်းမှ

စီးလျှင် ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ကုန်းပတ်ပေါ်က ပိုမို၍ အအေးဓာတ် ကို ရသဖြင့် အခုလို ကုန်းပတ်ခရီးသည်အဖြစ် လိုက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော့်ငွေ ခြောက်ဒေါ်လာကတော့ ကျွန်တော့်ထံ ပြန် ရောက်မလာတော့ပါ။

ကျွန်တော့်အနေဖြင့်လည်း လက်ရှိအခြေအနေ နှစ်ရပ်ကို ရင်ဆိုင်နေရ သည်။ ပထမ အခြေအနေမှာ ပေါလ်ဂျုံးစ်သင်္ဘောသည် နောက်ဆယ်နှစ် ဆယ့်နှစ်နှစ် ကာလအတွင်း အမေဇန်မြစ်ဝသို့ သွားဖို့ မရှိဟူသော အချက် ဖြစ်၏။ ဒုတိယ အခြေအနေမှာ ကျွန်တော့်အိတ်ထဲတွင် ငွေကိုးဒေါ်လာ ဆယ် ဒေါ်လာခန့်သာ ကျန်တော့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် နောက်သင်္ဘော တစ်စင်းရောက်အလာကို စောင့်နိုင်သည်ဆိုဦးတော့ ဤငွေမျှလောက်ဖြင့် မူလ အစီအစဉ်အတိုင်း စူးစမ်းရှာဖွေရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ဖို့ဆိုသည်မှာ လုံးဝ မဖြစ်နိုင် တော့ပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော့်ဘဝအတွက် အစီအစဉ်သစ်တစ်ခု ထပ်မံ ချမှတ်ရပါတော့မည်။

ပေါလ်ဂျုံးစ်သင်္ဘောသည် ယခုအခါ စိန်လူးဝစ္စသို့ ခရီးဆက်လိမ့် မည် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ဆရာ မာလိန်မှူးအား ကပ်၍နားပူ နားဆာလုပ်ရပါတော့သည်။ ပထမတွင် မာလိန်မှူးသည် ကျွန်တော့်စကားကို လက်မခံသော်လည်း သုံးရက်မျှ ခက်ခက်ခဲခဲ ပြောအပြီးတွင်မူ သူ့ဘက်က လက်မြောက်အရှုံးပေးသွားသည်။ သူသည် နယူးအိုလီယင်မြို့မှ စိန်လူးဝစ္စ မြို့အထိ ကြားခရီးတွင် ကျွန်တော့်အား အခကြေးငွေ ဒေါ်လာငါးရာဖြင့် မစ္စစ္စပီမြစ်၏ ရေကြောင်းခရီးကို သင်ကြားပြသပေးမည်။ ပညာသင်စရိတ် ငွေကို ကျွန်တော်ပညာတတ်၍ အလုပ်လုပ်ရသည့်အခါ ပထမဆုံးရရှိသည့် လစာထဲမှ ပေးရမည် စသည်ဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူခဲ့ကြပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် အလွန်ကြီးမားရှည်လျားလှသော မစ္စစ္စပီ မြစ်ကြီး၏ မိုင်ထောင့်နှစ်ရာ၊ ထောင့်သုံးရာခရီးမျှလောက်နှင့် ရေကြောင်းပြ အတတ်ပညာကို သင်ယူရရှိလိမ့်မည်ဟူသော ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်ချက် အပြည့်ဖြင့် စီစဉ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍သာ ဤပညာရပ်ကို ကျွမ်း ကျမ်းကျင်ကျင် တတ်မြောက်ဖို့အတွက် ကျွန်တော့်တွင် ထူးခြားသော စွမ်း ရည်များရှိပါမှ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူသော အချက်ကိုသာ အသေအချာ နားလည်

သိရှိခဲ့ပါမူ ဤအလုပ်ကို လုပ်ဖို့ သတ္တိပင်ရှိမည် မဟုတ်ပါ။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် မာလိန်မှူးအလုပ်ကို အလွန်လွယ်သည်ဟု နားလည်ထားသည်။ သူ့အလုပ်သည် သူ့သင်္ဘောအား မြစ်ပြင်ပေါ်၌ ခုတ်မောင်းသွားနိုင်အောင် လုပ်ရန်သာဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ အမှန်တော့ ထိုအလုပ်ကို လုပ်ရန်အတွက် မြစ်ပြင်ဘယ်လောက်ပဲကျယ်ကျယ် လွယ်ကူသည် မဟုတ်။ မြစ်ပြင်ဘက်တွင် အတားအဆီး၊ အနှောင့်အယှက် အမျိုးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်သဖြင့် ကျွမ်းကျင်မှုများစွာ ရှိနေဖို့ လိုအပ်သည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ထိုအချိန်က ထိုအချက်ကို လုံးဝမသိပါ။

သင်္ဘောသည် နယူးအိုလီယင်မြို့မှ နေ့ခင်းလေးနာရီတိတိတွင် ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ညရှစ်နာရီအထိ ကျွန်တော်တို့ တာဝန်ကျလျက်ရှိ၏။ ကျွန်တော့်ဆရာ မစ္စတာဘစ်ဘီသည် သင်္ဘောအား တည့်တည့်ကြီးခုတ်မောင်းနေသည်။ သူသည် ဆိပ်ကမ်းတစ်လျှောက်၌ ဆိုက်ကပ်ထားကြသော အခြားသင်္ဘောများ၏ ပဲ့ပိုင်းများနှင့် မတိုက်မိအောင် ခက်ခဲစွာထိန်း၍ ခုတ်မောင်းနေခြင်းဖြစ်၏။

သူသည် ကျွန်တော့်ဘက်လှည့်၍ “ကဲ...လာ၊ တက်မကို ကိုင်လှည့်၊ ပန်းသီးတစ်လုံး အခွံနှာသလို ဟော့ဟိုသင်္ဘောတွေကြားက သီသီကလေး လွတ်အောင် ပွတ်ကပ်ပြီး မောင်းရမယ်” ဟု လှမ်းပြောသည်။ ကျွန်တော်သည် တက်မဘီးခွေကို ကိုင်၍ ရှေ့သို့ မျှော်ကြည့်မိသည်။ ကျွန်တော့်နှလုံးခုန်သံများသည် တဒိန်းဒိန်းမြည်နေပါသည်။ သင်္ဘောများသည် ရှေ့နောက်တန်းစီလျက် ရှိကြသည်ဖြစ်ရာ အားလုံး၏အနီးမှ သီကာပွတ်ကာ လွတ်အောင်ရှောင်ကွင်း၍ မောင်းသွားရမည်ဖြစ်၏။

ရှောင်တိမ်းသွားရမည့် သင်္ဘောများသည် များစွာနီးကပ်လျက်ရှိသဖြင့် ကျွန်တော်သည် အသက်ပင် မှန်မှန်မရှုနိုင်ပါ။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် သင်္ဘောချင်းတိုက်မိမည့် ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်းအောင် အားထုတ်ရမည် ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ပိုင်မာလိန်မှူးအတွေးဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်အောင် ပဲ့ကိုထိန်း၍မောင်းသည်။ မိနစ်ဝက်ခန့်အကြာတွင် ပေါလ်ကျုံးစ်နှင့် အခြားသင်္ဘောများကြားမှ ထွက်လာသည့် နေရာလွတ်တစ်ခုကို မြင်ရသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ဆယ်စက္ကန့်မျှအတွင်းတွင် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ဆရာ၏ တွန်းထုတ်ခြင်းကို ခံလိုက်ရပါသည်။

ကျွန်တော့်ဆရာ မစ္စတာဘစ်ဘီသည် သင်္ဘောကို ဘေးအန္တရာယ် ကြားသို့ နောက်တစ်ကြိမ် တိုးဝင်ခုတ်မောင်းလျက်ရှိသည်။ ပါးစပ်မှလည်း ကျွန်တော့်အား သတ္တိကြောင့်မှုအတွက် ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ဆဲရေးတိုင်းထွာလျက် ရှိ၏။ ကျွန်တော်သည် အံ့အားသင့်ပြီး ရပ်နေမိသည့်ကြားမှပင် တက်မာီးကို ကျင်လည်စွာ ဘယ်ပြောင်းညာလှည့်လုပ်၍ သင်္ဘောများကြားမှ ပွတ်ကာသိ ကာ ခုတ်မောင်းသွားနိုင်အောင် အားထုတ်နေသော မစ္စတာဘစ်ဘီ၏ ကျွမ်း ကျင်မှုကို ရင်သပ်ရှုမော အံ့သြခြင်းဖြစ်လျက် ရှိပါသည်။

သူ စိတ်အေးနားအေး ဖြစ်သွားသည့်အခါတွင်မူ မစ္စတာဘစ်ဘီက ကျွန်တော့်အား ညင်သာသော ရေစီးကြောင်းသည် ကမ်းခြေအနီး၌သာ နီးကပ် စွာတည်ရှိ၍ အရှိန်ပြင်းသော ရေစီးကြောင်းသည် ကမ်းခြေနှင့် အလှမ်းကွာ ဝေးသည့် မြစ်ပြင်ပေါ်၌သာရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်လည်း မြစ်ကိုဆန်တက် သည့်အခါများတွင် သင်္ဘောကိုကမ်းခြေနှင့်ကပ်၍ ခုတ်မောင်းကြရကြောင်း အစုန်တွင်မူ မြစ်လယ်မှ ရေစီးကြောင်းကို အားပြုကြရကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြ ပါသည်။ သူ့စကား ကြားလိုက်သည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်သည် ချက် ချင်းပင် ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် ‘အစုန်မာလိန်မှူး’ သာ လုပ်မည်ဟုလည်း ကောင်း ‘အဆန်မာလိန်မှူး’ အလုပ်ကိုမူ အဆင်အခြင်ရှိသည့် လူများအား လုပ်ခိုင်းမည်ဟုလည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။

မစ္စတာဘစ်ဘီသည် မကြာခဏဆိုသလို ကျွန်တော့်အားခေါ်၍ မြစ်ပြင်ပေါ်မှ ထူးခြားသည့် အရာဝတ္ထုများကို ညွှန်ပြလာသည်။ ပါးစပ်မှ လည်း “ဒီဟာ ခြောက်မိုင်အငူကွ” ဟု လည်းကောင်း၊ “ဟိုဟာက ကိုးမိုင် အငူပေါ့” ဟု လည်းကောင်း၊ “ဒီဟာကတော့ ဆယ့်နှစ်မိုင်အငူလို့ ခေါ်တယ်” ဟုလည်းကောင်းပြောလာပါသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ သူဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပာယ် ကို နားမလည်ပါ။ စိတ်ဝင်စားစရာဟူ၍လည်း မမြင်ပါ။ သူသည်ကျွန်တော့် အား တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်မျှ တက်မကိုင်ခွင့်ပြုပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော် ကံမကောင်းပါ။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် သင်္ဘောသည်ကမ်းနှင့် ကပ်လွန်းအားကြီး သဖြင့် ကြံစိုက်ခင်းကြီးများ၏ အစွန်းအားပွတ်တိုက်ပြီးဆွဲသွားတော့မလို ဖြစ်ရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံကျတော့လည်း ကမ်းခြေနှင့်အလှမ်းဝေးသွားသဖြင့် ပြန်၍ဆွဲယူနေ ရပါသည်။ ဤသို့ဖြင့်ကျွန်တော်သည် နောက်တစ်ကြိမ်အရှက် ထပ်ကွဲကာ မစ္စတာဘစ်ဘီ၏ အဆဲအဆိုအကြိမ်းအမောင်းကို ခံရပြန်ပါသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်တော်တို့တာဝန်သည်ပြီးဆုံးသွားသည်။ နှစ်ယောက်သား ညလယ်စာစားပြီးအိပ်ရာဝင်ခဲ့ကြ၏။ ညသန်းခေါင်ချိန်တွင် ကျွန်တော့်မျက်လုံးများပေါ်သို့ ထိုးကျနေသည့်မှန်အိမ်မီးရောင်ကြောင့် လန့်နိုးလာ ပါသည်။

“လာ...လာ...ထ”

ပြောနေသူမှာ ညစောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သူသည်ချက်ချင်းပြန်ထွက်သွား သည်။ ကျွန်တော်သည်အိပ်ရာမှ မထတော့ဘဲပြန်အိပ်သည်။ ချက်ချင်းပင်ည စောင့်ပြန်ရောက်လာပြီး ကျွန်တော့်အားခပ်ကြမ်းကြမ်းပြောဆိုပြီး နှိုးသည်။ ကျွန်တော်တွင်များစွာ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရပါသည်။

“ညကြီးသန်းခေါင်လာနှိုးနေတာ ဘာလုပ်ဖို့လဲဗျာ၊ ကျွန်တော်ဒီညအိပ်ရ မှာမဟုတ်တော့ပါဘူး” ဟု ကျွန်တော်ကပြောပါသည်။

ဤအခိုက်တွင်အပြင်မှ ရယ်သံများကြားရသည်။ “ဟေ့...ညစောင့် ကြီးမာလိန်မှူးပေါက်စလေး အခုထက်ထိမနိုးသေးဘူးလား၊ သူ့ခမျာနုကနုပါ ဘိသနဲ့ သူ့ကိုပွေ့ပြီးသီချင်းဆိုသိပ်ဖို့ အစေခံမလေးတစ်ယောက်ခေါ်ပေးလိုက် ပါလား” ဟူသောပြောင်လှောင်ပြောဆိုနေသံများကိုလည်း ကြားရပါသည်။

ဤအခိုက်မှာပင် မစ္စတာဘစ်ဘီ ရောက်လာသံကို ကြားရသည်။ နောက် တစ်မိနစ်ခန့်မျှအကြာတွင် ကျွန်တော်သည်အဝတ်များကို ဝတ်ရင်းတန်း လန်းနှင့် မာလိန်မှူးအခန်းထဲသို့ရောက်သွားသည်။ မစ္စတာဘစ်ဘီသည် အမိန့် ပေးစရာရှိသည်များ ပေးလျက်ရှိသည်။ ကျွန်တော့်အဖို့တော့ အခုလိုအချိန်မတော် ညကြီးမင်းကြီးတွင် ထ၍အလုပ်လုပ်နေကြရသည်မှာ အထူးအဆန်းကြီးတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ သဘောတွေတစ်ညလုံး ခုတ်မောင်းလေ့ရှိသည်ကို ကျွန်တော် သိပါသည်။ သို့သော်လည်း မာလိန်မှူးကိုယ်တိုင် အိပ်ရာမှထ၍ အခုလိုအလုပ် လုပ်နေရလိမ့်မည်ဟူ၍ကား လုံးဝမတွေးခဲ့မိဘူးပါ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် မာလိန်မှူး ဖြစ်ရမည်ကို ကြောက်လာသည်။ တကယ်တော့ မာလိန်မှူးအလုပ် သည် ကျွန်တော် စိတ်ကူးယဉ်ထားသလို အနေချောင်မည့်အလုပ် မဟုတ်ဟု နားလည်လာသည်။

ကောင်းကင်ယံတွင် ကြယ်အနည်းငယ်မျှထွက်နေသော်လည်း ညသည် မှောင်မိုက်လွန်းလှ၏။ မာလိန်မှူးသည်သဘောကို မြစ်လယ်အတိုင်းပဲ့ကိုင်လျက်

ရှိသည်။ မြစ်၏တစ်ဖက်တစ်ချက်ရှိ ကမ်းခြေများနှင့် မိုင်ဝက်ခန့်မျှသာ ကွာ
သဖြင့် ကမ်းပါးထက်မှာ အရာဝတ္ထုများကို မသဲမကွဲမြင်တွေ့နေရပါသည်။

“ကျွန်တော်တို့ ဂျုံးစ်ရဲစိုက်ကွင်းမှာ ဆိုက်ရလိမ့်ဦးမယ်ခင်ဗျ” ဟုအရာ
ရှိငယ်တစ်ဦးက မာလိန်မှူးအားလှမ်းပြောသည်။

မာလိန်မှူးအပေါ်မကျေနပ်သောစိတ်ကရှိနေသဖြင့် ကျွန်တော်များစွာ
အားရကျေနပ်သွားသည်။ စိတ်ထဲမှကျိတ်၍ ကဲမစ္စတာဘစ်ဘီ အခုလောက်
မှောင်မည်းနေတဲ့ ညကြီးမှာမစ္စတာဂျုံးစ်ရဲ စိုက်ကွင်းကြီးကိုမရအောင်သာ
ရှာပေတော့၊ ခင်ဗျားအနေနဲ့ မသေမချင်းရှာလို့တွေ့မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ကျွန်တော်
ကတော့မျှော်လင့်နေပါတယ်ဟု ပြောနေမိပါသည်။

မစ္စတာဘစ်ဘီက အရာရှိအားပြန်မေးသည်။ “စိုက်ကွင်းရဲ့ အထက်
ဘက်နဲ့ အောက်ဘက်ဘယ်ဘက်မှာ ဆိုက်ရမှာလဲ”

“အထက်ဘက်”

“အထက်မှာတော့ ငါမဆိုက်နိုင်ဘူး၊ ဒီအချိန်ဆိုရင်သစ်ငုတ်တွေပေါ်
နေပြီး၊ အောက်ဘက်က သိပ်လည်းမဝေးဘူး အဲဒီမှာပဲဆိုက်မယ်”

“ဆရာသဘောပဲ၊ တကယ်လို့မစ္စတာဂျုံးစ်က သဘောမကျဘူးဆိုရင်
တော့ သူကဆူမှာပဲလို့ ထင်တယ်” ဟု ပြောကာ အရာရှိငယ်သည်ထွက်သွား
သည်။

မစ္စတာဘစ်ဘီသည် အေးအေးဆေးဆေးပင်ဖြစ်သည်။ အခုလောက်
မှောင်မည်းနေသည့်ညမျိုးတွင် ရောက်လိုသည့်နေရာကိုသူဘယ်လိုရှာမည်နည်း။
ကျွန်တော်အဖို့တော့ အံ့ဩစရာတစ်ခုပင် ဖြစ်နေပါသည်။ ကမ်းခြေထက်ရှိစိုက်
ကွင်းများမှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုခွဲ၍မရ။

မစ္စတာဘစ်ဘီသည် သဘောအားနေ့ခင်းနေ့လယ်ဘက် ခုတ်မောင်း
သလိုပင်ကျင်လည်စွာ ကိုင်တွယ်ခုတ်မောင်းကာ ကမ်းခြေသို့ကပ်ရန် အားထုတ်
လျက်ရှိ၏။ ပါးစပ်မှလည်း သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ဆိုလျက်ရှိသည်။ ထို့နောက်
ကျွန်တော့်အား လှည့်ကြည့်ပြီးမေးသည်။

“နယူးအိုလီယင်ရဲ့ အထက်နားက ပထမဆုံးတွေ့တဲ့ အင်္ဂုရဲနာမည်ဟာ
ဘာလဲ”

ကျွန်တော်က သူကျေနပ်စေရန်အတွက် မဆိုင်းမတွအဖြေပေးလိုက်ပါသည်။ “ကျွန်တော်မသိဘူး”

“မသိဘူး...ဟုတ်လား”

သူ့လေသံနှင့်အပြုအမူကြောင့် ကျွန်တော်တစ်ကိုယ်လုံး တုန်သွားသည်။ ကျွန်တော်ခြေထောက်အောက်ရောက်သွားရပြန်ပြီ။ သို့သော်လည်းကျွန်တော့်တွင် ထိုအဖြေမှတစ်ပါးအခြားဖြေစရာကမရှိ။

“အင်း...မင်းဟာတော်တော့်ကို တော်တဲ့ကောင်ပါလား” ဟုမစ္စတာ ဘစ်ဘီကပြောသည်။ “အဲဒီအငူရဲ့ နောက်ကျမှတွေ့ခဲ့ရတဲ့ ဒုတိယအငူရဲ့ နာမည်ကကော ဘာတဲ့လဲ”

ဤတစ်ကြိမ်တွင်လည်း ကျွန်တော်မသိပါ။

“ကောင်းတာပေါ့ကွာ၊ ကဲ...ဒီလိုဆိုရင် ငါမင်းကိုပြောခဲ့တဲ့အငူရဲ့ နေရာတွေထဲကမင်းမှတ်မိတဲ့ နာမည်တစ်ခုပြောစမ်း”

ကျွန်တော်အတန်ကြာမျှ စဉ်းစားနေသည်။ ကျွန်တော်မဖြေနိုင်ပါ။

“ဒါဆိုရင် မင်းသိတာဘာရှိလဲ”

“ကျွန်...ကျွန်...ကျွန်တော်ဘာမှမသိဘူးခင်ဗျ”

“ငါကတော့ မင်းကိုအတော်ဟုတ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ထားတာ၊ တကယ်တမ်းကျတော့ မင်းဟာငါတွေ့ဖူးကြားဖူးခဲ့သမျှ လူတွေထဲမှာ အတုံးဆုံးကောင်းတစ်ကောင်ပဲ၊ မင်းဟာသင်္ဘောမောင်ဖို့ မပြောနဲ့နွားမတစ်ကောင်ကိုတောင်မှ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ဆွဲသွားနိုင်မယ့်ကောင် မဟုတ်ဘူး”

သူသည် တက်မကိုကျင်လည်စွာကိုင်၍ သင်္ဘောကိုခုတ်မောင်းလျက် ရှိ၏။ သူလုပ်ကိုင်နေပုံကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဒေါသမပြေသေးသည်မှာ ထင်ရှားနေသည်။ ထို့နောက်ကျွန်တော့်အား မေးခွန်းတစ်ခွန်းထုတ်ပြန်သည်။

“ဒီမှာဟေ့၊ ငါမင်းကိုထပ်မေးမယ်၊ အဲဒီအငူတွေရဲ့နာမည် မင်းကိုငါ ပြောပြခဲ့တာဟာ ဘာကြောင့်လဲသိလား”

ကျွန်တော်သည် တစ်ကိုယ်လုံးတုန်ယင်ကား စဉ်းစားရပြန်သည်။ ထို့နောက် ခေါင်းထဲပေါ်လာသည့်အတိုင်း ဖြေလိုက်ပါသည်။

“ဟို...ဟို...အပျင်းပြေ ပြောတယ်လို့ထင်ပါတယ်”

ဤစကားသည် နားသိုးကြီးအားဒေါသပုန်ထလာအောင် အဝတ်နီတစ်စ ပြလိုက်သည်နှင့် တူပါသည်။ သူသည်စောစောက ထက်တိုး၍ ဒေါသကြီး လာသည်။ ပါးစပ်မှလည်း အယုတ္တအနတ္တ ဆဲဆိုသံများထွက်လာသည်။ သူသည်ဘေးပြတင်းပေါက်ကို တွန်းဖွင့်ကာအပြင်သို့ ခေါင်းပြုကြည့်ပြီး သူ့လူများအား ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်းပြန်သည်။ ကျွန်တော်ယခင်က မကြားခဲ့ဘူး သည့် ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းသော စကားလုံးများဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြတင်းပေါက်တံခါးပြန်ပိတ်ပြီး အတွင်းသို့ခေါင်းပြန်ဝင်လာသည့်အခါတွင်မူ သူ့စိတ်သည်ပြန်လည်အေးဆေးလျက်ရှိသည်။ သူသည်ကျွန်တော့်အား အလွန်နှူး ညံ့သိမ်မွေ့သော လေသံဖြင့်စကားပြောပြန်သည်။

“ဒီမယ်ငှါလူ၊ မင်းမှာမှတ်စုစာအုပ်လေးတစ်အုပ်တော့ ထားရမယ်၊ ငါမင်းကိုပြောပြသမျှအားလုံးကို ချက်ချင်းရေးမှတ်ထားပါ၊ မာလိန်မှူးတစ် ယောက်ဖြစ်ဖို့အတွက် အလိုအပ်ဆုံးအချက် တစ်ချက်ပဲရှိတယ်၊ ဒီမြစ်တစ်ခုလုံး မှာရှိနေသမျှ အရာအားလုံးကို မင်းအလွတ်ရနေရမယ်၊ မင်းစာသင်တော့ အော်စီစကားလုံးတွေကို အလွတ်မှတ်မိနေသလို မှတ်မိနေရမယ်ကွ နားလည် လား”

သူ့စကားသည် ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်ဓာတ်ကျစဖွယ်ကောင်းသည့် စကားဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တော့လည်း ကျွန်တော့်မှတ်ဉာဏ်သည် ဗလာကျည် ဆန်ထည့်ထားသည့် သေနတ်တစ်လက်နှင့်ဘာမှမထူးပါ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်သည်အကြာကြီး စိတ်ဓာတ်ကျမနေတော့ပါ။ သူ့အာရုံပြောင်းသွား သည်ကို သိလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ကျွန်တော်လည်း စိတ်ပြောင်းသွား သည်။

မစ္စတာဘစ်ဘီသည် ကြိုးတစ်ချောင်းကိုလှမ်းဆွဲကာ ခေါင်းလောင်း ကြိုးကို အချက်အနည်းငယ်မျှထိုးလိုက်သည်။ ယခုအခါတွင် မိုးကောင်းကင် ထက်၌ကြယ်ဟူ၍ လုံးဝမရှိတော့ပါ။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်မည်းနေပြီဖြစ်၏။ သင်္ဘောသည်ကမ်းပါးအတိုင်း ခုတ်မောင်းနေပြီဟု ထင်ပါသည်။ သို့သော်လည်းကမ်းခြေကို ကျွန်တော် မမြင်ရပါ။ ကုန်းပတ်ပေါ် မှ ညစောင့်၏ အော်သံကြီးကြားရပါသည်။

“ဘာတွေလို့လဲခင်ဗျာ”

“ဂျမ်းရဲ့ စိုက်ကွင်းလေကွာ”

ကျွန်တော်ကတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှမဖြစ်နိုင်ဘူးဟု တစ်ကိုယ်တည်း ကျိတ်၍ပြောကာ လောင်းကြေးထပ်ဖို့ စိန်ခေါ်နေမိသည်။ သို့သော်လည်း ပါးစပ်ကတော့ ထုတ်မပြောပါ။ အခြေအနေကိုအသာစောင့်ကြည့်နေပါသည်။ မစ္စတာဘစ်ဘီသည် အင်ဂျင်ကို လျှော့ချကာသင်္ဘောဦးပိုင်းကို ကမ်းခြေဆီသို့ ဦးတည်၍ ခုတ်နေသည်။ ဦးပိုင်းဆီမှလက်နှိပ်ဓာတ်မီးရောင်သည် တဝင်းဝင်း။ သင်္ဘောပေါ်မှ လူတစ်ယောက်သည် ကမ်းပေါ်သို့ခုန်တက်သွားသည်။ ထို့နောက် “ကျွန်တော့်ကို အိတ်လှမ်းပေးလိုက်” ဟူသောအော်ပြောသံ။

နောက်တစ်ခဏမျှအကြာတွင် သင်္ဘောသည်မြစ်လယ်သို့ပြန်ရောက်နေ သည်။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် ဘဝင်မကျဖြစ်လျက်ရှိ၏။ စိုက်ကွင်းကိုတွေ့တာ ဟာကံကောင်းလွန်းလို့ မတော်တဆတွေ့တာမျိုးပါ။ နောက်တစ်ကြိမ် အခုလိုထပ်တွေ့ဖို့ဆိုတာ အနှစ်တစ်ရာကြာအောင်တစ်ခါကြုံဖို့မလွယ်ပါဘူး စသည်ဖြင့် တွေးနေမိပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောသည်မြစ်ကိုဆန်တက်လာခဲ့ရာ မိုင်ခုနစ်ရာရှစ်ရာ ခန့်အထိ ခရီးပေါက်လာခဲ့သည်။ ထိုအခါတွင်မူကျွန်တော်သည် သင်္ဘောတက်မ ကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ကိုင်၍ခုတ်မောင်းနိုင်လာသည်။ သို့သော်လည်းကျွန်တော်လုပ်ရဲကိုင်ရဲ ရှိသည်မှာ နေ့ခင်း၌သာဖြစ်သည်။ စိန်လူးဝစ္စသို့မရောက်မီအချိန် တစ်ချိန်လုံး ညပိုင်းများတွင် မဖြစ်စလောက်အသေးအဖွဲကလေးများကိုသာလုပ်နိုင်ပါသည်။

မစ္စတာဘစ်ဘီခိုင်းထားသည့်အတိုင်း မြို့များ၊ အငူများ၊ ကျွန်းများမြစ် ကွေ့များ စသည်တို့၏နာမည်များ ရေးမှတ်ထားသည့် မှတ်စုစာအုပ်ကလေး တစ်အုပ်လည်း ကျွန်တော်တွင်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်းထိုနာမည်အားလုံး မှာ စာအုပ်ထဲ၌သာရှိ၍ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲတွင်မူ ဘာတစ်လုံးမှမရှိပါ။ အမှန် တော့ကျွန်တော်တို့ ဆရာတပည့်သည် လေးနာရီနား၍လေးနာရီတာဝန်ကျကြ သည်။ နေ့ရောညပါ ထိုပုံစံအတိုင်းဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော်တွင်ကျက်ဖို့မှတ်ဖို့ အချိန်မယူနိုင်ပါ။ နားချိန်တွင်အိပ်ခြင်းဖြင့်သာ အချိန်ကုန်ခဲ့ရပါသည်။

ထို့နောက် မကြာခင်မှာပင် ကျွန်တော့်ဆရာအား နယူးအိုလီယင် သင်္ဘောကြီးမှ မာလိန်မှူးအဖြစ် ငှားရမ်းခြင်း ခံရပါသည်။ ကျွန်တော်သည်

ကျွန်တော့် လက်ဆွဲသေတ္တာကလေးကိုဆွဲ၍ မစ္စတာဘစ်ဘီနှင့် လိုက်လာခဲ့ပါသည်။ သင်္ဘောမှာ ကြီးမားခုံညားလှပါ၏။ မာလိန်မှူးအခန်းထဲ၌ ကျွန်တော် ရပ်နေသည့်အခါကျွန်တော်သည် ရေနှင့် အလွန်ကွာလှမ်းသည့်နေရာ အမြင့်ကြီးပေါ်၌ ရောက်နေသည်ကို သတိထားမိသည်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် တောင်တန်းကြီးတစ်ခုပေါ်၌ ရပ်နားနေသည့်နှယ် ခံစားရပါသည်။ အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ပဲ့ပိုင်းနှင့် ဦးပိုင်းတစ်လျှောက်ရှိ ကုန်းပတ်များမှာ ကျယ်ပြန့်လှပါသည်။ 'ပေါလ်ဂျုံးစ်' သင်္ဘောနှင့် မယှဉ်သာအောင်ပင် ကွာခြားနေပါသည်။

ပေါလ်ဂျုံးစ်သင်္ဘော၏ မာလိန်မှူးအခန်းသည် သေသေးကုပ်ကုပ်၊ မှောင်မှောင်မည်းမည်းနှင့် အပေါစားနိုင်လှ၏။ အခန်းက ကျဉ်းလွန်းသဖြင့် မြေလှောင်အိမ်နှင့်တူသည်။ ယခုသင်္ဘော၏ မာလိန်မှူးအခန်းသည် ဘေးပတ်ပတ်လည်မှ မှန်လုံကာဖြစ်၍ ကပွဲတစ်ပွဲ ပြုလုပ်နိုင်လောက်အောင် ကျယ်ဝန်းသည်။ ပြတင်းပေါက်များတွင် အနီရောင်နှင့် ရွှေရောင်ခန်းဆီးများ တပ်ထားသည်။ အထဲတွင်ဆိုဖာတစ်ခုလုံးရှိ၍ သားရေကူရှင်များနှင့်ဖြစ်၏။ ဧည့်သည်များထိုင်ရန် ခုံရှည်ကြီးတစ်လုံးချထားသည်။ ကြမ်းပေါ်တွင်လည်း ဖယောင်းပုဆိုး ကော်ဇောခင်းထားသည်။ ဆောင်းရာသီတွင် လှူဖို့အတွက် မီးဖိုတစ်လုံးလည်းရှိသည်။ ယနေ့ည တာဝန်ကျချိန်အတွင်း စားဖို့သောက်ဖို့ အစားအသောက်များလည်း ထားပေးသည်။

အခုကျတော့လည်း မာလိန်မှူးအလုပ်သည် အလုပ်ရှိရှိသမျှအားလုံးတွင် မက်မောတွယ်တာစရာ အကောင်းဆုံးသောအလုပ်တစ်ခုဖြစ်လာပြန်လေပြီ။ သင်္ဘောထွက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်သည်သင်္ဘောတစ်စင်းလုံးကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုမိသည်။ ခုံညားလှပါ၏။ သန့်ရှင်းလှပါ၏။ စားသောက်ခန်းကြီးမှာလည်း ကျယ်ဝန်းသပ်ရပ်လှပါ၏။ စားပွဲကုလားထိုင်၊ နံရံအားလုံးသည် အရောင်တဖိတ်ဖိတ် တောက်နေကြသည်။ ပြီးတော့သပ်သပ်ရပ်ရပ် ချိတ်ဆွဲထားသည့်ပန်းချီကားများ။

ဘွိုင်လာကုန်းပတ်သည် ဒုတိယထပ်တွင်ရှိ၍ ကြီးမားကျယ်ဝန်းလှပါသည်။ သင်္ဘောဦးပိုင်းမှာလည်း ထိုအတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ သင်္ဘောဝန်ထမ်းများမှာလည်း လက်တစ်ဆုပ်စာမျှမဟုတ်ပါ။ အရေအတွက်အားဖြင့် နည်းလှ

မည်မဟုတ်ပါ။ ဘွိုင်လာအိုးကြီးများမှာ ရှစ်လုံးမျှရှိရာမီးတောက်မီးလျှံများသည် တိန်ထိန်ညီးလျက်ရှိ၏။ အင်ဂျင်စက်ကြီးများကလည်း အားကောင်းလှပါ ဘိခြင်း။

ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် အခုတစ်ကြိမ်လောက် သာယာကြည်နူးသည့် ခံစားမှုမျိုး ယခင်ယခင်က တစ်ခါမျှ မပေါ်ခဲ့ဘူးပါ။ ဤအထဲတွင် သန့်ရှင်း သပ်ရပ်စွာ ဝတ်စားဆင်ယင်ထားသည့် စားပွဲထိုးများက စကားပြောတိုင်း ကျွန်တော့်အား အလွန်ရိုသေလေးစားစွာဖြင့် ‘ခင်ဗျ ခင်ဗျ’ ဟုထည့်ပြောနေ သည့် အခါတွင်မူကား ကျွန်တော်၏သာယာကျေနပ်မှုသည် အတိုင်းအဆမရှိ၊ ပြီးပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သွားခဲ့ရပါ၏။

(၇)

ရဲဝံ့သော စွန့်စားမှုတစ်ခု

မာလိန်မှူးအခန်းသို့ ကျွန်တော်ပြန်ရောက်သွားသည့်အခါ စိန့်လူးဝစ္စမြို့ကို မမြင်ရတော့ပါ။ မြို့သည် ဘယ်ဆီကိုရောက်သွားမှန်းမသိတော့ပါ။ အမှန်တော့ သင်္ဘောသည်နောက်သို့တစ်ပတ်မျှလှည့်၍ ကွေ့ထွက်လာခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ သင်္ဘောဆန်တက်လာချိန်တုန်းကတော့ ကျွန်တော်သည်မြို့ကို ရှေ့တည့်တည့်မှ မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်၏နောက်ဘက်၌ ရောက်နေသည့် မြို့မြင်ကွင်းကိုမူ တွေ့ခွင့်မရလိုက်ပါ။ ဤအတွက် ကျွန်တော်သည် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပြန်ပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကျွန်တော်သည်ဒုက္ခပေးလှသော ဤမြစ်အား ‘နှစ်လမ်းစလုံးမှ’ မြင်တွေ့သိရှိထားဖို့ လိုအပ်နေသည်မဟုတ်ပါလား။

မာလိန်မှူး၏ အခန်းထဲတွင်အခြားသင်္ဘောများမှ မာလိန်မှူးများနှင့် ပြည့်နေသည်။ သူတို့သည် ‘မြစ်ကိုကြည့်ရန်’ စုန်ဆင်းလာကြခြင်းဖြစ်၏။ စိန့်လူးဝစ္စမြို့နှင့် ကေရီမြို့ကြားရှိ မြစ်ကြောင်းမိုင်နှစ်ရာခရီးကို အများက ‘အထက်ပိုင်းမြစ်’ ဟုခေါ်ကြသည်။ ထိုအပိုင်းတွင် မြစ်ပြင်သည်နိမ့်ရုံမျှမက ရေလည်းနည်းသည်။ ထိုနေရာတွင် မစ္စစ္စပီမြစ်ကြောင်းသည် ရုတ်တရက်ချက် ချင်း ပြောင်းလဲသွားသည်ဖြစ်ရာ မာလိန်မှူးများသည် သူတို့သင်္ဘောများကို ဆိပ်ကမ်း၌ သီတင်းတစ်ပတ်မျှ ဆိုက်ကပ်ရပ်နားထားပြီး ကေရီမြို့အထိစုန် ဆင်းကာ မြစ်ကြောင်းအခြေအနေကို လေ့လာကြရစမြဲဖြစ်၏။ သူတို့အဓိက ထား၍ လေ့လာကြရသည်မှာ မည်သည့်အချိန်တွင် ရေကျသွားသနည်းဟူသော အချက်ကို လေ့လာကြရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤခရီးတွင် ကျွန်တော်တို့နှင့် လိုက်ပါလာသည့် မြစ်ကြောင်းလှေလာ
ရေး အဖွဲ့ဝင်များသည်လူကောင်းသူကောင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်ရှစ်ဦးမှ
ဆယ်ဦးခန့်အထိရှိသော်လည်း ကျွန်တော်တို့မာလိန်မှူးအခန်းသည် နေရာထိုင်ခင်း
အလုံအလောက်ပေးထားနိုင်ခဲ့သည်။ သူတို့ထဲမှ နှစ်ဦးသုံးဦးသည် ပိုးသားဦးထုပ်
ကြီးများဆောင်းကာ သစ်လွင်တောက်ပသောအဝတ်များကို ဆင်ယင်ဝတ်စား
ထားကြရုံမျှမက ရင်ဘတ်များတွင်လည်းစိန်စီ ရင်ထိုးတံဆိပ်များ တပ်ဆင်
ထားကြသည်။ သားရေလက်အိတ်များစွပ်၍ သားရေရှူးဖိနပ်ကြီးများ စီးထား
ကြသဖြင့် တခွဲတညား ရှိလှပါသည်။ ကျန်လူစုကတော့ သူတို့လောက် တခမ်း
တနား ဝတ်စားဆင်ယင်ခြင်း မပြုကြပါ။

ဤဂုဏ်သရေရှိ လူကြီးလူကောင်းများကြားတွင် ကျွန်တော်သည် ဘာမှ
အသုံးမတည့်သည့် ပါမွားတစ်ယောက်ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင်
အနှိမ်ခံ၊အပယ်ခံ လူတစ်ယောက်သဖွယ် ခံစားနေရပါ၏။ တက်မကို ခဏ
တစ်ဖြုတ်ဝင်ကိုင်ပေးဖို့ အခွင့်အလမ်းများလည်း ပေါ်မလာပါ။ အကယ်၍
ဘေးမှဝင်၍ကူညီဖို့ လိုအပ်လာသည့်အခါများတွင်လည်း အနီးဆုံးမာလိန်မှူး
တစ်ဦးကထ၍လုပ်ပေးလိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်ကြားဝင်ဖို့ အခွင့်အလမ်းပွင့်မလာ
တော့ပါ။ မြစ်၏ ဤအပိုင်းတွင် မြစ်ရေစီးကြောင်းသည် အကွေ့အကောက်က
လည်းများ၍ ရေကလည်းနည်းပါးသည်ဖြစ်ရာ ဘေးမှလူတစ်ဦးက မကြာမကြာ
ဝင်၍ကူညီဖို့လိုတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည်ဘာမှဝင်လုပ်စရာမရှိသဖြင့် အခန်းထောင့်၌ရပ်ကာ
သူတို့ပြောဆိုနေကြသည့် စကားများကိုနားထောင်နေပါသည်။ ဤအခိုက်တွင်
ဧည့်သည်တစ်ယောက်က အခြားတစ်ယောက်အား “ဟေ့လူ ဂျင်း ဟိုတစ်လော
က ခင်ဗျားပလမ့်အုကို ဘယ်လိုဖြတ်ခဲ့သလဲ” ဟုမေးသံကြားလိုက်ရ၏။

“ကျွန်တော်ပလမ့်အုကို ဖြတ်တုန်းက ညကြီးမင်းကြီးဗျ၊ ဒိုင်ယာနာ
သင်္ဘောပေါ်က သင်္ဘောသားတစ်ယောက်ပြောတဲ့ လမ်းအတိုင်းလိုက်ခဲ့တာ၊
အုတစ်ခုပေါ်က တောအုပ်တစ်ခုရဲ့အထက် ကိုက်ငါးဆယ်လောက်အကွာ
ကနေ စထွက်တယ်၊ ပြီးတော့ ပလမ့်အုရဲ့အောက်နားကပ်ပြီး ခုတ်လိုက်တယ်၊
နောက်ပြီးတော့မှ ရှေ့ကမြစ်ကွေ့ပေါ်မှာ ရှိနေတဲ့သစ်တောနဲ့ ရင်ပေါင်တန်း
မိတဲ့အထိ တည့်တည့်မတ်မတ် ထိန်းပြီးသွားတယ်၊ အဲဒီနောက်ကျတော့မှ

ပဲ့ပိုင်းကို တောအုပ်ဘက် ဖင်နဲ့တိုက်ပြီး ဦးပိုင်းကိုပလမ့်အငူရဲ့ အပေါ်ဘက်က နေပြီး ရေတိမ်ဘက် စိုက်ဆင်းလိုက်တာပဲ၊ တော်ပါသေးရဲ့၊ ချောချောမောမော ရှိပေလို့” ဟု ဂျင်း ဆိုသူက ရှင်းပြသည်။

“ဒါဆိုရင် အငူပေါ်က နှစ်ခါတိတိဖြတ်ရတဲ့ သဘောပေါ့ ဟုတ်လား”

“ဒါပေါ့ဗျာ၊ ဒါပေမဲ့အထက်ရေက ရေစီးသိပ်သန်တယ်ဗျို့”

သူတို့သည် စကားကိုသာ ဝိုင်းဖွဲ့၍ အဆက်မပြတ် ပြောနေကြသည်။ ဤအတောအတွင်း ကျွန်တော့်စိတ်သည် ကိုယ့်အတွေးနှင့်ကိုယ် ဖြစ်နေသည်။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော့်နားများက စိတ်ဝင်တစားဖြင့် နားထောင်နေနိုင်မည် ဆိုပါက မြို့များ၊ ကျွန်းများနှင့် မြစ်ကွေ့များ၏ အမည်ကိုသာမက မိုင်ထောင့် နှစ်ရာအတွင်းရှိ ကမ်းပါးတစ်ဖက်တစ်ချက်မှ သစ်တောများ၏ အမည်များ ကိုပါ ကျွန်တော် အလွတ်မှတ်မိနိုင်စရာရှိ၏။ ထိုမျှသာမကသေးပါ အလွန်သိပ် သည်းသော အမှောင်ထုအတွင်း၌ နှစ်မိုင်အကွာအထိ ပြက်ပြက်ထင်ထင် မြင်နိုင်စွမ်းရှိသော မျက်လုံးများပိုင်ရှင် ဤလူစုထံမှ ဘယ်နေရာ၌ ဘာသစ်တော ရှိသည် စသောအချက်များကိုပါ သိနိုင်မြင်နိုင်ဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။ သို့သော် လည်း တည်ငြိမ်မှု မရှိသောစိတ်ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ထိုအခွင့်အရေးများကို လက်လွတ် ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါသည်။

နေဝင်ဖျိုးဖျါအချိန်တွင် မစ့တာဘစ်ဘီသည် ခေါင်းလောင်းကြီးကို သုံးချက်တိတိ ထိုးလိုက်သည်။ ကမ်းကပ်မည်ဟု အချက်ပေးလိုက် ခြင်းပေ တည်း။ ကပ္ပတိန်သည် သူ့အခန်းထဲမှ ထွက်လာပြီး စူးစမ်းသည့်မျက်နှာထားဖြင့် လှမ်းကြည့်သည်။

“ကျွန်တော်တို့ တစ်ညလုံး ဒီမှာဆိုက်ထားမယ် ကပ္ပတိန်” ဟု မစ့တာ ဘစ်ဘီက လှမ်းပြောသည်။

“ကောင်းသားပဲ”

ဤမျှသာဖြစ်၏။ သင်္ဘောသည် ချက်ချင်းပင် ကမ်းသို့ကပ်ကာ တစ်ည တာရပ်နားသည်။ ကပ္ပတိန်ထံမှ ခွင့်ပြုချက်မတောင်းခံဘဲနှင့် သူကြိုက်ရာ လှုပ်နိုင်ခွင့် ရှိသည်။ မာလိန်မှူး၏ဘဝသည် ကျွန်တော့်အတွက် အားကျစရာ ကောင်းနေပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ညစာကို ကပ္ပာကယာစားပြီး အိပ်ရာဝင် ခဲ့သည်။ တစ်နေ့တာ ကြိုခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံများသည် ကျွန်တော့် စိတ်ဓာတ်

ကို ကျဆင်းစေပါသည်။ ကျွန်တော်၏နောက်ဆုံးခရီး မှတ်စုများမှာ ကျွန်တော့် အတွက် ရှုပ်ထွေးပြီး အဓိပ္ပာယ်မရှိသော နာမည်များသာ ဖြစ်လျက် ရှိနေပါ သည်။

နောက်တစ်နေ့ မနက်တွင်လည်း ကျွန်တော်သည် စိတ်ဓာတ်ကျလျက် ပင်ရှိသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ညမိုးမချုပ်ခင် ကေရီသို့ရောက်ရန် ခရီး ဆက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း မစ္စတာဘစ်ဘီ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် မာလိန် မှူးတစ်ဦးကြောင့် သင်္ဘောသည် သောင်တင်ခဲ့သည်။ သင်္ဘောကိုသောင် ပေါ်မှကျရန်လုပ်ရာ၌ အချိန်များစွာ ကုန်ခဲ့ရသဖြင့် ရောက်လိုရာခရီးကို မိုးမ ချုပ်ခင်ရောက်ဖို့ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်တော့ပါ။

ဤပြဿနာသည် ကျွန်တော်တို့အဖို့ ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျမှု တစ်ခုဖြစ် ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့၏ ဧည့်သည်တော် မာလိန်မှူးများအ တွက် အခက်အခဲတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ သူတို့သင်္ဘောများသည် သူတို့ပြန် အလာကိုနောက်ထပ် အချိန်တိုး၍ စောင့်နေရမည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက် သွားတော့မည်ဖြစ်၏။ ဤကိစ္စအတွက် မာလိန်မှူးအခန်းထဲတွင် အမျိုးမျိုး ဝေဖန်သုံးသပ်ကာ စကားတွေအများကြီး ပြောနေကြရပါသည်။

တကယ်တော့ မြစ်ကိုဆန်တက်ရသည့် ခရီးဆိုပါက မာလိန်မှူးများ သည် ရေတိမ်ကိုလည်း ဂရုမစိုက်၊ အမှောင်ကိုလည်းမကြောက်၊ မြူဆိုင်းခြင်းမှ တစ်ပါး အခြားမည်သည့်အရာကမှ သူတို့အား ပိတ်ပင် တားဆီး၍မရ။ သို့ သော်လည်း အစုန်ခရီးကျတော့ အခြေအနေက တစ်မျိုးဖြစ်၏။ အစုန်ခရီး ကျတော့ နောက်မှ တွန်းပေးနေသည့် ရေစီးက အားမကောင်းလျှင် သင်္ဘော သည်တွယ်ရာမဲ့သလို ဖြစ်တတ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ရေတိမ်ပိုင်း အစုန်ခရီးကို ညပိုင်းတွင် သွားလေ့သွားထ မရှိကြ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မျှော်လင့်ချက်ကလေးတစ်ခုကတော့ ရှိနေသည်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် လမ်းကြောင်း အလွန်ရှုပ်ထွေးပြီး ဘေး အန္တရာယ်များလှသော 'ဦးထုပ်ကျွန်း' ကို ညမိုးမချုပ်မီ ကျော်ဖြတ်နိုင်မည်ဆိုပါမူ ကျွန်ခရီးကို 'စွန်စားနိုင်ဖွယ်ရာ' ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ညကြီးမင်းကြီးတွင် ဦးထုပ်ကျွန်းကို ကျော်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားမည်ဆိုပါမူကား ရူးမိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ဖို့ ရှိနေ၏။

ဤသို့ဖြင့် လူအားလုံးသည် တစ်နေ့လုံး နာရီကိုသာ ကြည့်နေကြသည်။ သင်္ဘောအရှိန်ကိုလည်း မကြာခဏတိုးမြှင့်ပြီး ခုတ်မောင်းလျက်ရှိသည်။ ဦးထုပ် ကျွန်းသည် လူတိုင်းအတွက် စိတ်စောစရာ နေရာဌာနတစ်ခု ဖြစ်လာသည်။ တစ်ခါတစ်ရံကျတော့လည်း မျှော်လင့်ချက်သည် မြင့်မားလျက်ရှိသည်။ တစ်ခါ တစ်ရံကျတော့လည်း မမျှော်လင့်သော ကြန့်ကြာမှုများနှင့် ကြုံနေရသဖြင့် စိတ်ဓာတ်ကျကြပြန်၏။ လူအားလုံးသည် စိတ်လှုပ်ရှားမှုဒဏ်ကို နာရီပေါင်း များစွာ ခံစားနေကြရပါသည်။

ယင်းစိတ်လှုပ်ရှားမှုသည် ကျွန်တော့်ထံသို့ပင် ကူးစက်လာခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဦးထုပ်ကျွန်းသို့ အမြန်ဆုံးရောက်လိုသော ကြောင့်ကြမှုသည် ကျွန်တော့်ကိုပါ ဒုက္ခပေးလျက်ရှိလေပြီ။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ထိုကြောင့်ကျမှုသည် ကြီးမားသည် ထက် ကြီးမားလာလေရာ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် အနည်းဆုံးငါးမိနစ်ခန့် မျှဖြစ်ဖြစ် ကုန်းပေါ်တက်၍ အသက်ဝဝရှူချင်သောဆန္ဒသည် ကြီးမားပြင်း ထန်လာသည်။ သို့သော်လည်း ဘာမှမတတ်နိုင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး နာရီများကိုကြည့်လိုက်၊ လည်တဆန့်ဆန့်ဖြင့် ရှေ့ခရီးကို မျှော်လိုက်နှင့်သာ အချိန်ကုန်နေရ၏။

နေဝင်ဖို့ တစ်နာရီခန့်အလိုတွင် မစွတာဘစ်ဘီသည် တက်မဘီး ကိုကိုင်ကာ သင်္ဘောကို အရှိန်မြှင့်၍ ခုတ်မောင်းလျက် ရှိသည်။ သူ့အဖော် မာလိန်မှူးတစ်ယောက်သည် အကူအညီလိုလာလျှင် ပေးရန်အတွက် သူ့ဘေး နား၌ ရပ်နေသည်။ နောက်ထပ် မိနစ်သုံးဆယ်ခန့်အတွင်းတွင် လူတိုင်းသည် နာရီများကိုကိုင်၍ ငြိမ်ဆိတ်နေကြသည်။ သူတို့မျက်နှာများသည် စိတ်လှုပ်ရှား ခြင်းနှင့် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းများကို ဖော်ပြလျက်ရှိနေကြပါသည်။ နောက်ဆုံးတွင် လူတစ်ယောက်၏ သက်ပြင်းချသံနှင့်အတူ ခပ်ကျယ်ကျယ် အော်ပြောလိုက် သည့်အသံကို ကြားရသည်။

‘ရောက်ပြီ၊ ဟောဟိုမှာ ဦးထုပ်ကျွန်း၊ ကျုပ်တို့ အချိန်မီရောက်ဖို့တော့ လွယ်မယ်မထင်ဘူး’

လူတိုင်းသည် စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်ကာ ညည်းညူကြသည်။ “သိပ် ဆိုးတာပဲ...သိပ်ဆိုးတာပဲ” ဟူသော အသံများကြားရသည်။ “တကယ်လို့သာ နာရီဝက်လောက်စောရောက်ရင် အဆင်ပြေမှာ” ဟူသော ဝေဖန်သံများလည်း

ထွက်ပေါ်လာသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် စိတ်ထိခိုက်သံများဖြင့် ပြည့်နေသည်။ အချို့က ကုန်းပတ်ပေါ်တက်ကာ ဟိုသည်လျှောက်နေကြသည်။ နေသည် အနောက်ဘက် မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းနောက်သို့ ၎င်းလျှိုးသွားခဲ့လေပြီ။

သဘောသည် ဆက်လက်ခုတ်မောင်းလျက်ပင်ရှိသည်။ ဧည့်သည်မာလိန်မှူးများသည် တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက် ဘယ်လိုလဲဟု စူးစမ်းသည့်မျက်နှာထားများဖြင့် ကြည့်နေကြသည်။ မာလိန်မှူးတစ်ဦးသည် တံခါးလက်ကိုင်ဘုကိုကိုင်၍ ဖွင့်ရန်ဟန်ပြင်နေရာမှ ပြန်လွှတ်လိုက်ပြီး စောင့်ကြည့်နေသည်။ သဘောသည် မြစ်ကွေ့အတိုင်း ဆက်၍စုန်ဆင်းလျက်ရှိ၏။ ဧည့်သည်များသည် အကြည့်ချင်းဖလှယ်ကာ အံ့သြသောအမူအရာဖြင့် ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်ကြသည်။ နှုတ်မှ ထုတ်ဖော်၍ ဝေဖန်ပြောဆိုခြင်းတော့မပြု။

မာလိန်မှူးအားလုံးသည် မစ္စတာဘစ်ဘီ၏ နောက်နားမှကပ်၍ရပ်ကာ အရိပ်အခြည်ကို အကဲခတ်နေကြသည်။ ကောင်းယင်ယံတွင် အမှောင်ရိပ်များ ဝင်ရောက်လာပြီး ကြယ်တစ်လုံး နှစ်လုံး ထွက်လာသည်ကို တွေ့မြင်ကြရ၏။ ငြိမ်ဆိတ်ခြင်းနှင့် မျှော်လင့်စောင့်စားခြင်းတို့သည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် မင်းမူလျက်ရှိသည်။

မစ္စတာဘစ်ဘီသည် ခေါင်းလောင်းကြီးကို နှစ်ချက်မျှ ဆောင့်ဆွဲလိုက်သည်။ ခေါင်းလောင်းသံသည် ညအမှောင်ထုကြားမှဖြတ်၍ လေထဲတွင် မျောပါသွားသည်။ ထို့နောက်တော့ တိတ်ဆိတ်သွားပြန်၏။ နောက်တစ်ကြိမ် ခေါင်းလောင်းသံ ကြားကြရပြန်သည်။ ကုန်းပတ်ထက်မှ ညစောင့်၏ ကျယ်လောင်သောအသံ ထွက်ပေါ်လာသည်။

“ဘယ်ဘက်ကို...ဘယ်ဘက်၊ ဟုတ်ပြီ...ညာဘက်ကို နည်းနည်း...ညာဘက်ကို”

ရေကြောင်းပြတို၏ အသံများသည် ဆက်တိုက်ထွက်ပေါ်လာသည်။ မစ္စတာဘစ်ဘီသည် ခေါင်းလောင်းကြီးကို နှစ်ချက်မျှ ဆက်တိုက်ဆွဲလိုက်သည်။ စက်ခန်းထဲမှ တချင်ချင်မြည်သံများ ထွက်ပေါ်လာပြီး သဘော အရှိန်သည် လျော့သွားသည်။ ခေါင်းတိုင်များဆီမှ မီးခိုးငွေ့များသည် တရားရား တရဲရဲအော်မြည်ကာ အလုံးလိုက်အခဲလိုက် ထွက်လာနေကြသည်။ ရေကြောင်း

ပြတို၏ အသံများသည် ထွက်ပေါ်နေဆဲ။ သူတို့အသံများသည် မှောင်မည်းမည်း ညဉ့်လယ်တွင် အလွန်ထူးဆန်းသော အသံများဖြစ်နေသည်။

အခန်းထဲရှိ မာလိန်မှူးများသည် မစွတာဘစ်ဘီ၏ လုပ်ပုံကိုင်ပုံများကို ငြိမ်၍ကြည့်နေကြသည်။ သူတို့ချင်းလည်း နှစ်ကိုယ်ကြားလေသဖြင့် စကားပြောနေကြသည်။ မစွတာဘစ်ဘီမှတစ်ပါး ကျန်လူအားလုံး စိတ်လှုပ်ရှားလျက် ရှိကြ၏။ သူသည် တက်မဘီးကို အောက်ဘက်သို့ ဆွဲချလျက်ရှိသည်။ သဘောသည် မည်သည့်ရေမှတ်တွင် ရောက်နေသည်ကို မည်သူမှမသိ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး အလွန်မှောင်မိုက်ပြီး အပြောကျယ်လှသည့် ပင်လယ်ပြင်တွင် ရောက်နေသည့်နှယ် ခံစားနေကြရပါသည်။ ထို့နောက် တစ်ယောက်တစ်ပေါက် စကားပြောသံများ ကြားနေရသည်။

“တွေ့လား...တွေ့လား...ပထမဆုံး သောင်ခုံပေါ်သို့ သဘောရောက်သွားပြီ”

“ဟော...ကျော်သွားပြီဟေ့”

“ဟာ...ထိန်းသွားပုံက သိပ်ကိုလှတာပါလားကွာ”

ယခုအခါတွင် အင်ဂျင်စက်များသည် လုံးဝရပ်သွားပြီဖြစ်၏။ သဘောသည် ရေစီးကြောင်းနှင့် အလိုက်သင့်မျောပါသွားနေသည်။ ကောင်းကင်တွင် ကြယ်များမရှိတော့သည်ကို ကျွန်တော် သတိထားမိပါသည်။ ယခုတစ်ကြိမ် ရေစီးထဲ မျောပါသွားနေပုံသည် အလွန်ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည့် အရာတစ်ခုဖြစ်နေသည်။ လူအားလုံးသည် နှလုံးခုန်သံ ရပ်နေသည့်နှယ် ခံစားနေကြရ၏။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အမှောင်ထုသည် ပို၍သိပ်သည်း နက်ရှိုင်းနေသည်။

ကျွန်တော့်မျက်လုံးအစုံသည် ရှေ့တည့်တည့် အမှောင်ထုအတွင်းမှ မည်းမည်းအရာဝတ္ထုကြီးတစ်ခုကို မြင်နေရသည်။ ဦးထုပ်ကျွန်း၏ ဦးခေါင်းပိုင်းပေတည်း။ ကျွန်တော်တို့သည် ထိုမည်းမည်း အရာဝတ္ထုကြီးဆီသို့ ဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးကပ်သွားနေသည်။ သဘောသည် အလွန်ကြီးမားသော အရိပ်မည်းမည်းကြီးအောက်သို့ တိုးဝင်သွားနေပြီ။ ကျွန်တော်သည် ကြောက်စိတ်ဖြင့် အသက်ပင်မရှူနိုင်လောက်အောင် မွန်းကျပ်လာသည်။ သဘောအား ဤကျွန်းနှင့် ထိပ်တိုက်ဝင်ဆောင့်မိမည့် ဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်လိုစိတ်သည် ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ မစွတာဘစ်ဘီကတော့ သူ၏ တက်မကို

ကိုင်ကာ ဣန္ဒြေမပျက်ရပ်လျက်ပင် ရှိသည်။ သူသည် ကြွက်ကို ချောင်းနေသည့် ကြောင်တစ်ကောင်သဖွယ် တောင့်တောင့်မတ်မတ် ငြိမ်ငြိမ်ဆိတ်ဆိတ်ရပ်ကာ ရှေ့တည့်တည့်၌သာ အာရုံစူးစိုက်လျက်ရှိ၏။ ကျန်မာလိန်မှူးအားလုံးကတော့ သူ့ နောက်ကျောဘက်တွင် ပခုံးချင်းတိုက်ကာ တန်းစီ၍ ရပ်လျက်ရှိကြပါ သည်။

“သင်္ဘောကတော့ ကျော်နိုင်မည်မထင်ပါဘူးကွာ” ဟု တစ်စုံတစ်ဦးက ခပ်တိုးတိုး ရေရွတ်သည်။

ရေသည် တိမ်သည်ထက် တိမ်လာသည်။ ရေကြောင်းပြများ၏ အော်သံ များ ဆက်လက်ထွက်ပေါ်လာပြန်သည်။

“ရှစ်ပေခွဲ...၊ ရှစ်ပေ...ရှစ်ပေ၊ ခုနစ်ပေနဲ့...”

မစ္စတာဘစ်ဘီသည် စကားပြောခွက်မှတစ်ဆင့်အင်ဂျင်နီယာအား လှမ်းပြောသည်။

“အသင့်ပြင်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့ပါ”

“ခုနစ်ပေခွဲ...၊ ခုနစ်ပေ...၊ ခြောက်ပေနဲ့...”

ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောသည် အောက်ခြေနှင့် ထိသွားသည်။ မစ္စတာ ဘစ်ဘီသည် ခေါင်းလောင်းကြိုးကို အဆက်မပြတ်ဆွဲကာ စကားပြောခွက်မှ နေ၍ “ထိပစေ ကိစ္စမရှိဘူး၊ ထိပစေ” ဟု အော်ပြောသည်။ ထို့နောက် သူ့ အဖော်ဘက်လှည့်၍ “အောက်ကိုချပေး၊ ဆွဲ...ဆွဲ...ဆွဲတင်” ဟု အော်ပြော သည်။

သင်္ဘောသည် အောက်ခြေမြေပြင်ရှိ သဲထုများကို ပွတ်တိုက်ပြီး ဆွဲ သွားနေသည်။ တဒီးဒီး အော်မြည်သံများ ကြားနေ၏။ အလွန်ကြီးမားသော ဘေးအန္တရာယ်ကြီးတစ်ခုနှင့် ထိပ်တိုက်တိုးလျက် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် လည်း သင်္ဘောသည် သဲပြင်များပေါ်မှလွတ်ကာ အခြားတစ်ဖက်သို့ လျှောခနဲ ဆင်းသွားသည်။

ထို့နောက်တွင်မူကား ကျွန်တော်တို့သည် ဘာပြဿနာမှ မရှိတော့ပေ။ ထိုညအဖို့ မစ္စတာဘစ်ဘီသည် သူ့ရဲကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သွားခဲ့လေပြီ။ သူ၏ ထူးခြားသော စွန့်စားမှုလုပ်ငန်းအတွက် ပြော၍မဆုံး ချီးကျူး၍မဆုံး

ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ နောက်ပိုင်း အချိန်တော်တော်ကြာသည်အထိ သင်္ဘောနှင့် အသက်မွေးနေရသူများကြား၌ ပြောစမှတ်ပြုနေရသည့် လုပ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်လာ ခဲ့ရပါသည်။

ထိုညက ဖြစ်ရပ်ကို ပြန်၍ဆင်ခြင် စဉ်းစားလိုက်သည့်အခါ မစ္စတာ ဘစ်ဘီ၏ တိကျမှုနှင့် အဆုံးအဖြတ် မှန်ကန်ရဲတင်းမှုစသော အံ့ဩဖွယ် ကောင်းသည် ထူးခြားမှုများကို တွေ့ရသည်။ အလွန်ကြီးမားသည့် သင်္ဘော ကြီးတစ်စင်းအား ညမှောင်ကြီးမည်းကြီးထဲ၌ ရေတိမ်ကို ကျော်ဖြတ်ဖို့ဆိုသည် မှာ အလွန်ကြောက်စရာကောင်းပြီး ခက်ခဲသည့် ကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောအနေဖြင့် သစ်ငုတ်များနှင့် သောင်ခုံများကိုသာ ဖြတ်သန်းရသည် မဟုတ်။ ကျွန်း၏ ဦးခေါင်းပိုင်းရှိ မြေထုကြီးကို နီးကပ်စွာကပ်၍ ခုတ်မောင်း သွားရခြင်းဖြစ်သဖြင့် မြစ်ပြင်ပေါ်သို့ ကိုင်းကျနေသော သစ်ရွက်သစ်ခက်များ ကို ပဲ့ပိုင်းက ပွတ်တိုက်ဆွဲယူသွားခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလား။

ထို့ပြင်လည်း ရေအောက်တစ်နေရာ၌ နစ်မြုပ်နေသော မမြင်နိုင်သည့် သင်္ဘောကြီးတစ်စီး၏ ဧရာတစ်ခုရှိနေသည်။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောသည် ထိုသင်္ဘောကြီးအား ဝင်၍တိုက်မိမည်ဆိုပါက သင်္ဘောပျက်မှ သစ်သားစများသည် လိုက်ပါလာကြဖို့ ရှိပါသည်။ သို့ဆိုပါမူ ဒေါ်လာတစ် သန်း၏ လေးပုံတစ်ပုံမျှ တန်ဖိုးရှိသော သင်္ဘောကြီးနှင့် ကုန်ပစ္စည်းအားလုံး သည် ငါးမိနစ်အတွင်း တစ်ပိုင်းစီတစ်စစဖြစ်သည်အထိ ပျက်စီးသွားဖို့ရှိပါ သည်။ ထိုမျှသာမကသေး သင်္ဘောကြီးနှင့် လိုက်ပါလာကြသည့် လူပေါင်း တစ်ရာငါးဆယ်၏ အသက်များသည်လည်း ဆုံးရှုံးသွားရဖို့ ရှိပါသည်။

ထိုညက ကျွန်တော်ကြားခဲ့ရသည့် နောက်ဆုံးမှတ်ချက်တစ်ခုကို ပေးခဲ့ သူမှာ ကျွန်တော့်တို့ဧည့်သည် မာလိန်မှူးများထဲမှ တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ သူပေး ခဲ့သည့် မှတ်ချက်မှာ ချီးကျူးစကားဖြစ်၍ သူ့ဘာသာသူ တစ်ဦးတည်း စိတ် ရောကိုယ်ပါ အားပါးတရ ပြောခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သူ့စကားမှာ-

“သေမင်းရဲ့ အရိပ်အောက်က ဖြတ်ထွက်လာတာပဲ၊ တကယ့်ကို ထူးခြားပြောင်မြောက်တဲ့ မာလိန်မှူးတစ်ယောက်ပါလား။”

(၈)

ရှုပ်ထွေးသောသင်ခန်းစာများ

ပျင်းရိငြီးငွေ့စရာကောင်းသည်ဟု ယူဆရသော အချိန်ကာလတစ်ခု ကုန်ဆုံး သွားသည့်အခါတွင်မူ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲသို့ ကျွန်းများ၊ မြို့များ၊ အတားအဆီးများ၊ အင်္ဂုများနှင့် မြစ်ကွေ့များ၏ အမည်များရောက် လာအောင် ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။ သက်မဲ့များဖြစ်သည့် သစ်တောများ၏ အမည် များကိုလည်း မှတ်မိနေအောင် အားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မြစ်၏ မိုင်ငါးဆယ်ခရီးတွင် ဆယ်မိုင်ခန့် ခရီးအတွင်း ရှိရာမည်များကို မျက်စိမှိတ်၍ ရွတ်လာနိုင်သည့်အခါ ကျွန်တော်သည် သင်္ဘော တစ်စင်းကို နယူးအိုလီယင်မြို့အထိတော့ ခုတ်မောင်းနိုင်ပြီဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထင်လာသည်။ သို့သော်လည်း ထင်တစ်လုံးနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကျေနပ် အားရနေသော ကျွန်တော့်စိတ်သည် မစ္စတာဘစ်ဘီက စိတ်ဓာတ်ပြန်ကျသွား အောင် ဆွဲချလိုက်သလို ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ တစ်ရက်တွင် သူသည် ကျွန်တော့် အား မေးခွန်းတစ်ခု ထုတ်လာသည်။

“ဝေါလ်နတ်မြစ်ကွေ့ရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ဟာ ဘယ်လိုလဲ”

ကျွန်တော်သည် သူ့မေးခွန်းကို တလေးတစား နားထောင်ပြီး စဉ်းစား ပါသည်။ ထို့နောက် ဘယ်လိုပုံသဏ္ဍာန်မျိုးရှိသည်ကို ကျွန်တော်မသိပါဟု အမှန်အတိုင်း ဖြေလိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော့်ဆရာ ‘အဘိုးကြီး’သည် ယမ်းပုံမီးကျ ဒေါသတွေထကာ စားပွဲကို လက်သီးနှင့်ထုခြင်း၊ အော်ကြီးဟစ် ကျယ်ဆူပူကြိမ်းမောင်းခြင်း၊ ဆဲရေးကျိန်ဆဲခြင်း စသည်များ ပြုပါသည်။

သင်္ဘောပေါ်ရှိ တပည့်များက သူ့အား အဘိုးကြီးဟု ခေါ်နေကြသော်လည်း တကယ်တော့ သူ့အသက်မှာ သုံးဆယ့်လေးနှစ်ထက် မပိုသေးပါ။ ကျွန်တော်သည် သူဒေါသပြောသွားသည်အထိ စောင့်နေပါသည်။ ထုံးစံအတိုင်း မကြာခင်မှာပင် စိတ်ဆိုးပြေကာ ကျွန်တော့်အား လေအေးကလေးဖြင့် ဖျောင်းဖျာပြောဆိုခြင်း ပြုလာပါသည်။

“မင်းအနေနဲ့ မြစ်ရဲ့ပုံသဏ္ဍာန် အနေအထားကို ပီပီပြင်ပြင် ပြည့်ပြည့် စုံစုံသိထားဖို့ လိုတယ်ကွ၊ အဲသလို သိထားမှလည်း အလွန်မှောင်မိုက်တဲ့ညတွေမှာ သင်္ဘောကို ဘာမှမဖြစ်အောင် ပဲ့ကိုင်ပြီး မောင်းသွားနိုင်မှာ။ နောက်ပြီးတော့လည်း မင်းသိထားရမည့် အချက်တစ်ချက်ရှိတယ်၊ မြစ်ပေါ်က အရာဝတ္ထုတွေရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ဟာ နေ့တစ်မျိုး ညတစ်မျိုးကွ နေ့နဲ့ည မတူဘူး။”

“ဒါဆိုရင် သူတို့ကို ကျွန်တော်က ဘယ်လိုနည်းနဲ့ မှတ်မိအောင် လုပ်ရမှာလဲ”

“မင်းအိမ်က ခန်းမထဲမှာ ညပိုင်းမှောင်မိုက်နေတဲ့အခါ မင်း ဘယ်လိုလမ်းလျှောက်သလဲ၊ ခန်းမရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်နဲ့ အနေအထားတွေကို မင်း မှတ်မိနေလို့သာ လျှောက်နိုင်တာကွ၊ တကယ်တော့ အမှောင်ထဲမှာ မင်း ဘာမှ မြင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ”

“ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အိမ်ကခန်းမကြီးရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ကို သိသလို အဆုံးအစမရှိအောင် ကျယ်ပြန့်နေတဲ့ ဒီမြစ်ကြီးရဲ့ ကမ်းပါးတွေပေါ်က အရာဝတ္ထုရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်တွေကိုလည်း အသေးအဖွဲကအစ သိရမယ်ဆိုပါတော့ ဟုတ်လား”

“ဒီမှာဟေ့ ငါပြောလိုက်မည်၊ မင်းအနေနဲ့ အဲဒီ အရာဝတ္ထုတွေကို ကျကျနန မသိလို့ကတော့ လုံးဝမဖြစ်ဘူး၊ အိမ်က ခန်းမတွေရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန် အရွယ်အစားတွေကို သိတာထက်တောင်ပိုပြီး သိနေရမယ် နားလည်လား”

“ဒီလိုဆိုရင်တော့ ကျွန်တော် သေသွားတာပဲကောင်းလိမ့်မယ်ထင်တယ်”

“ငါမင်းကို စိတ်အားပျက်အောင်လုပ်တာတော့ မဟုတ်ဘူးကွ၊ ဒါပေမဲ့”

“ကိစ္စမရှိပါဘူးလေ၊ ကျွန်တော့်ပေါ်ပဲ ပုံချလိုက်ပါတော့”

“ဒီလိုရှိတယ်ကွ၊ ဒီဟာက မသင်လို့မဖြစ်တဲ့ကိစ္စပဲ၊ ကြယ်ရောင်လုံးဝ မရှိတဲ့ညဆိုရင် အရိပ်မည်းကြီးတွေကိုပဲ မင်းမြင်နေရမယ်၊ တကယ်လို့ သူတို့ ရဲ့ပုံသဏ္ဍာန်ကို မင်းမသိရင် တောအုပ်ကိုမြေအင်္ဂုလို့ ထင်ချင်ထင်မယ်၊ အဲသလို အမှတ်မှားရင် အန္တရာယ်ကရှိလာတာပဲ၊ ပြီးတော့လည်း မင်းအနေနဲ့ ကမ်းခြေ နဲ့ပေငါးဆယ်အတွင်းမှာ ရှိနေသင့်ပါရက်နဲ့ အချိန်အဆလွဲမှားပြီး ကိုက်ငါး ဆယ်အကွာမှာ ရောက်ချင် ရောက်နေလိမ့်မယ်၊ ဒီအရိပ် မည်းမည်းကြီးတွေ အောက်က သစ်ငုတ်တွေဘာတွေကိုလည်း မင်းမြင်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မင်းကကြိုပြီး အဲဒီနေရာမှာ ဘာတွေရှိတယ်ဆိုတာ သိထားရင် ရှောင်နိုင်တိမ်းနိုင် တာပေါ့။ သဘောကတော့ မြစ်ရဲ့ပုံသဏ္ဍာန်က မင်းကို ဘယ်လိုသွားလာ လှုပ်ရှားရမယ်ဆိုတာ ပြောပြနေတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ မင်းက မြစ်ရဲ့အနေအထားနဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ကို စေ့စေ့စပ်စပ်မသိလို့ မဖြစ်ဘူးလို့ ပြောတာ။

“နောက်ပြီးတော့လည်း ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်နေတဲ့ညမှာ မင်းသင်္ဘော ကို ခုတ်တယ်ဆိုပါတော့။ အဲသလို ညမျိုးမှာဆိုရင် ကြယ်တွေလင်းလက်နေတဲ့ ညမျိုးမှာ တွေ့မြင်ရတဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်တွေနဲ့ အလွန်ခြားနားတယ်ဆိုတာ သိရမယ်။ ကမ်းခြေတစ်လျှောက်လုံးဟာ တစ်ဖြောင့်တည်းလို့ မင်းစိတ်ထဲမှာ ထင်ရတတ် တယ်။ အဲဒါကိုလည်း သိပ်သတိထားရမယ်၊ မင့်စိတ်က ဘယ်နေရာမှာ ဖြောင့်ပြီး ဘယ်နေရာမှာ ကွေ့ကောက်နေတယ်ဆိုတာ မှတ်မိနေရင် ဘာ အခက်ခဲမှ မရှိဘူး၊ မင်းအနေနဲ့ မင့်သင်္ဘောကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ခုတ်မောင်းသွားနိုင်မှာ သေချာတယ်။

“ပြီးတော့ မြူနှင်းတွေကျနေတဲ့ ညဆိုပါတော့၊ အဲဒီအခါမျိုးဆိုရင် လည်း မြင်ရတဲ့ပုံသဏ္ဍာန်တွေဟာ မမှန်တတ်ဘူး၊ မြူက အတွေ့အကြုံ အလွန် များတဲ့ မာလိန်မှူး အဘိုးကြီးတွေကိုတောင်မှ ခေါင်းရှုပ်အောင် လုပ်တတ် တယ်။ နောက်တစ်ချက်ကတော့ တခြားမဟုတ်ဘူး၊ လသာပုံသာနည်း ခြားနား ရင် ခြားနားသလို မြစ်ရဲ့ပုံသဏ္ဍာန်တွေကလည်း ခြားနားနေတတ်တယ်ဆိုတာ လည်း နားလည်ထားရမယ်ကွ သိလား။”

“တော်ပါတော့ဗျာ ကျွန်တော့်ကို ထပ်မပြောပါနဲ့တော့၊ ကျွန်တော် တောင်းပန်ပါတယ်၊ မတူညီမှု အမျိုးပေါင်းငါးရာလောက် ရှိနေတဲ့အတိုင်း လိုက်ပြီး ပုံသဏ္ဍာန်ပြောင်းလဲနေတဲ့ မြစ်ရဲ့အနေအထားကို အကုန်အလွတ်ရ

အောင် ကျွန်တော်ကျက်ထားရမလား၊ တကယ်လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အဲသလောက်ကြီးမားလေးလံတဲ့ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို ခေါင်းထဲထည့်ထားရမယ်ဆိုရင် ခေါင်းလေးလွန်းလို့ လူတစ်ကိုယ်လုံး ရှေ့ကိုကုန်းကျနေတော့မှာပဲ”

“မဟုတ်ဘူးလေကွာ၊ မြစ်ရဲ့အသွင်အပြင် ပုံသဏ္ဍာန်ကိုသာ မင်းမှတ်မိနေအောင် လုပ်ထားရမှာပါ။ မင်းစိတ်ထဲက အသွင်အပြင် အနေအထားတွေကို တိတိကျကျသိနေရင် မင်းသင်္ဘောကို မင်းခေါင်းထဲမှာ ရှိနေတဲ့ အနေအထားအတိုင်း ပဲ့ကိုင်သွားလို့ရတာပေါ့။ အဲသလောက်အသေအချာ သိနေရင်မင်း မျက်စိတွေနဲ့ မြင်နေရတာကို ဂရုစိုက်စရာ မလိုတော့ဘူးပေါ့”

“ကောင်းပြီဗျာ၊ ကျွန်တော်မှတ်မိနေအောင် ကြိုးစားမယ်၊ ဒါပေမဲ့ မှတ်မိပြီးတဲ့အခါကျရင် အဲဒီဟာကို ကျွန်တော် ပုံသေ အမှီပြုလို့ ရမလား၊ ပုံသဏ္ဍာန်အသွင်အပြင်နဲ့ အနေအထားက ထပ်ပြီးမပြောင်းလဲဘဲ နေမတဲ့လား”

ကျွန်တော့်မေးခွန်းကို မစွတာဘစ်ဘီက အဖြေမပေးနိုင်မီ မစွတာ ဒဗလျူဆိုသူ ရောက်လာသည်။

“ဟေ့လူ...ဘစ်ဘီ၊ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ‘သမ္မတကျွန်း’ ကိုကြည့်ဦးမှ ဖြစ်မယ်၊ ကမ်းပါးတွေနိမ့်ဆင်းနေတယ်၊ ကမ်းခြေအနေအထားတွေလည်း အရင်လို မဟုတ်ဘူး၊ ပြောင်းနေကုန်ပြီ၊ အခုအတိုင်းဆိုရင် အရင်ကရှေ့က အတားအဆီးကြီးတစ်ခုဖြစ်နေတဲ့ ရေသဖန်းပင်ကြီးနဲ့ ကမ်းခြေကြားက ဝင်သွားရင်တောင် ရနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်တယ်ဗျို့” ဟု ပြောသည်။

သူ့စကားသည် ကျွန်တော့်မေးခွန်းကို အဖြေပေးလိုက်သလိုဖြစ်သွားပါသည်။ သူ့အဆိုအရ ဤနေရာတစ်ဝိုက်တွင် မြစ်ကမ်းပါးများသည် ယခင်ကလိုမဟုတ်တော့။ အားလုံးအနေအထား ပြောင်းကုန်ပြီဟု သိရပါသည်။ တက်နေသော ကျွန်တော့်စိတ်ဓာတ်သည် ရွံ့ဗွက်ထဲသို့ ပြန်ကျကာ နစ်သွားခဲ့ပြန်လေပြီ။ ကျွန်တော့်အတွက် အချက်နှစ်ချက်ကို ထင်ရှားပြတ်သားစွာ မြင်နေရပါ၏။ တစ်ချက်မှာ မာလိန်မှူးဖြစ်ချင်သူသည် လူတစ်ယောက် သိသင့်သိထိုက်သည့် အတိုင်းအတာပမာဏထက် ပို၍ အများကြီးသိအောင် လုပ်ထားရမည်ဟူသော အချက်ဖြစ်၍ ဒုတိယအချက်မှာ သူ့အနေဖြင့် နှစ်ဆယ့်လေး နှစ်အတွင်း ပြောင်းလဲနေသမျှ အရာရာတိုင်းကို ထပ်တလဲလဲ လေ့လာမှတ်သားနေရမည်ဟူသော အချက်ဖြစ်သည်။

ထိုညက ကျွန်တော်တို့သည် ညဆယ့်နှစ်နာရီ ထိုးချိန်အထိ တာဝန်ယူ ခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်တော် သိထားရသည့်အတိုင်း ဆိုပါက အလုပ်တာဝန် လွှဲ ပြောင်းကြသည့်အခါများတွင် မာလိန်မှူးနှစ်ဦးသည် စကားစမြည် ပြောကြ ရသည်။ ထူးထူးခြားခြား မှာစရာရှိသည်များကို မှာကြရသည်။ ယင်းအပြုအမူ သည် ရှေးခေတ်ဟောင်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ကတည်းက မြစ်ပြင်ပေါ်၌ လှေ သင်္ဘောများဖြင့် သွားလာနေကြသူတို့ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးခဲ့ကြသော ဓလေ့ထုံးစံတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

တာဝန်ကို လွှဲပြောင်းယူသည့် မာလိန်မှူးက တက်မကို ကိုင်လိုက်သည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် တာဝန်ကို လွှဲပေးခဲ့သောမာလိန်မှူးက သင်္ဘောသည်မည်သည့် နေရာ မည်သည့်မြစ်အကွေ့၌ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်သစ်တော၊ မည်သည့်စိုက်ကင်းနှင့် မနီးမဝေး၌ ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း စသည်များကို ပြောပြ လေ့ရှိကြသည်။ ဤသည်မှာ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာမူတစ်ခုလည်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော် နားလည်ထားသည့်အတိုင်းဆိုပါက မလုပ်မဖြစ်သည့် ‘လိုအပ်ချက်’ လည်း ဖြစ်ပါ၏။

သို့သော်လည်း ထိုညက မာလိန်မှူးမစ္စတာဒဗလျူသည် ဆယ့်နှစ်မိနစ် တိတိနောက်ကျပြီး တာဝန်လွှဲယူရန် ရောက်လာပါသည်။ လိုက်နာပြုကျင့်အပ် သော ဝတ္တရားတစ်ခုကို ကျူးလွန်ချိုးဖောက်မှုကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ မာလိန် မှူးများကြားတွင် ဤအပြုအမူသည် ခွင့်မလွှတ်နိုင်လောက်အောင် ကြီးမားသည့် မကောင်းမှုတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မစ္စတာဘစ်ဘီသည် မစ္စတာ ဒဗလျူအား ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်ခြင်းမပြုဘဲ သူ့လက်ထဲမှ တက်မကိုသာ လွှဲပေး ခဲ့ပြီး စကားတစ်ခွန်းမျှပင် မပြောဘဲ မာလိန်မှူးအခန်းထဲမှ ထွက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်တော်ကတော့ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့လျက်ရှိ၏။ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် မှောင်မိုက်နေသည့် အခုလိုညမျိုးတွင် ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောရောက်နေသောနေရာမှာ ကျယ်ပြန့်သောမြစ်ပြင်ပေါ်တွင် ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဘာတွေရှိနေသည်ကိုလည်း ပီပြင်ပြတ်သားစွာ မြင်ရတွေ့ရ သည်မဟုတ်။ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် မစ္စတာဘစ်ဘီသည် ဘာမှအသိမပေး ဘဲမာလိန်မှူးအား ပစ်ထားခဲ့သည်မှာ မယုံကြည်နိုင်စရာ ဖြစ်နေပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် အဖော်မဲ့နေသောမာလိန်မှူး မစွတာဒဗလျှူ ထံ၌ နေခဲ့ရန်သင့်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့သော်လည်း မစွတာဒဗလျှူ သည် တက်မကိုကိုင်၍ ရှေ့တည့်တည့် အမှောင်ထုကိုသာ အာရုံစူးစိုက်လျက် ရှိသည်။ သူသည် ကျွန်တော့်အား စကားတစ်ခွန်းတလေမျှပင် မပြောပါ။ တော်တော်မာနကြီးတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးကြီးတစ်ယောက်ပါလားဟု ကျွန်တော် တွေးနေမိပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်သည် သူ့အနီးမှ ခွာမလာခဲ့ပါ။ အနီးရှိခုံတန်းလျားပေါ် တက်ထိုင်နေလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် အိပ်ချင်လှပါ၏။ သို့သော်လည်း ဤအရူးကြီး တာဝန်ကျနေခိုက် သူ့အနီး၌ အိပ်ပျော်သွားလျှင် လုံခြုံမှုရှိလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်မထင်ပါ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်အိပ်ပျော်သွားခဲ့ဟန် တူပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်တော်မြင်တွေ့နေရသည်မှာ ညမဟုတ်တော့ဘဲ နေဖြစ်နေသည်။ ပြီးတော့ မစွတာဒဗလျှူမရှိတော့ဘဲ သူ့နေရာတွင် မစွတာဘစ်ဘီက ရောက်နေသည်။ မှန်ပါ၏။ နံနက်လေးနာရီထိုးနေပြီ။ ကျွန်တော့်တစ်ကိုယ်လုံးမှာလည်း နာကျင်ကိုက်ခဲလျက်ရှိပါသည်။

မစွတာဘစ်ဘီက ကျွန်တော့်အား ဘာဖြစ်လို့ နေရစ်ခဲ့တာလဲဟု မေးသည်။ မစွတာဒဗလျှူသိချင်တာရှိလျှင် ပြောပြဖို့ နေခဲ့တာဟု ကျွန်တော်က အမှန်အတိုင်းပင် ပြောပြလိုက်သည်။

“သူက မင်းဆီကဘာတွေသိချင်လိမ့်မယ်လို့ မင်းထင်သလဲ” ဟု မစွတာဘစ်ဘီက ပြန်မေးသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်က သူ့အနီး၌ ကျွန်တော်ရှိနေလျှင် သူ့အတွက် အဆင်ပြေလိမ့်မည်ဟု ထင်မိ၍ဖြစ်ပါသည်ဟု တစ်မျိုးပြင်ပြောပါသည်။

“အဆင်ပြေမယ်တဲ့၊ ဟုတ်လား၊ ဟား...အလကား ပေါက်ကရဏကား တွေ၊ မင်းကိုငါပြောပြခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ မာလိန်မှူးလုပ်တဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ ညပိုင်းမှာလည်း သူ့အိမ်က အိမ်ရှေ့ခန်းကြီးအကြောင်း သိသလို မြစ်အကြောင်းသိရမယ်ကွ၊ အဲဒီတော့ သူ့အတွက်ဘေးလူက ဘာလုပ်ပေးဖို့ လိုမှာလဲ”

“ဒီလိုတော့ ရှိတယ်ဗျာ၊ တကယ်လို့ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်သွားနေတဲ့အခန်းဟာ အိမ်ရှေ့ခန်းမ ပါလို့ အတိအကျသိနေရင်တော့ မှောင်ကြီးထဲမှာ

လျှောက်သွားနိုင်မှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားက မှောင်ကြီးမည်းထဲမှာ ကျွန်တော့်ကို ဘယ်အခန်းလို့မပြောဘဲ ထားပစ်ခဲ့ရင် ကျွန်တော်ဘယ်လိုလုပ်ပြီး လျှောက်နိုင်မလဲ”

“ဟ...အဲသလိုပြောလို့ ဘယ်ရမလဲ၊ မင်းလျှောက်ရမှာပဲ၊ မြစ်ပေါ်မှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲကွ”

“ကောင်းပါပြီလေ၊ ဒီလိုဆိုလည်းရပါတယ်၊ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဘေးကနေပြီး သူ့ကို ဘာတစ်ခွန်းမှ မပြောခဲ့မိတာ ဝမ်းသာရတော့မှာပေါ့”

“အေး ငါကလည်း အဲသလိုဖြစ်ခဲ့တာကို ဝမ်းသာတယ်လို့ ပြောရမှာပဲ။ တကယ်လို့ မင်းက သူ့ကို သွားပြောရင်လည်း သူကမင်းကိုမပြီး မှန်ပြတင်းပေါက်ကနေပြီး အပြင်ကိုလွှင့်ပစ်လိုက်မှာ သေချာတယ်၊ ဒါဆိုရင် ဒေါ်လာတစ်ရာတန် မှန်ပြတင်းပေါက်တစ်ပေါက် ပျက်စီးသွားမှာပဲ”

သူ့စကားကြားသည့်အခါ ကျွန်တော့်ကြောင့် မှန်ပြတင်းပေါက်တစ်ပေါက် ပျက်စီးမသွားသည့်အတွက် ဝမ်းသာမိပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သင်္ဘောပိုင်ရှင်များသည် သူတို့ပစ္စည်းများကို ဖျက်ဆီးသူများအား အလွန်စက်ဆုပ် ရွံရှာတတ်ကြသည် မဟုတ်ပါလား။

ကျွန်တော်သည် ဘာမှဆက်မပြောတော့ဘဲ မြစ်၏အနေအထားနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်များကို မစွတာဘာစ်ဘီ သင်ကြားပြသထားသည့်အတိုင်း ဆက်လက်လေ့လာမှတ်သားခြင်း ပြုနေပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ရှေ့တည့်တည့် မိုင်အနည်းငယ်ကွာမှ အငူများ၊ သစ်တောများကို စေ့စေ့စပ်စပ် စူးစိုက်၍ ကြည့်ကာ ဦးနှောက်ထဲမှ အတိအကျ မှတ်မိအောင်ကြိုးစားပါသည်။ ကြိုးစား၍ ရလာသဖြင့်လည်း များစွာကျေနပ်အားရခြင်း ဖြစ်မိပါ၏။

သို့သော်လည်း ကျွန်တော် ကျေနပ်အားရနေခိုက်မှာပင် သင်္ဘောသည် ထိုအရာဝတ္ထု၏ အနီးသို့ရောက်သွားသည်။ ထိုအခါ အနီးကပ်မြင်တွေ့နေရသော အရာဝတ္ထုသည် စောစောကအဝေးမှ မြင်ခဲ့ရသည်နှင့် မတူတော့ဘဲ ပုံစံတစ်မျိုးဖြစ်နေသည်ကို တွေ့နေရသဖြင့် စိတ်ပျက်အားလျော့ခြင်း ဖြစ်ရပြန်ပါသည်။

ကျွန်တော့်အနေဖြင့် အငူ၏ထိပ်တည့်တည့်တွင် မားမားမတ်မတ်ကြီးဖြစ်နေသော သစ်ပင်ခြောက်ကြီးတစ်ပင်ကို ထီးထီးကြီးမြင်ခဲ့ရ၏။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့သင်္ဘောက ထိုနေရာသို့ရောက်၍ ရင်ပေါင်တန်း ဖြစ်သွား

သည့်အခါ ထိုသစ်ခြောက်ပင်ကြီးကို ပီပီပြင်ပြင်မမြင်ရတော့ပါ။ သစ်တောကြီးထဲတွင် ဝင်ရောက်ပျောက်ကွယ်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုနည်းတူစွာပင်အဝေးမှ ကျွန်တော်လှမ်းမြင်ခဲ့ရသော တောင်ကုန်းတစ်ကုန်း၏ ပုံသဏ္ဍာန်သည် အနီးသို့ရောက်သွားသည့်အခါ မူလမြင်ခဲ့ရသည့်အတိုင်း မဟုတ်တော့ဘဲ များစွာပြောင်းလဲနေပါသည်။ ရေစုန်တွင် ကျွန်တော်မြင်ခဲ့ရသော အရာတစ်ခုသည် အဆန်ခရီးကျတော့ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည်ကိုလည်း တွေ့နေရ၏။ လေ့လာမှတ်သားရာ၌ ကြုံနေရသည့် ယင်းအခက်အခဲများကို မစ္စတာဘစ်ဘီအား ကျွန်တော်ကပြောပြပါသည်။

“အေးလေကွာ၊ ဒီအတိုင်းပဲ ဖြစ်ရမှာပေါ့၊ ဒါဟာ ဒီပညာရဲ့ အဓိကကျတဲ့အနှစ်ပဲ” ဟု သူက ပြန်ပြောသည်။ “ပုံသဏ္ဍာန်တွေဟာ သုံးစက္ကန့်ကို တစ်ခါလောက်မှ အမြင်မပြောင်းရင် ဘာများထူးမှာလဲ၊ ဥပမာအခု ငါတို့ရောက်နေတဲ့ နေရာကိုကြည့်၊ ဟောဟိုမှာ မြင်နေရတဲ့တောင်ကုန်းဟာ တစ်လုံးတည်းပဲ ဖြစ်နေရင် ငါ့သင်္ဘောကို ငါ တည့်တည့်ကြီးခုတ်သွားရုံပဲပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တောင်ထိပ်ဟာနှစ်ခြမ်းကွဲပြီး ဗွီ(V) ပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်နေရင် တည့်တည့်ကြီး ခုတ်သွားနေတဲ့ ငါ့သင်္ဘောကို အမြန်ဆုံး လမ်းကြောင်းပြောင်းပစ်ရမယ်။ မပြောင်းရင်ဘာဖြစ်မလဲ ငါ့သင်္ဘောဟာ ကျောက်စွန်းတစ်ခုကို တည့်တည့်ကြီးဝင်ဆောင့်မှာ သေချာပြီသာမှတ်တော့။ အဲသလိုဖြစ်နေတုန်းမှာ တကယ်လို့ ဗွီပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်နေတဲ့ တောင်ထိပ်ရဲ့ နောက်ဘက်မှာ ခရင်းခွလိုဟာမျိုး ထွက်နေမယ်ဆိုပြန်ရင်လည်း ငါ့သင်္ဘောကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းပြီး မောင်းရဦးမှာပဲကွ သိလား။”

သူ၏ ပြောပုံဆိုပုံအရဆိုလျှင် မြစ်နှင့်မြစ်ပြင်ပေါ်ရှိ အရာဝတ္ထုများ၏ ပုံသဏ္ဍာန်များကို လေ့လာရာ၌ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်စိတ်ကူးရသလောက် ပုံစံအမျိုးမျိုး ကြုံတင် မှန်းဆတွေးတောကာ လေ့လာနေရမည့် သဘောမျိုး ဖြစ်နေသည်မှာ ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ပြီးတော့ မှောင်မိုက်နေသည့်ညများတွင် ဘာပုံသဏ္ဍာန်မှ ပီပီပြင်ပြင် မမြင်ရ မတွေ့ရသည့်အခါတွင်လည်း ဘယ်လိုလုပ်ရမည်ကို တွေးတောဆင်ခြင်ပြီး သိထားရမည်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်သည် သူပြောသည့်အတိုင်း စိတ်ရှည်ရှည်ထား၍လေ့လာလိုက်သည့်အခါ ဤမျှလောက် ရှုပ်ထွေးခက်ခဲသော အချက်အလက်အခြင်းအရာများကို သဘောပေါက်စ ပြုလာသဖြင့် ဝမ်းသာအားတက်လာပြန်

၏။ သို့သော်လည်း ထုံးစံအတိုင်း သူ့အလုပ်သူ စူးစိုက်နေရာမှ မစ္စတာဘစ်ဘီက ကျွန်တော့်ဘက်လှည့်၍ မေးခွန်းတစ်ခုထုတ်သည်။

“ငါတို့နောက်ဆုံးအကြိမ် မြစ်လယ်က ဖြတ်ခုတ်လာတော့ သင်္ဘောရဲ့ ရေမှတ်ဟာ ဘယ်လောက်ရှိသလဲ”

ဤမေးခွန်းကို ပြေလည်အောင်ဖြေနိုင်ဖို့ ကျွန်တော်အချိန်ယူ၍ စဉ်းစားသည်။ “အစုန်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဆန်ဖြစ်ဖြစ် ခရီးတိုင်းမှာ ရေကြောင်းပြတွေက သီချင်းအော်ဆိုနေကြတော့ ကျွန်တော်ဘယ်လိုလုပ်ပြီး မှတ်မိနိုင်မလဲဗျာ” ဟု ဖြေလိုက်မိ၏။

“ဒီမယ် ငါ့လူ မင်းမှတ်မိရမယ်ကွ” ဟု သူကဆိုသည်။ “မင်းအနေနဲ့ ဖြတ်ခဲ့တဲ့နေရာကိုရော သင်္ဘောရဲ့ရေစူးကိုပါ အတိအကျ မှတ်မိထားရမယ်။ အထူးသဖြင့် စိန်လူးဝစ္စနှင့် နယူးအိုလီယင်ကြားမှာ ရေတိမ်တဲ့နေရာပေါင်း ငါးရာလောက်ရှိတဲ့အထဲက တစ်ခုလောက်ဖြတ်ရင်တောင် မင်းမှတ်မိရမယ်”

“ဒီလိုသာဆိုရင်တော့ ကျွန်တော့်အဖို့ မလွယ်တော့ဘူး” ဟု ကျွန်တော်က ပြန်ပြောသည်။ “မာလိန်မှူးအလုပ်နဲ့ အသက်မွေးဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ ဒီအလုပ်က အခုချက်ချင်း အနားယူချင်တယ် ကျွန်တော့်ကို သုတ်ဆေးပုံးတစ်ပုံးနဲ့ စုတ်တံတစ်ချောင်းသာပေးပါတော့ ကျွန်တော်ဟာ အလုပ်ကြမ်းသမားတစ်ယောက်နဲ့ပဲ တော်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ မာလိန်မှူးဖြစ်နိုင်တဲ့ ဦးနှောက်မရှိပါဘူး”

“အဲဒီစကားမျိုး နောက်ထပ်ဘယ်တော့မှမပြောနဲ့ ငါ့အနေနဲ့ လူတစ်ယောက်ကို မြစ်အကြောင်းသိအောင် သင်ပေးမယ်လို့ပြောရင် တကယ်ကိုတက်သွားအောင်သင်ပေးဖို့ ရည်ရွယ်ထားတယ်။ ပြောပြီးတဲ့စကားအတိုင်း မဖြစ်မနေလုပ်မှာပဲ။ မင်းငါ့စကားကိုယုံ ငါ့အနေနဲ့ ငါပြောထားတဲ့လူကို သင်ပေးရင် သင်ပေးရမှ သင်ပေးခွင့်မရရင် သတ်ပစ်ဖို့ပဲ ရှိတော့တယ်”

ဤသည်မှာ ကျွန်တော် စိတ်ပျက်လက်ပျက် ပြောလိုက်မိသည့်အတွက် သူနှုတ်မှထွက်လာသည့် စကားများဖြစ်ပါသည်။

(၉)

နောက်ဆက်တွဲ ရှုပ်ထွေးမှုများ

မစ္စတာဘစ်ဘီလို လူစားမျိုးနှင့် အငြင်းအခုန်လုပ်နေ၍တော့ အကျိုးရှိလာ စရာမမြင်ပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်သည် နောက်ထပ်ဘာမှ ဆင်ခြေ တက်မနေတော့ဘဲ ရေတိမ်ရေကန်နေရာများနှင့် မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် များပြားလှသည့် သင်္ဘောဖြတ်ကူးရာနေရာများမှ ရေမှတ်များကို မှတ်မိအောင် သာ အားထုတ်ရပါတော့သည်။ သို့သော်လည်း ပေါ်ပေါက်လာသည့်အကျိုး ဖြစ်ထွန်းမှုမှာ ယခင်အတိုင်းပင် ဖြစ်နေသည်။

ကျွန်တော်အနေဖြင့် နောက်တစ်ခု ရှုပ်ထွေးသောအရာကို နားလည် သဘောပေါက်ပြီး မှတ်မိသွားသည့်အခါ ရှေ့ကမှတ်ထားသည့် အရာသည် ဦးခေါင်းထဲမှ ပျောက်သွားသည်။ ကျွန်တော် မကြာခဏ မြင်တွေ့နေရသည့် အရာတစ်ခုမှာ မာလိန်မှူးများသည် မြစ်ရေပြင်ကို စူးစိုက်ကြည့်ပြီး စာအုပ် တစ်အုပ်ဖတ်သလို လုပ်နေတတ်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော့်ကျ တော့ ဘာမှဖတ်မရသည့် စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်နေပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နောက်ဆုံးတွင် မစ္စတာဘစ်ဘီက ကျွန်တော့်အား အတော်ကြီးတတ်သိနားလည်လာပြီဟု ထင်မြင်ယူဆသော အချိန်တစ်ချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ ‘ရေစာဖတ်ခြင်း’ အလုပ်တွင် ကျွန်တော် များစွာ တိုးတက်လာပြီဟု သူ့စိတ်က ထင်လာသောအချိန်သည် ကျရောက်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်၏။ ထိုအခါတွင် သူက ကျွန်တော့်အား ပြောပါသည်။

“ ရေမျက်နှာပြင်ပေါ်မှာ အစောင်းလိုက်ထိုးကျနေတဲ့ အရိပ်ရှည်ရှည် ကြီးကို မင်း မြင်တယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒါ သောင်ခုံကျောက်တန်း အရိပ်ကွ၊ ပြီးတော့ အရိပ်ကိုကြည့်ရုံနဲ့ ကမ်းနဖူး မတ်စောက်စောက်ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သိရမယ်၊ အဲဒီအရိပ်အောက်မှာ မာကျောတဲ့ သဲသောင်ပြင်တစ်ခု ရှိနေတယ်၊ အဲဒီသဲသောင်ဟာ တည့်တည့်ကြီးသွားနေရာက တစ်ဖက်ကို နိမ့်ဆင်းသွား တယ်၊ အဲဒီအနီးတစ်ဝိုက် ကပ်လျက်နေရာမှာတော့ ရေကများနေပေမဲ့၊ အပေါ် ဘက်မှာတော့ နည်းနည်းပဲရှိတယ်၊ တကယ်လို့ မင်း အဲဒီသဲသောင်နဲ့ သွားပြီး တိုက်မိရင် သင်္ဘောကြွမှာပဲ၊ အရိပ်ဟာ ဟိုအပေါ်ဘက်ကို ထိုးကျနေပြီး တဖြည်းဖြည်းချင်း ပျောက်သွားတာ မင်း မြင်တယ်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျာ”

“အေး အဲဒီတစ်ဝိုက်ဟာ ရေတိမ်နေရာပဲ၊ အဲဒါဟာ သောင်ခုံကျောက် တန်းရဲ့ ခေါင်းပိုင်းအရိပ်ကျနေတဲ့ နေရာပေါ့။ မင်း အဲဒီနေရာကျရင် သင်္ဘော ကို တက်သွားလို့ရတယ်၊ ထိခိုက်စရာ ဘာမှမရှိဘူး။ အဲ သူ့အပေါ်က ဖြတ်၊ သောင်ဦးကျောက်တန်းအောက်နားကပ်သွား၊ ရေစီးက ညင်သာတယ်၊ ရေစီးသိပ်မသန်ဘူး”

ကျွန်တော်သည် သူပြောသည့်အတိုင်း သောင်ခုံကျောက်တန်းနားမှ ကပ်၍ ဖြတ်ကာ အရိပ်၏အစပ်သို့ ထွက်လိုက်သည်။ ထိုအခါ မစ္စတာဘစ်ဘီ က ကျွန်တော့်အား လှမ်းပြောသည်။

“ကဲ... အဆင်သင့်ပြင်ထား၊ ငါ အမိန့် မပေးမချင်း စောင့်နေဦး၊ သင်္ဘောက သောင်ပြင်ပေါ် တက်ချင်ဟန်မတူဘူး၊ သူက ရေတိမ် ကြောက်တဲ့ ကောင်ကွ၊ အဲ...အဲ...အသင့်ပြင်၊ နေဦး...နေဦး၊ တက်မကို မိမိရရကိုင်ထား၊ ကဲ...အခု အောက်ကိုဆွဲချလိုက်၊ ဆွဲ...ဆွဲ...ဆွဲချ၊ ဆွဲချ”

သူသည် တက်မဘီးကို ဘေးတစ်ဖက်မှ ဝင်ကိုင်ပြီး ဆွဲလှည့်နိုင်ရန် ကူညီသည်။ သင်္ဘောသည် ပထမတော့ တင်းခံနေသည်။ အတန်ကြာမျှ နေရာမှ မရွေ့ဘဲ ပေကပ်ကပ်ဖြစ်နေသည်။ ထို့နောက် သင်္ဘော၏ ရှေ့ပိုင်းလက်ယာ ဘက်မှ လှုပ်ရှားလာပြီး သောင်ပေါ်သို့ ထိုးတက်သွားသည်။ ဦးပိုင်းဘက်ဆီမှ ရေများပွက်ထလာပြီး ရေပန်းများထွက်ကာ ရေမြှုပ်ဖွေးဖွေးများ ထလာသည်။

“ထိန်းထား သူ့ကိုထိန်းထား၊ ထိန်းမထားရင် မင်းလက်ထဲက လွတ် သွားလိမ့်မယ်၊ သတိထားထိန်း၊ အဲ...ဟုတ်ပြီ၊ တင်းခံနေသလား၊ ခုန်လိုက် ဆောင့်လိုက် ဖြစ်နေသလား၊ ငါပြောတာက ဆီပိတ်သလို ဖြစ်နေတာမျိုး ပြောတာ၊ အေး...အေး ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒါဆိုရင် ဖြည်းဖြည်းသာသာလေး မောင်း ပြီးတင်၊ အဲသလိုဖြစ်တာမျိုးက ညဘက်ဆိုရင်တော့ ရေသိပ်ပြီးတိမ်နေတယ် လို့ မင်းကို သဘောကပြောနေတာပဲ၊ အဲဒါကို မှတ်ထား၊ ဒါပေမဲ့ ကိစ္စမရှိ ဘူး၊ ရတယ်၊ အစွန်းလွတ်အောင် ဆွဲတင်ပေး၊ အဲ...အဲ...ဟုတ်ပြီ၊ မင်း သဲသောင်ပေါ် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် တက်သွားပြီ။

“မင်းရှေ့မှာမြင်လား၊ ဟိုအရိပ်မည်းမည်းကလေးတွေလေ၊ ယပ်တောင် တစ်ခု ဖြန့်လိုက်တဲ့အခါ ထိုးထွက်နေပုံမျိုးလေကွာ၊ အဲဒါ သောင်ခုံကျောက် တန်း သေးသေးလေးတွေကွ၊ သဘောကို သူတို့နားက ကပ်သွားပစေ၊ ဟေ့... ဟေ့...သတိထား...သတိထား၊ အဲဒီဘက်ကို သိပ်မကပ်စေနဲ့၊ အဲဒီနေရာမှာ ရေအနက်က ကိုးပေတောင်မှ မရှိဘူး၊ သဘောက ဘယ်လိုမှ သွားလို့မရဘူး ဆိုး...ဟုတ်ပြီ၊ ဟာ...လွတ်သွားပြီ၊ ဘီးကိုပြန်ထိန်း မြန်မြန်လုပ်”

သို့သော်လည်း နောက်ကျသွားခဲ့လေပြီ၊ သဘောသည် ရုတ်တရက် ထိန်းမရတော့ဘဲ အရှိန်ဖြင့် မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းပါးဆီသို့ ထိုးသွားလျက်ရှိ၏။ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ရှိနေသင့်သည့် နေရာမှ တစ်မိုင်ခန့်အထိ ကျော်ထွက် သွားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် သဘောအား အချိန်မီ ပြန်၍ ထိန်းနိုင်ခဲ့ကြပါ၏။

နောက်တစ်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်း တာဝန်ကျချိန်တွင် မစ္စတာဘစ်စ်ဘီက ကျွန်တော့်အား ကျွန်တော့်ဘာသာ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း သဘောကို မောင်းသွားနိုင်မလားဟု မေးသည်။ ကျွန်တော်က ယခုမြင်နေရသည့် အငူမှ နောက်အငူတစ်ခုသို့ ရောက်သည်အထိ တာဝန်ယူ၍ ခုတ်မောင်းသွားမည်ဟု ပြောလိုက်သည်။

“အေး...ကောင်းပြီ၊ နောက်အငူကို မင်း ရောက်ခါနီးကျရင် ငါ ပြန်လာခဲ့မယ်” ဟု သူက အဖြေပေးပြီး ထွက်သွားသည်။

သို့သော်လည်း သူ ပြန်ရောက်မလာပါ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှ ဧဝေဧဝါ ဖြစ်နေသည့် မြစ်၏အပိုင်းသို့ ရောက်သွားချိန်အထိ သူ့ကိုမမြင်ရပါ။ အမှန် တော့ ထိုအချိန်က သူသည် ခေါင်းတိုင်တစ်တိုင်၏ နောက်ကွယ်၌ ပုန်း၍

ကျွန်တော် လုပ်ပုံကိုင်ပုံကို စောင့်ကြည့်နေခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သူပုန်းနေသည်ကို ကျွန်တော် မသိပါ။

ကျွန်တော်သည် ရွှင်မြူးတက်ကြွသော စိတ်ဖြင့် သင်္ဘောကို ထိန်း၍ မောင်းနှင်လျက်ရှိသည်။ ဘဝင်ကလည်း မြင့်သည်ထက်မြင့်လာနေသည်။ တကယ်တော့ မစ္စတာဘစ်ဘီသည် ကျွန်တော့်အား တစ်ယောက်တည်း သင်္ဘောကို မောင်းနှိုင်းလေ့မရှိ။ အခုအကြိမ်သည် ပထမဆုံးအကြိမ် တာဝန်ပေး စေခိုင်းခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်သည် တက်မဘီးကို လက်မှလွှတ်ပြီး နောက်သို့ ပြန်လှည့်ကာ ပဲ့ပိုင်းမှ ရေမှတ်ကိုကြည့်သည်။ သီချင်းတစ်ပိုင်းတစ်စကိုပင် ညည်းလိုက်ပါသေးသည်။ ဘာကိုမှ ဂရုမစိုက်သည့်ဟန်မျိုး ဖြစ်၏။ မစ္စတာဘစ်ဘီ နှင့်အခြား နာမည်ကြီး မာလိန်မှူးများ ကပင်လျှင် အံ့ဩချီးမွမ်းရမည့် အပြုအမူမျိုးကို ကျွန်တော် လုပ်ပြနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော်လည်း ရေမှတ်ကိုကြည့်ပြီး ပြန်လှည့်လိုက်သည့်အခါ ရှေ့တည့်တည့်မှ မြင်ကွင်းကြောင့် ကျွန်တော့်နှလုံးသားသည် ရင်ဘတ်တွင်းမှ ခုန်ထွက်ကာ ပါးစပ်ပေါက်ဆီသို့ ရောက်လာသည်ဟု ထင်လိုက်မိပါ၏။ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပါ။ မတ်စောက်သော သောင်ခုံကျောက်တန်းစွန်းများသည် ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောဦးပိုင်း၏ ရှေ့တည့်တည့်တွင် ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော့်ဦးခေါင်းသည်ချာချာလည်သွားသည်။ ရုတ်တရက်ဘာလုပ်၍ ဘာကိုင်ရမှန်းမသိ။ အသက်ကိုမှ ဖြောင့်ဖြောင့်မရှူနိုင်။ ကျွန်တော်သည် တက်မဘီးကိုကြောက်လန့်တကြားဖြစ်ကာ လျင်မြန်စွာဆွဲလှည့်နေသည်။ သင်္ဘောသည် သောင်ခုံကျောက်တန်းအစွန်းနှင့် ဝေးရာသို့ဖွဲထွက်လာသည်။ ဘယ်ဆီသွားနေမှန်း ကျွန်တော်မသိ။ သောင်ခုံကျောက်တန်းနှင့်လွတ်အောင် ကျွန်တော်ထွက်ပြေးနေခြင်းဖြစ်၏။ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသည့် တိုက်ခိုက်မှုကြီးတစ်ခု ဖြစ်လာတော့မည်မှာမလွဲဟု ကျွန်တော်ထင်ထားပါသည်။

ဟိုလူယုတ်မာကြီးဘာကြောင့် အခုထက်ထိမရောက်လာတာပါလိမ့်။ အကယ်၍ အခုအချိန်တွင် ခေါင်းလောင်းကြိုးကို ဆွဲမိပါက ကျွန်တော့်အား သင်္ဘောပေါ်မှ ပစ်ချခြင်း ခံရလိမ့်မည်ဟု ထင်မိသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော်သည် သင်္ဘောကို 'သတ်ပစ်ခြင်း'ထက် ခေါင်းလောင်းကြိုးကို

ဆွဲခြင်းက ပို၍ ကောင်းမည့် အခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်နေရ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် အထိတ်တလန့်ဖြစ်ကာ ခေါင်းလောင်းကြီးကို အဆက်မပြတ် ဆွဲနေမိပါသည်။ တဂေါင်ဂေါင် တဂင်ဂင်မြည်သံများသည် သောသောညံလျက် ရှိ၏။ အောက်ထပ်မှ အင်ဂျင်နီယာတစ်ယောက်အဖို့ အရင့်အရင့် ဘယ်တုံးကမှ ဤမျှလောက်ဆူဆူညံညံ အသံမျိုးကို မကြားဘူးသဖြင့် အကြီးအကျယ် အံအားသင့်ကာ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်နေလိမ့်မည်ဟုပင် ကျွန်တော်တွေးလိုက်မိပါ သေးသည်။

စက်သံအရှိန်သည် ဖြည်းဖြည်းချင်းပျော့သွားသည်။ ထို့နောက် အရှိန်ပြန် တက်ကာ သင်္ဘောသည် တစ်ရှိန်ထိုးထွက်သည်။ ကျွန်တော်သည် သတိလက် လွတ်ဖြစ်သွားသည်။ သင်္ဘောသည် မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းပေါ်မှ တောအုပ်နှင့် အရှိန်ပြင်းစွာ ဝင်ဆောင့်မိဖို့ နီးကပ်နေလေပြီ။ ထိုအခိုက်မှာပင် မစ္စတာဘစ်စ်ဘီ သည်အခန်းထဲသို့ သွက်လက်ပေါ့ပါးစွာ ဝင်ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော့်ရင် သည် ချက်ချင်းပင် ပေါ့သွားသည်။ အားငယ်စိတ်သည်လည်း ပျောက်သွား သည်။ မစ္စတာဘစ်စ်ဘီအား ကျေးဇူးတင်လိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။

“ညာဘက်ဆွဲသွားနေတာကို ပြန်ထိန်း၊ ဘယ်ဘက်ကိုလည်းသိပ် မဆွဲနဲ့” ဟု မစ္စတာဘစ်စ်ဘီက လှမ်းပြောသည်။ “နှစ်ဖက်စလုံးကို သိပ်ပြီးဆွဲ မသွားစေနဲ့၊ တည့်တည့်သွားပါစေ”

ကျွန်တော်သည် သူ့အမိန့်အတိုင်းလိုက်နာကာ သင်္ဘောကိုပြန်ထိန်းသည်။ သင်္ဘောသည် ပြန်လည်တည်ငြိမ်ကာ အေးအေးသာသာ ရွေ့လျားလျက်ရှိသည်။

“မင်းသင်္ဘောကို ကမ်းကပ်ရမည့် အခြေအနေမို့အကူအညီလိုတယ် ဆိုရင် ခေါင်းလောင်းကြီးကိုသာ သုံးချက်တီးလိုက်ရမှာ၊ ဒါမှလည်း အင်ဂျင်နီ ယာတွေက နားလည်ပြီး သင်္ဘောစက်ကို အဆင့်သင့် လုပ်ထားပေးနိုင်မှာ ပေါ့ကွာ” ဟု မစ္စတာဘစ်စ်ဘီက ငေါ့တော့တော့လေသံဖြင့် ပြောသည်။

သူ့လေသံကြောင့် ကျွန်တော့်မျက်နှာသည် နီရဲသွားသည်။ ကျွန်တော့် တွင် အကူအညီတောင်းစရာ အကြောင်းမရှိဟု ပြန်ပြောမိသည်။

“ဟကောင်၊ ဒီလိုဆိုရင်ဘာကြောင့် ခေါင်းလောင်းကြီးကို အဆက် မပြတ် ဆွဲနေရတာလဲ၊ မင်းသစ်တောအုပ်ကို ရှောင်ချင်လို့အကူအညီတောင်း တာလို့ ငါကထင်ထားတာ”

ကျွန်တော်က သူထင်သလို မဟုတ်ကြောင်းပြောသည့်အခါ “ဒါဆိုရင် ဘာဖြစ်လို့မင်းက သင်္ဘောကိုဟိုမြစ်ကွေ့ဘက် သွင်းသွားချင်နေတာလဲ” ဟုမေးပြန်ပါသည်။

“ကျွန်တော်က သင်္ဘောကိုမြစ်ကွေ့ဘက်မောင်းနေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သောင်ခုံအစွန်းကြီးနဲ့ လွတ်အောင်ရှောင်နေတာပါ”

“ဘာ...အခု ငါတို့ရောက်နေတဲ့ နေရာရဲ့သုံးမိုင်အတွင်းမှာ သောင်ခုံ ကျောက်တန်းဆိုလို့ တစ်ခုမှမရှိဘူးကွ”

“ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်အသေအချာ မြင်ခဲ့တာပဲ၊ ဟောဟိုဘက်ဘေးမှာ လေ”

“မရှိပါဘူးကွာ၊ အဲဒီပေါ်က ဖြတ်မောင်း”

“ဒါ အမိန့်ပေးနေတာလား”

“အေး ဟုတ်တယ်၊ အမိန့်ပေးနေတာ၊ တည့်တည့်သာဖြတ်မောင်း၊ ငါတာဝန်ယူတယ်”

ကျွန်တော်သည် သူ့အမိန့်ကို မနာခံ၍မရ။ နာခံရမည်သာဖြစ်၏။ ကျွန်တော်သည်သင်္ဘောကို သောင်ခုံကျောက်တန်းဆီသို့ တည့်တည့်ကြီးဦးတည်၍ မောင်းသွားသည်။ ဦးပိုင်းအောက်သို့ သောင်ခုံကျောက်တန်း ဝင်ရောက်သွားသည့်အခါ အသက်ရှုပ်ပင်ရပ်သွားသည်။ သို့သော်လည်း သင်္ဘောသည်လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ရှောရှောရှူရှူပင် အခြားတစ်ဖက်သို့ရောက်သွားပါသည်။

“ကဲ မင်းတွေ့ပြီးမဟုတ်လား၊ အမြင်နဲ့လက်တွေ့ ဘယ်လောက်ခြားနားသလဲ၊ မင်းမြင်ခဲ့ရတဲ့ဟာကို ‘လေသောင်ခုံကျောက်တန်း’ လို့ခေါ်တယ်၊ လေတိုက်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ဟာကွ”

“ဟုတ်လား၊ ဒါပေမဲ့ တကယ့်သောင်ခုံကျောက်တန်းနဲ့ အတူတူပဲ၊ သူတို့ရဲ့ခြားနားမှုကို ကျွန်တော်ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိအောင်လုပ်ရမလဲ”

“ဒါကျတော့ ငါလည်းပြောမပြတ်ဘူးကွ၊ သဘာဝစိတ်ကသိတာ၊ မွေးကတည်းက ပါလာတဲ့သဘာဝအသိလို့ခေါ်ရမယ် ထင်ပါရဲ့ကွာ၊ အဲဒါက သိတာ၊ သူကတစ်ခုနဲ့တစ်ခုရဲ့ ခြားနားမှုကိုခွဲခြားပြီးသိတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘာကြောင့် သိတာလဲ၊ ဘယ်လိုသိတာလဲလို့မေးရင်တော့ အဖြေပေးလို့မရဘူးလေကွာ”

ထိုစကားသည် မှန်ပါသည်ဟုပင် ဝန်ခံရပါလိမ့်မည်။ ရေမျက်နှာပြင်သည် အလွန်ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည့် စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်သည်။ ပညာမဲ့သော သာမန် သင်္ဘောစီး ခရီးသည်တစ်ယောက် အဖို့တော့ ဤစာအုပ်သည် ‘အသုံးမဝင်သည့် ဘာသာစကားစာအုပ်တစ်အုပ်’ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အဖို့မှာ တော့ မြတ်နိုးဖွယ်ရာလျှို့ဝှက်ချက်များကို ပြောပြနေသည့် စာအုပ်ကြီးတစ်အုပ် ဖြစ်နေပါသည်။

ကျွန်တော့်အဖို့ ဤစာအုပ်ကြီးသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှသာဖတ်ပြီး ပစ်ထား၍ မဖြစ်သောစာအုပ်ကြီးတစ်အုပ်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ဤစာအုပ် ကြီးတွင်ပြောပြစရာ အသစ်အဆန်း ဇာတ်လမ်းနှင့်အကြောင်းအရာများသည် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ပေါ်ပေါက်နေသောကြောင့် ဖြစ်၏။ မိုင်တစ်ထောင့်နှစ်ရာမျှ ကွာဝေးသော ခရီးတစ်လျှောက်တွင် စိတ်ဝင်စားစရာမရှိသည့် စာမျက်နှာဟူ၍ တစ်ရွက်တလေမျှပင်မရှိ။ မဖတ်ဘဲနှင့် ကျော်သွားရမည့်စာမျက်နှာဟူ၍လည်း တစ်ရွက်တလေမျှပင် မတွေ့ရ။ လူရေးထားသည့် စာအုပ်များထဲတွင် ဤမျှ လောက် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည့် စာအုပ်မျိုးလုံးဝမရှိ။

ဤစာအုပ်ကြီးကို မဖတ်နိုင်သောသာမန်ခရီးသွား တစ်ယောက်သည် မြစ်ပြင်ထက်မှ လှိုင်းဂယက်ကလေးများကိုကြည့်ကာ စိတ်ကြည်နူးခြင်း ဖြစ်ရ၏။ သို့သော်လည်း မာလိန်မှူးအဖို့တော့ ထိုလှိုင်းဂယက်များသည် စာတစ်ပုဒ်ဖြစ်နေသည်။ ထိုလှိုင်းဂယက်များထနေသည့် နေရာ၏အဆုံးတွင် တစ်စုံတစ်ရာရှိနေကြောင်း ဖော်ပြနေသည့်စာပိုဒ်ဖြစ်သည်။ ပျက်စီးနေသော ပစ္စည်းတစ်ခုခုသို့မဟုတ် ကျောက်ဆောင်ကျောက်တုံးတစ်ခုခု ရေပြင်အောက် တစ်နေရာ၌ နစ်မြုပ်နေ၍သာ ထိုလှိုင်းဂယက်များကို တွေ့ရခြင်းမျိုး ဖြစ်တတ် ၏။ ထိုပစ္စည်းများသည်မြစ်ပြင်ပေါ်၌ သွားနေသော ကြီးမားတောင့်တင်းသည့် သင်္ဘောကြီး၏ ဇိဝိန်ကို ဖြုတ်ချွေပစ်နိုင်စွမ်း ရှိနေသည်ကိုလည်း ခန့်မှန်းသိရှိ ရသည်။

ဤတစ်ချက်သည် ရေမျက်နှာပြင်ပေါ်၌ တွေ့မြင်ရတတ်သည့်အရိုးဆုံး နှင့် အရှင်းဆုံးသောဖော်ပြချက်တစ်ခုဖြစ်၍ မာလိန်မှူးတစ်ယောက်၏ မျက်စိ တွင်မူ ကြောက်စရာကောင်းသည့် အရုပ်ဆိုးအကျည်းတန်သော အရာတစ်ခု ဖြစ်ချေသည်။ ယင်းစာပိုဒ်ကို မဖတ်တတ်သော ခရီးသည်အဖို့ကတော့ အရုပ် ဆိုးသည့်အရိပ်အငွေ့များနှင့် အခြင်းအရာလက္ခဏာရုပ်များကို မမြင်၊ သူမြင်နေ

ရသော လှိုင်းဂယက်များထဲတွင် လှပသောပန်းချီကားချပ်များကိုသာ မြင်သည်။ နေရောင်နှင့်တိမ်များက ဆေးပန်းချီခြယ်ထားသော ပန်းချီကားလှလှများကိုသာ မြင်နေသည်။ အလေ့အကျင့်ရှိသော မျက်လုံးများအဖို့ကား ထိုအရာများသည် ပန်းချီကားများမဟုတ်ပေ။

ယခုအခါတွင် ကျွန်တော်သည်မြစ်ရေပြင်၏ ဘာသာစကားကိုတက် မြောက်စပြုလာပြီဖြစ်သဖြင့် မြစ်ပြင်၏ထူးခြားသော အသေးအဖွဲ့အရာကလေး များကိုနားလည်လာပြီဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ ဆုံးရှုံးမှု တချို့ရှိလာသည်။ ထိုဆုံးရှုံးမှုများသည် ကျွန်တော်အသက်နှင့်ကိုယ်မြဲနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ပြန်လည်ရရှိနိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဟုထင်ပါသည်။ ယင်းတို့မှာ

ကျွန်တော့်မျက်စိများသည် အလွန်ထည်ဝါခုံညားသည့် မြစ်ပြင်၏ကျက် သရေ၊ အလှနှင့် ကဗျာဆန်ခြင်းတို့ကို မမြင်တော့။ ကျွန်တော်မမေ့နိုင်လောက် အောင် မှတ်မိနေသေးသည်။ ကျွန်တော်သဘောစီးစအချိန်က ကိုယ်တိုင်ကိုယ် ကျ မြင်တွေ့ကြည့်နူးခဲ့ရသည့် ‘နေဝင်ချိန်ရှုခင်း’။

အလွန်အပြောကျယ်လှသည့် မြစ်ရေပြင်သည်သွေးနီရောင်လျှမ်းနေ သည်။ အလွန်အလှမ်းကွာဝေးသည့် မြစ်လယ်ပြင်၏အရောင်အဆင်းမှာမူ အနီ ရောင်မှသည် ရွှေရောင်သို့ကူးပြောင်းကာ တဖိတ်ဖိတ်တောက်ပလျက်ရှိ၏။ ထိုရေလယ်တွင် သစ်တုံးတစ်တုံးသည် ရေစီးကြောင်းအတိုင်း မျောပါလာနေ သည်။ တစ်နေရာတွင်မူ အရိပ်မည်းမည်းကြီးတစ်ခုသည် ရေပြင်ထက်သို့ အစောင်းလိုက်ကျဆင်းနေသည်။ နောက်တစ်နေရာတွင်မူ ရေမျက်နှာပြင်သည် လှိုင်းဂယက်များထကာ အခွေလိုက်အဝိုင်းလိုက် ထကြွလှုပ်ရှားနေကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ဘက်ကမ်းပါးပေါ်တွင်မူ ထူထပ်သိပ်သည်းသော တောအုပ်တစ်ခု။ ဤသစ်တောမှ ရေပြင်ပေါ်သို့ကျနေသော အရိပ်ကြီးသည် တစ်နေရာတွင် နေရောင်ထိုးကာငွေရောင်သန်းနေသည်။ သစ်တောထဲမှ အမြင့်ဆုံးသော သစ်ခြောက်ပင်ကြီးတစ်ပင်၏ ပင်စည်ကြီးသည် နေရောင်တွင် ဝင်းလက်နေသည်။ ဝင်လုဆဲနေသည် သူ့ရောင်ခြည်များကိုဤမြစ်ရေပြင်၊ ဤသစ်တောနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံးကို ရောင်ခြည်သစ်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆေးခြယ်ပေးနေသည့်နှယ် ရှိပါသည်။

ဤရှုခင်းသည် ရပ်၍ကြည့်နေသောကျွန်တော့်အား မက်မောတွယ်တာ

အောင် ချစ်ခင်မြတ်နိုးအောင် ညှိယူဖမ်းစားထားသည်။ ကျွန်တော်သည် ရှုခင်း၏ လှပမှုနှင့်သာယာမှုကို ရယူခံစားမိပါသည်။ စကားပင်မပြောနိုင် လောက်အောင် စိတ်၏ကြည်နူးခြင်းနှင့် စိတ်၏ချမ်းသာသုခများကို အပြည့်အဝ ရရှိခဲ့ပါသည်။

သို့တစေလည်း ကျွန်တော်သည်ကျွန်တော်ပြောပြခဲ့သည့်အတိုင်း နေနှင့် လတို့၏ ခြယ်မှုန်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိလာရသည့် မြစ်ပြင်၏အလှများကို နောက်ပိုင်းတွင်မခံစားနိုင်တော့ပါ။ ကျွန်တော်မြင်ဖူးခဲ့သော နေဝင်ချိန်ရှုခင်း သည် နောက်တစ်ဖန် ပြန်၍ပေါ်လာခဲ့သည်ဆိုငြားအံ့။ ကျွန်တော်သည် သာယာ သောစိတ်ဖြင့် မကြည့်နိုင်တော့ပါ။

ဤနေသည် မနက်ဖြန်တွင်ကျွန်တော်တို့ လေထန်ထန်နှင့် ကြွရလိမ့်မည် ဟု ပြောနေခြင်းဖြစ်၍မျောပါလာနေသော သစ်တုံးသည်မြစ်ရေတက်နေပြီဟု အသိပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစားနေရပြီ။ ထို့ပြင်လည်း ရေပြင်ပေါ်၌ အစောင်းလိုက်ကျနေသော အရိပ်မည်းမည်းကြီးသည် မတ်စောက်သောသောင်ခုံ ကျောက်တန်းရှိနေသည်ကို ပြောနေခြင်းဖြစ်၍ မှောင်မိုက်သောညများ၌ဆိုလျှင် သင်္ဘောကို ရေနစ်သတ်ပစ်နိုင်သည်ဟု တွက်နေရပြီ။ ပွက်ထနေသော ရေပြင် ထက်မှ လှိုင်းဂယက်များသည် မြစ်ရေစီးကြောင်းပြောင်းသွားပြီဟု ပြောနေခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ချောမွေ့နေသော ရေပြင်ထက်၌ အဝိုင်းအခွေများ ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းသည် အန္တရာယ်များလောက်အောင် ရေတိမ်နေသည်ဟု ပြောနေ ခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်နေရပါပြီ။

မြစ်ပြင်၏အလှနှင့် မြစ်ပြင်၏ ကျက်သရေတို့ကိုကြည့်၍ ပေါ်လာလေ့ ရှိသော စိတ်ကူးယဉ်မှုများသည် ကျွန်တော့်ရင်ထဲတွင် လုံးဝတည်ရှိမလာတော့ ပါ။ မြစ်ပြင်ထက်မှ အရိပ်လက္ခဏာများကိုကြည့်၍ သင်္ဘောတစ်စီးကို ဘေး အန္တရာယ်ကင်းအောင် ဘယ်လို ပဲ့ကိုင်ရမည်ဟူသော အချက်မှတ်တစ်ပါး အခြား ဘာကိုမှ မသိမမြင်နားမလည်တော့ပါ။

ထိုအချိန် ထိုကာလမှစ၍ ကျွန်တော်သည်ဆရာဝန်များအပေါ်များစွာ ဂရုဏာသက်မိပါသည်။ ကိုယ်ချင်းစာနာစိတ်မှ ပေါက်ဖွားလာခြင်းဖြစ်၍ နှလုံးသားမှ ယိုဖိတ်လာသည့် သနားကြင်နာမှုတစ်ခု ဖြစ်ပါ၏။ ဘာကြောင့် ထိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရပါသနည်း။

မိန်းမလှတစ်ဦး၏ ပါးပြင်ထက်မှ ချစ်စရာကောင်းသော ပန်းနုရောင် သန်းမှုကလေးသည် ဆရာဝန်၏မျက်စိထဲတွင် အသက်သေစေနိုင်လောက်သည့် ရောဂါကြီးတစ်ခု၏ အရိပ်လက္ခဏာတစ်ခုလေလားဟု တွေးတောဆင်ခြင်စရာ ဖြစ်နေတတ်သည်။ သူ့မျက်လုံးအစုံဖြင့် မြင်တွေ့နေရသည့် ထိုမိန်းမ၏ အလှအပ ပေါ်မှ အရေးအကြောင်း အတွန့်အလိပ်များသည် ထိုမိန်းမ၏ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ ငုပ်လျှိုး ပုန်းအောင်နေသော ရောဂါဆိုးတစ်ခု၏ လက္ခဏာတွေများလားဟု သံသယစိတ်ဖြင့်သာ ရှုမြင်သုံးသပ်တတ်သည်။ သူ့အနေဖြင့် ထိုမိန်းမအား ရှုမြင်သုံးသပ်ရာ၌ အမြဲတစေ သူ့အလုပ် ရှုထောင့်မှသာ ရှုမြင်သုံးသပ် နေရော့ သလား။ သူ့အနေဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံတွင် “ငါ ဆရာဝန် အတတ်ပညာကို သင်မိတဲ့အတွက် အကျိုးအမြတ်က များသလား၊ ဆုံးရှုံးမှုက များသလား” ဟုကော မတွေးမိဘဲ နေနိုင်ပါ့မလား စသည် စသည်ဖြင့်လည်း ကျွန်တော် တွေးမိပါသည်။

(၁၀)

ပညာကို ပြီးဆုံးအောင်သင်ကြားခြင်း

မာလိန်မျိုး အတတ်ပညာ သို့မဟုတ် ရေကြောင်းပြအတတ်ပညာသည် သိပ္ပံပညာ ရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ကို လူအများ နားလည်သွားအောင် တတ်အားသရွေ့ ဖော်ပြနိုင်ရန် ကျွန်တော်အားထုတ်ခဲ့ပြီးပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ဤအတတ်ပညာ သဘောသဘာဝများကို အခန်းပေါင်းများစွာ ခွဲ၍ ရေးသားခဲ့ပြီးပြီ ဖြစ်သဖြင့် အထိုက်အလျောက်တော့ သဘောပေါက်လောက်ပြီဟု ယူဆပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြီးပြည့်စုံခြင်း မရှိသေးဟုပင် ထင်နေဆဲဖြစ်ပါ၏။

အမှန်တော့ ဤအလုပ်သည် အလွန်သည်းခံ စိတ်ရှည်ရပြီး အလွန်ဒုက္ခခံရသော အံ့ဩဖွယ်ရာ သိပ္ပံပညာရပ်တစ်ခုဖြစ်သဖြင့် ယင်းအချက်ကို လူအများသိအောင် ဖော်ပြလိုသောဆန္ဒသည် ပြင်းပြနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။

မြစ်ပြင်ပေါ်တွင် သင်္ဘောတစ်စင်း ချောချောမောမော သွားလာနိုင်ရန် အတွက် ရေကြောင်းလမ်းကို ဖော်ရာများချထားပေးခြင်း၊ မီးပြတိုက်များထားပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် လမ်းပြပေးထားကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကြည့်လျှင် သင်္ဘောပဲ့ကိုင်ရသော အလုပ်သည် အလွန်လွယ်ကူသည်ဟု ဆိုနိုင်စရာရှိသည်။ အောက်ခြေတွင် ကျောက်စရစ်ခဲများရှိပြီး ရေစီးပုံတည်ငြိမ်ညင်သာကာ ရေကြောင်းအပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပေါ်လေ့မရှိသော မြစ်များပေါ်တွင် သင်္ဘောပဲ့ကိုင်ရသည်မှာ အလွန်လွယ်ကူသော အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော်လည်း နန်းမြေထူထပ်သော ကမ်းပါးများရှိခြင်း၊ ယင်းကမ်းပါးများတွင်ဝူများ၊ လိုဏ်များ၊ ဂလိုင်ပေါက်များ အများအပြားတည်ရှိနေခြင်း၊

ရေကြောင်းများ မကြာခဏပြောင်းလဲခြင်း၊ အသစ်အသစ်သော အတားအဆီးများ မကြာခဏ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိတတ်ခြင်း၊ သဲသောင်များ၏၊ တည်နေရာများသည် အတည်တကျမရှိဘဲ ပြောင်းလဲရွေ့လျားနေခြင်း၊ မှောင်မှိုက်သောညများ၌ ဆိုလျှင် ရာသီဥတုမရွေး မီးပြတိုက်တစ်ခု ဖော်ရာတစ်လုံးမရှိဘဲ၊ သွားလာရပါက အတားအဆီးများနှင့် အချိန်မရွေး ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်တွေ့ရတတ်ခြင်း စသော အင်္ဂါရပ်များရှိနေသည့် မစ္စစ္စပီနှင့် မစ်ဇူရီလို မြစ်ကြီးများပေါ်တွင် မူ ရေကြောင်းပြအလုပ်သည် အလွန်ခက်ခဲသည့် အလုပ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်သည် မျက်စိများဖြင့် မြင်နိုင်သော မြစ်ပြင်ပေါ်မှ အရာဝတ္ထုများ၏ အမည်များနှင့် တည်နေရာ အနေအထားများကို မှတ်မိလာသည်။ စိန်လူးဝစ္စမှ နယူးအိုလီယင်အထိ ခရီးတစ်လျှောက်တွင် ရှိနေသမျှ အရာဝတ္ထုများ၏ ပုံသဏ္ဍာန်အရွယ်အစား ပမာဏများကိုကျကျနန သိလာသည်။ မျက်စိအစုံကိုမှိတ်၍ အလွတ်ပြောနိုင်သည်အထိ သိလာသည်။ မနက်ခင်း သတင်းစာမှ သတင်းကိုဖတ်၍ စိတ်ဝင်စားစရာ သတင်းများကို ရွေးထုတ်ပြီး မှတ်မိနိုင်သကဲ့သို့ မြစ်ရေပြင်၏ မျက်နှာပြင်သို့ ကောင်းစွာဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်လာသည်။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းလွန်းလှသော မှတ်ဉာဏ်သည် မြစ်ပြင်ထက်မှ အသံဗလံများ၊ ရေမှတ်များ စသည့်အမျိုးပေါင်းစုံကို မှတ်မိလာသည်။

ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်ကိုကျွန်တော် ပညာပြည့်စုံပြီဟု ယူဆခဲ့သည်။

ကျွန်တော်သည် ခေါင်းပေါ်တွင် ကက်ဦးထုပ်ကို တစောင်းဆောင်းကာ သွားကြားထိုးတံကို ပါးစပ်မှကိုက်လျက် တက်မကို ကိုင်လှေကိုင်ထရှိသည့် အဆင့်သို့ပင် ရောက်လာခဲ့ပြီ။ မစ္စတာဘစ်စ်ဘီသည် ကျွန်တော်၏ ဟန်တစ်လုံး ပန်တစ်လုံး လုပ်ရပ်များကို မျက်ခြည်မပြတ် ကြည့်နေသူဖြစ်ရာ တစ်ရက်တွင် ကျွန်တော့်အား မေးခွန်းတစ်ခု ထုတ်လာပါသည်။

“မင်း ဟောဟိုမှာ မြင်နေရတဲ့ ကမ်းပါးရဲ့အမြင့်ကို သိသလား?”

“ကျွန်တော် ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိနိုင်မလဲခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်နဲ့ ခြောက်ဖာ လုံလောက် ဝေးနေတာပဲ”

“တော်တော်ကိုည့်တဲ့ မျက်စိပဲ၊ သိပ်ကိုည့်တယ်၊ မှန်ပြောင်းယူပြီး ကြည့်စမ်း”

ကျွန်တော် မှန်ပြောင်းနှင့် လှမ်းကြည့်သည်။ “ကျွန်တော် မပြောတတ်ဘူး၊ ကမ်းအမြင့်ဟာ တစ်ပေခွဲလောက်ရှိမယ် ထင်တာပဲ”

“တစ်ပေခွဲတဲ့၊ ဟား...၊ ခြောက်ပေခွဲရှိတယ်၊ ငါ့လူ၊ ငါတို့ ပြီးခဲ့တဲ့ တစ်ခေါက်တုန်းက ဒီနားတစ်ဝိုက်မှာ ကမ်းခြေအမြင့် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ သိလား”

“ကျွန်တော် မသိဘူး၊ ကျွန်တော် လုံးဝသတိမပြုမိခဲ့ဘူး”

“နောက်ဆိုရင် အဲသလိုမလုပ်နဲ့၊ အခုအချိန်ကစပြီး အမြဲ သတိထားပြီး မှတ်ထားရမယ်၊ နားလည်လား”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မြစ်အကြောင်းကို ပြောပြနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယူဆရတဲ့ အရာအားလုံးကို မင်း မသိထားရင် မဖြစ်လို့ပေါ့၊ နောက်ပြီးတော့ တစ်ခုရှိတယ်၊ ကမ်းပါးအမြင့်က မြစ်ရဲ့ အနေအထားကို ပြောပြနိုင်တယ် သိလား၊ ဟိုတစ်နေရာမှာရှိနေတဲ့ မြစ်ရေထက် ဒီနေရာမှာ ရေပိုများသလား၊ နည်းသလား ဆိုတာကို ပြောပြနိုင်တယ်”

“အဲဒါကို ရေစီးတွေဆီက ကျွန်တော် သိနိုင်တာပဲ”

ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ဘက်က အသာရတော့မည်ဟူသော အထင်ဖြင့် ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

“အေး ဟုတ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ရေစီးက မင်းကို လိမ်ပြီ လှည့်စားပြီဆို ပါတော့၊ ကမ်းပါးက အမှန်ကို ပြောလိမ့်မယ်၊ အရင်တစ်ခေါက်က အဲဒီနေရာမှာ ကမ်းပါးအမြင့်ဟာ ဆယ်ပေရှိတယ်၊ အခု ခြောက်ပေပဲရှိတယ်ဆိုရင် ဒါဟာ ဘာကိုပြနေတာလဲ မင်းသိလား”

“မြစ်ရေအမြင့်ဟာ အရင်တစ်ခေါက်ကထက် လေးပေပိုမြင့်တယ်ဆိုတာကို ပြနေတာပါ”

“အေး ဟုတ်တယ်၊ အခုဆိုရင် ရေတက်နေသလား၊ ကျနေသလား”

“တက်နေတယ်”

“မတက်ဘူးကွ”

“ကျွန်တော်ကတော့ ကျွန်တော်ပြောတာ မှန်တယ်လို့ထင်တာပဲ ခင်ဗျား ဟိုမှာလည်း ရေစီးထဲမှာ သစ်တုံးတချို့မျောပါလာနေတယ် မဟုတ်လား”

“ရေတက်လို့ သောင်တင်နေတဲ့ ရေမျောသစ်က အပေါ်တက်လာပြီး ရေစီးထဲ မျောပါလာတာကွ၊ အခု မင်းကို ကမ်းပါးက အဲဒီအချက် ပြောပြ လိမ့်မယ်၊ ကမ်းပါးနည်းနည်းနိမ့်နေတဲ့ နေရာကိုရောက်အောင် စောင့်ပြီးကြည့် ဟော...ရောက်ပြီ၊ ဒီနေရာမှာ မင်းမြင်လား၊ ရေအတက်တုန်းက ပါလာတဲ့ သစ်တုံးဟာ ရေအကျမှာ ကမ်းပေါ်တင်ပြီး နုန်းမြေထဲ နစ်နေတယ်၊ နောက် တစ်ခါရေတတ်တော့ ရေထဲပြန်ပေါ်ပြီး မျောလာတာကွ၊ တွေ့တယ်မဟုတ် လား၊ ပြီးတော့ မြစ်ကမ်းပါးက မင်းကို တခြားနည်းတွေနဲ့ မင်းသိသင့်သိထိုက် တာတွေ ပြောပြနေသေးတယ်၊ ဟိုမှာမြင်လား သစ်ငုတ်တိုတစ်ခု”

“အင်း...မြင်တယ်”

“ရေဟာ အဲဒီသစ်ငုတ်တိုရဲ့ အမြစ်တွေနားအထိ တက်နေတယ်၊ မင်း အဲဒါကို သတိထားပြီး မှတ်ရမယ်”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ကား အဲဒီအဓိပ္ပာယ်က ရေစီးသန်တဲ့နေရာမှာ ရေအနက်ဟာ ခုနစ်ပေရှိတယ်လို့ ပြောနေတာမို့ပေါ့ကွ”

“ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဒီမြစ်ရဲ့ မဆုံးနိုင်လောက်အောင် ရှည် လျားတဲ့ ကမ်းပါးတွေရဲ့ အတိုင်းအထွာ ပမာဏတွေကို အမြဲသိနေရမယ်ဆို ပါတော့၊ မိုင်တစ်ထောင်နှစ်ရာခရီးကြားမှာ တစ်လတစ်မျိုး ပြောင်းနေတာကို သိနေအောင် လုပ်ထားရမယ်လို့ ဆိုနေတာပေါ့ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်”

ကျွန်တော် များစွာ စိတ်ရှုပ်သွားသည်။ ရုတ်တရက် ဘာပြန်ပြောရမှန်း မသိ ဖြစ်နေသည်။ အတန်ကြာမှ “ဒါဆိုရင် ကျွန်တော် အခုလုပ်နေကိုင်နေ တာထက်ပိုပြီးပဲ လုပ်ရမယ်၊ မြစ်အကြောင်း အခုသိထားတာထက် ပိုပြီးလည်း သိအောင်လုပ်ရဦးမှာပေါ့ ဟုတ်လား” ဟု ပြန်မေးမိသည်။

“ဒါပေါ့ကွ၊ အခု သိထားတာထက် နောက်ထပ် နှစ်ဆကျော်လောက် ပိုပြီးသိအောင် လုပ်ရဦးမယ်”

“အင်း လူတစ်ယောက်ဟာ အဲဒါတွေကိုသာ လေ့လာဖို့ အသက်ရှင် ရသလို ဖြစ်နေတာပေါ့၊ ကျွန်တော် ဒီအလုပ်ကို လုပ်မိတာ အရူးအမိုက်တစ် ယောက်ဖြစ်နေပြီလို့ ထင်တာပဲ”

“အေး ဟုတ်တယ်၊ အခုလောလောဆယ်တော့ မင်းဟာ အရူးဖြစ်နေ တုန်းပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မင်းတက်သွားပြီဆိုရင်တော့ အရူးဘဝက လွတ်သွားမှာပါ ကွာ”

“ကျွန်တော် သင်လိုတတ်မယ် မထင်တော့ပါဘူးဗျာ”

“ငါကတော့ မင်းသင်လိုတတ်နေတာ မြင်နေတယ်ကွ”

“တကယ်လို့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ မြစ်ပေါ်က အရာဝတ္ထုတွေရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန် တွေ ပမာဏတွေကို အခုသိထားတာထက် ပိုပြီးသိလာမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် သင်္ဘောကို ညပိုင်းမှာ မောင်းနှင်လာမှာလား”

“မောင်းနှင်လာမှာပေါ့ကွ”

ကျွန်တော် ဘာမှမတတ်နိုင်တော့ပါ။ သူပြောသည့် ပြသည့်အတိုင်းသာ ဆက်၍ လုပ်ကိုင်နေရပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ နောက်လအနည်းငယ်ခန့် အတွင်းတွင် ထူးဆန်းသော အရာများနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ သူနှင့် ကျွန်တော် အချီအချ ဧကားပြောခဲ့ရသည့်နေ့မှာပင် ကျွန်တော်တို့သည် ရေစုန် ခရီးတွင် ရေအကြီးအကျယ် တက်သည်နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရသည်။

ထိုနေ့က အပြောကျယ်လှသည့် မြစ်ရေပြင်သည် ကြီးမားသော သစ်လုံး ကြီးများ၊ ကျိုးပဲ့လာသည့် သစ်ကိုင်းကြီးများ၊ အမြစ်မှ ကျွတ်ထွက်လာသည့် သစ်ပင်ကြီးများနှင့်ပြည့်ကာ မည်းနက်နေသည်။ ယင်းတို့သည် ရေစီးနှင့်အတူ အရှိန်ပြင်းစွာ မျောပါလာနေကြခြင်း ဖြစ်၏။ အခုလိုအဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံရသည့် အခါ နေ့ခင်းဘက်ဖြစ်စေကာမူ သင်္ဘောကို ပဲ့ကိုင်ရာ၌ အလွန်သတိထားဖို့ လိုလှပါသည်။ ညဘက်ဆိုပါမူကား အခက်အခဲများသည် များစွာတိုးတက် များပြားလာပါသည်။

မကြာ မကြာဆိုသလို အလွန်ကြီးမားသော သစ်တုံးကြီးတစ်တုံးသည် ရေနက်တွင်း၌ နစ်မြုပ်နေရာမှ သင်္ဘောဦးပိုင်းရှေ့တွင် ဘွားခနဲ ပေါ်လာတတ်ပါ သည်။ သင်္ဘောဦးပိုင်းကို ဝုန်းခနဲ ဝင်တိုက်တော့မည့် အနေအထားဖြစ်၏။ ယင်းအဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံရသည့်အခါများတွင် ရှောင်တိမ်းနိုင်အောင် ကြိုးစား၍ မဖြစ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် သင်္ဘောစက်ကိုရပ်ကာ သစ်တုံးပေါ်မှ ကျော် လွှားသွားနိုင်ဖို့သာ အားထုတ်ကြရပါသည်။

ထိုအခါမျိုးတွင် သင်္ဘောအောက်မှ ဖြတ်သွားနေသော သစ်တုံးနှင့်

သင်္ဘောဝမ်းဗိုက်တို့ ပွတ်တိုက်မိသံများသည် ကျယ်လောင်လှပါသည်။ သင်္ဘောသည် တစ်ဖက်သို့ တိမ်းစောင်းသည့်အခါ တိမ်းစောင်းသွားတတ်သဖြင့် ခရီးသည်များအတွက် သက်သောင့်သက်သာမရှိဘဲ ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောသည် ယင်းသစ်တုံးကြီးများနှင့် မကြာခဏ ဝင်တိုက်လေ့ရှိ၏။ တည့်တည့်ကြီး ဝင်ဆောင့်မိခြင်းဖြစ်၍ တိုက်ခိုက်သံမှာ ကြီးမားပြင်ထန်လှပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဤတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကျွန်တော်တို့သင်္ဘောသည် သောင်တင်နေရတတ်သည်။ သင်္ဘောဦးပိုင်းထိပ်မှ ကန့်လန့်ဖြတ်၍ ခံနေခြင်းဖြစ်သဖြင့် သင်္ဘောကို ဖြည်းဖြည်းချင်း ပြန်ဆုတ်ကာ အတားအဆီးနှင့် လွတ်သွားအောင် ရှောင်ကြရပါသည်။ အမှောင်ထဲ၌ဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့သင်္ဘောသည် အဖြူရောင်သစ်တုံးများကို မမြင်နိုင်ကြသဖြင့် မကြာခဏ တိုက်မိကြသည်။ အမည်းရောင်သစ်တုံးကျတော့ ညဘက်မှောင်ထဲတွင် ကောင်းစွာမြင်ကြရပါသည်။ အဖြူရောင်သစ်တုံးမှာမူ နေ၏အလင်းရောင် ပျောက်သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော်တို့အား ဒုက္ခပေးသည့် ဖောက်သည်တစ်ဦး ဖြစ်လာလေ့ရှိပါသည်။

ရေအကြီးအကျယ်တက်ချိန်တွင် မစွစွပိမြစ်၏ အထက်ဘက်မှ သစ်ဖောင်ကြီးများ စုန်ဆင်းလာတတ်ကြ၏။ ပစ်ဘတ်ဘက်မှ ကျောက်မီးသွေးတင်လှေကြီးများသည် ဆင်းလာတတ်ကြသည်။ နေရာဒေသ အနှံ့အပြားမှ ကုန်တင်လှေသမ္ဗန်စသည်များသည်လည်း အများအပြား စုန်လာတတ်ကြသည်။ အင်ဒီယားနား ပြည်နယ်ဘက်မှ ‘သစ်သီးနှင့် ပရိဘောဂပစ္စည်းများ’ တင်ပို့သည့် ကုန်တင်လှေကြီးများသည်လည်း မကြာခဏ ဆင်းလာတတ်ကြ၏။ မာလိန်မှူးများသည် ယင်းတို့အား အလွန်မုန်းတီး စက်ဆုပ်ကြပါသည်။ ဥပဒေအရ ဆိုလျှင် ဤယာဉ်အားလုံးသည် မီးများထွန်းညှိထားကြရမည် ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း သူတို့သည် ထိုဥပဒေကို မကြာခဏ ချိုးဖောက်ကြသည်ဖြစ်ရာ ပိန်းပိတ်အောင် မှောင်နေသည့် ညမျိုးတွင် သူတို့၏ မီးမပါသော လှေသမ္ဗန်ကြီးများသည် ကျွန်တော်တို့ သင်္ဘောဦးပိုင်း၌ မမျှော်လင့်ဘဲ ဘွားခနဲ ပေါ်လာတတ်ပါသည်။ ထို့နောက် အလွန်တကြား အော်ဟစ်သံများသည် ပွက်ပွက်ညံသွားတတ်သည်။ ပြစ်တင်ကြိမ်းမောင်းသံများ၊ ဆဲသံဆိုသံများနှင့် ကျိန်ဆဲသံများသည်လည်း သောသောညံနေတတ်လေသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကုန်တင်လှေကြီးများ၊ သမ္မန်ကြီးများနှင့် ဖောင်ကြီးများပေါ်မှ လူများသည် အများအားဖြင့် အလျှော့ပေးတတ်သည့် လူစားများ မဟုတ်ပါ။ မီးမပါဘဲ ဘွားခနဲပေါ်လာသည်ကို ကျွန်တော်တို့သဘောမှာ မီးရောင်များဖြင့်သာ မြင်တွေ့ကြရခြင်း ဖြစ်သော်လည်း သူတို့ကတော့ သူတို့အမှားဟု မမြင်ကြပါ။ ပြဿနာဖြစ်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သူတို့သည် နယူးအိုလီယင်မြို့သို့ သွားရောက်ကာ ကျွန်တော်တို့သဘောအား တိုင်ကြားတရားစွဲကြသည်။ သူတို့ကတော့ တစ်ချိန်လုံး မီးထွန်းလာကြပါသည်ဟု ကျမ်းကျိန်ပြီး ပြောကြသည်။ အမှန်တော့ ကျွန်တော်တို့နှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့ချိန်တွင် သူတို့ မီးထွန်းထားကြသည်မဟုတ်။ သူတို့သည် မှန်အိမ်ကို အောက်ထပ်သို့ ယူသွားပြီး အရက်သောက်ကြ၊ ဖဲရိုက်ကြ၊ သီချင်းဆိုကြစသည့် မဟုတ်ကဟုတ်က အလုပ်များဖြင့်သာ အချိန်ဖြုန်းနေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ကြိမ်က ကျွန်တော်တို့ သဘောသည် သစ်သီးတင် ကုန်တင်လှေကြီးတစ်စီးနှင့် တိုက်မိတော့မလို ဖြစ်ခဲ့ရဖူးပါသည်။ ထိုညက သူတို့လှေပေါ်မှ လူအားလုံးသည် လှေဝမ်းထဲဆင်းကာ တယောထိုး၍ သီးချင်းတဟိုဟို ဆိုနေကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ သဘောပေါ်မှ လူများက သူတို့၏ သီချင်းဆိုသံများ ကြားရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့တည့်တည့်တွင် သူတို့လှေ ရောက်နေမှန်း သိခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်လည်း သဘောကို အချိန်မီ ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့လှေကို အကြီးအကျယ် ပျက်စီးသွားလောက်အောင် ကား မတိုက်မိခဲ့ပါ။

သူတို့လူစုသည် ကျွန်တော်တို့သဘောနှင့် သူတို့လှေ ထိမိခါမှ မှန်အိမ်များကိုဆွဲ၍ အပေါ်သို့ တက်လာကြခြင်းဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့သဘော ထွက်လာသည့်အခါ သူတို့လူစုသည် နောက်မှနေ၍ ယုတ်ယုတ်မာမာ ပျစ်ပျစ်နှစ်နှစ် ဆဲရေးတိုင်းတွာပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့ကြပါသည်။ တစ်ကြိမ်တွင်မူ ကျောက်မီးသွေးတင် သမ္မန်ကြီးပေါ်မှ လှေသမားတစ်ယောက်သည် ကျွန်တော်တို့သဘောအား သေနတ်နှင့် လှမ်းပစ်သည်။ သူ့ကျည်ဆန်သည် ကျွန်တော်တို့သဘော မာလိန်မှူး၏ အခန်းနံရံကို ဖောက်ထွက်သွားခဲ့ပါသည်။

(၁၁)

မြစ်ရေကြီးချိန်

ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံအရဆိုပါက မြစ်ပြင်ပေါ်၌ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြသော ဤရေယာဉ်အသေးစားများသည် မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် ကြီးမားသောအနှောင့်အယှက်တစ်ခု ဖြစ်လာတတ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့က ရေတံခွန်တစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ သွားနေခိုက်တွင် သူတို့ထဲမှ တစ်စင်းတလေနှင့် ရင်ဆိုင်ဆုံရတတ်သည်။ အများအားဖြင့် ဆုံမိသည့်နေရာများမှာလည်း အလွန်ကျဉ်းမြောင်းပြီး မရှောင်သာ မတိမ်းသာ နေရာမျိုး ဖြစ်တတ်၏။ အကယ်၍ လှေ သို့မဟုတ် သမ္ဗန်သည် ရေတံခွန်၏ အလယ်လောက်၌ ရောက်မနေဘဲ ရေတံခွန်၏ အထက်ဘက် ရေတိမ်ပိုင်း၌ ဆိုပါမူကား အဆိုးဆုံးဖြစ်၏။ ထိုအခါမျိုးတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် တရင်းတနီး နှုတ်ဆက်နေကြသည့်အလား အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ယုတ်ယုတ်မာမာ ညစ်ညစ်ပတ်ပတ် ဆဲရေးတိုင်းထွာနေကြသည့် အသံများသည် မိုးမွန်နေတတ်ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကျွန်တော်တို့သည် မြစ်ပြင်ကျယ်ကြီးထက်၌ ပိတ်ဆို့ယှက်သန်းနေသော မြူနှင်းများကြားမှ သတိကြီးစွာထား၍ ထိုးဖောက်သွားလာနေကြရသည်။ ယင်းအချိန်မျိုးတွင် ကျွန်တော်တို့၏ ရှေ့တည့်တည့်မှ အော်သံဟစ်သံများနှင့် သံပုံးတီးသံများသည် ရုတ်တရက်ဆူညံစွာ ပေါ်လာတတ်သည်။ ထိုအသံများနှင့်အတူ ဘွားခနဲပေါ်လာသော သစ်ဖောင်ကြီးတစ်ခုကို တွေ့မြင်ရတတ်၏။ အနီးရောက်ခါမှ တွေ့ရခြင်းမျိုးဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့သည် စက်ကို အမြန်ဆုံး အရှိန်သတ်ကာ မတိုက်မိအောင် ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ထိန်း၍

ရှောင်တိမ်းကြရပါသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် မည်သည့်မာလိန်မှူးမဆို ကျောက်ဆောင် သို့မဟုတ် သစ်လုံးဖောင်တစ်ခုနှင့် ထိပ်တိုက်မတိုး မတိုက်မိအောင် ရှောင်ကြ စမြဲဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလား။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် သင်္ဘောပဲ့ကိုင်ရသည်မှာ ကျွန် တော့်အဖို့ ကမ္ဘာသစ်တစ်ခုနှင့် တွေ့နေရသည့်နှယ် ခံစားရသည်။ မြစ်ပြင်နှင့် မြစ်၏ ပတ်ပတ်လည်ရှိ မြင်ကွင်းများသည် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြောင်းလဲလျက် ရှိ၏။ ဤအချိန်တွင် မြစ်ရေသည် ကမ်းနှစ်ဖက်စလုံးကို ကျော်တက်လွှမ်းခြုံ ထားသဖြင့် ကျွန်တော်တို့သင်္ဘောသည် မူလသွားနေလာနေကျ လမ်းဟောင်း များအတိုင်း လိုက်နေဖို့မလိုပါ။ ယခင်က မြစ်ရေပြင်ထဲမှ အပေါ်သို့ ဆယ်ပေခန့် ထိုးတက်နေခဲ့ကြသော သောင်ကြီးများသည်ပင်လျှင် ရေအောက်သို့ ရောက် နေကြပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့အပေါ်မှ ကျော်ဖြတ်သွားနေကြရသည်။ ဟိုတုန်းက အစဉ်အမြဲ ရှောင်ကွင်း၍ သွားခဲ့ရသော 'မက်ဒရစ်မြစ်ကွေ့'ကိုပင် ကျွန်တော်တို့ ဂရုထားနေစရာ မလိုတော့ပါ။ မြစ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက် ကမ်းပါးနားမှကပ်၍ တည့်တည့်မတ်မတ်ကြီး ခုတ်မောင်းသွားလို့ ရနေပါသည်။

ကျွန်တော့်အဖို့ ရေတံခွန်များကို ဖြတ်ရသည်မှာ အတွေ့အကြုံအသစ် အဆန်းတစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရေတံခွန်တစ်ခုဖြတ်လျှင် စက်ရှိန် ကိုချ၍ ဖြတ်ကြရ၏။ ရေတံခွန်ခြေရင်းရှိ သစ်ပင်ကြီးများ ဝိုင်းရံနေသော ဝင်ပေါက်မှ ဖြည်းဖြည်းသာသာ တိုးဝင်ကြရခြင်းဖြစ်ရာ တစ်ခါတစ်ရံတွင် သင်္ဘောဦးသည် ဝင်ပေါက်ပတ်ပတ်လည်မှ သစ်ပင်ကြီးများနှင့် ထိလှထိခင် ဖြစ်နေတတ်သည်။

အချို့သော ရေတံခွန်များသည် ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်လွန်းလှသဖြင့် အထီးကျန်နိုင်လွန်းလှသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။ ရေတံခွန် ပတ်ဝန်းကျင် တောအုပ်များသည် အဆမတန် ထူထပ်သိပ်သည်းရုံမျှမက သစ်ပင်ကြီးများ ဆီမှ သစ်ခက်သစ်လက် သစ်ကိုင်းကြီးများသည် ရေပြင်ထက်သို့ ကိုင်းညွတ်၍ ကျကာ အချို့မှာ ရေထဲ၌ နစ်မြုပ်နေကြသည်။ ဤနေရာရှိ သစ်တောများ အတွင်းရှိ လူသူအရောက်အပေါက်ဟူ၍ တစ်ဦးတစ်လေမျှ မရှိသေးသည်မှာ မြင်ရုံမျှဖြင့် သိသာထင်ရှားနေပါသည်။